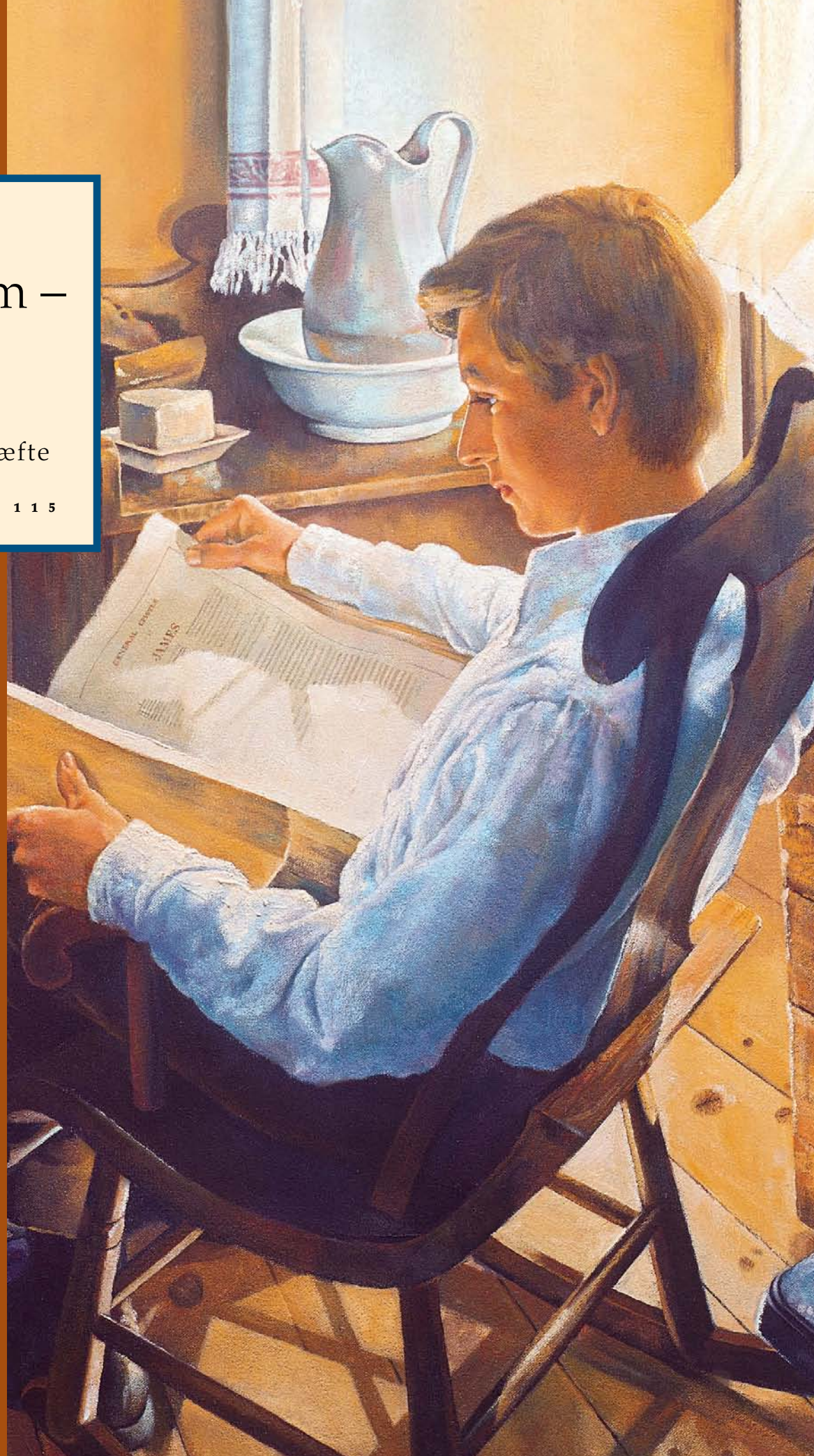

Skrift-
studium –
Ordets
styrke

Lærerens hæfte

RELIGION 115

Skriftstudium – Ordets styrke

Lærerens hæfte

Religion 115

Udarbejdet af
Kirkens Uddannelsessystem

Udgivet af
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige
Salt Lake City, Utah

Revideret udgave

© 1992, 2001 Intellectual Reserve, Inc.

Alle rettigheder forbeholdes

Printed in Germany

Engelsk original godkendt: 5/00

Godkendt til oversættelse: 5/00

Oversættelse af *Scripture Study – The Power of the Word Teacher Manual*
Danish

Indhold

Forord	v
Lektion 1 Hvad er skriften?	1
Lektion 2 Standardværkerne	3
Lektion 3 Hvorfor studere skrifterne?	7
Lektion 4 Skriftstudiets grundelementer	10
Lektion 5 Teknikker til effektivt skriftstudium	13
Lektion 6 Markér skriftsteder	17
Lektion 7 Studiehjælpkilder i SDH-skrifterne	20
Lektion 8 Profeter fortolker skriften	23
Lektion 9 Brug skriften til at forstå skriften	25
Lektion 10 Studér skriften ud fra sammenhængen	28
Lektion 11 Byg bro over den kulturelle kløft	31
Lektion 12 Skrifternes litterære stil	34
Lektion 13 Symbolik i skrifterne	37
Lektion 14 Benyt skrifterne til at imødekomme personlige behov	41
Lektion 15 Jesus Kristus – kernen i alle skrifter	45
Tillæg Eksempler på symboler i skrifterne	49
Litteraturliste	52

Forord

Dette hæfte er til undervisningen i Religion 115. Elevmaterialet til dette kursus er Kirkens standardværker.

Formålet med dette kursus er at undervise eleverne i, hvordan de kan læse og forstå skrifterne. Håbet er, at det vil opmuntre eleverne til at studere skrifterne og i højere grad føle sig i stand til at lære om og anvende de sandheder, som de indeholder.

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt:

»Jeg er taknemmelig for den vægt, der er blevet lagt på studium af skrifterne. Jeg håber, at det bliver noget langt mere behageligt for jer end en pligt – at det snarere vil blive et kærligt forhold til Guds ord. Jeg lover jer, at når I læser, vil jeres forstand blive oplyst og jeres ånd opløftet. Det kan først virke kedeligt, men det vil ændre sig til en forunderlig oplevelse med tanker og ord om det guddommelige« (»Jeres indre lys«, *Liahona*, juli 1995, s. 101).

Dette lærerhæfte indeholder femten lektioner til undervisningen i løbet af et semester eller et kvartal. Du bør på forhånd læse lektionerne igennem for at vurdere, hvor lang tid du bør bruge på hver af dem.

Opbygningen af lærerens hæfte er som følger:

Undervisningens formål

Undervisningens formål er en kort indledning, der identificerer formålet med lektionen og det, som eleverne bør lære.

Temaer

Temaerne er de centrale begreber i hver lektion.

Undervisningsforslag

Afsnittet om undervisningsforslag indeholder et antal forslag til, hvordan man forbereder og fremlægger en lektion.

Yderligere studiematerialer

De nævnte materialer giver yderligere hjælp til bedre at forstå bestemte temaer.

Forslag til elevernes studium

Dette materiale indeholder forslag, der kan hjælpe eleverne med at gennemgå en lektion og forberede sig til kommende lektioner.

Undervisningens formål

Kanoniserede skrifter er en samling af guddommelige åbenbaringer, som Gud har givet sine profeter for at opbygge menneskeheden.

Temaer

1. Herren gav en definition på skrifter.
2. Nulevende profeter giver os yderligere skrifter.
3. Standardværkerne er Kirkens officielle samling af nedskrevne skrifter.
4. Skrifterne bliver en del af standardværkerne gennem kanoniseringsprocessen.
5. Profeter kan forædle skrifterne.

Undervisningsforslag

1. Herren gav en definition på skrifter.

▪ Drøft L&P 68:3-4 og 2 Pet 1:21 med eleverne. Bemærk følgende lærdoms-mæssige afklaring fra præsident Harold B. Lee:

»I en anden stor åbenbaring forklarede han [Herren] noget andet, som han ønsker, at de hellige skal huske i dag. Hvor vil I gå hen for at høre og finde ud af, hvad Herren ønsker, at I skal gøre i dag? Herren erklærede endnu engang:

»Og dette er forbilledet for dem [han taler nu til dem, der leder Kirken], at de skal tale, når de bliver tilskyndet af Helligånden.

Og hvad de end taler, når de bliver tilskyndet af Helligånden, skal være hellig skrift, skal være Herrens vilje, skal være Herrens sind, skal være Herrens ord, skal være Herrens røst og Guds kraft til frelse« (L&P 68:3-4)« (*Conference Report*, okt. 1973, s. 167; eller *Ensign*, jan. 1974, s. 126).

2. Nulevende profeter giver os yderligere skrifter.

▪ Hjælp eleverne til at forstå, at der ingen steder i Bibelen tilkendegives, at Herren ikke fortsat ville åbenbare sin hensigt og vilje for menneskene. Bemærk profeten Joseph Smiths svar på følgende spørgsmål om dette princip:

»Findes der noget i Bibelen, der berettiger Dem til at tro på åbenbaring i vor tid?«

Er der noget, som ikke bemyndiger os til at tro således? Hvis det er tilfældet, så har vi indtil nu ikke været i stand til at finde det.

... »Er skriftens kanon ikke fuldstændig?«

Hvis det er tilfældet, så er der en stor mangel ved den bog, ellers ville den have sagt det« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 143).

Gennemgå følgende skriftsteder for yderligere indsigt Åb 22:18-19; Hebr 1:1-2; 2 Tim 3:16; JSO Luk 16:16; Am 3:7.

▪ Drøft den 9. trosartikel, så eleverne hjælpes til at forstå betydningen af en levende profet. Henvis til L&P 137-138 og OE 2, som bevis på vigtigheden af en profet.

▪ Følgende udtalelser kan drøftes:

Præsident J. Reuben Clark jun., som var rådgiver i Det Første Præsidentskab, har sagt: »Kun Kirkens præsident ... er berettiget til at modtage ny eller tilføjende åbenbaring for Kirken eller fortolke skrifterne officielt og således, at det er bindende for Kirken, eller på nogen måde ændre Kirkens gældende lærdomme. Han alene er Guds talerør på jorden« (»Where are the writings«, s. 12).

▪ Læs, understreg og drøft L&P 1:14, 24, 38; 21:1-5.

3. Standardværkerne er Kirkens officielle samling af nedskrevne skrifter.

▪ Forklar, uden at gå i detaljer med hver bog, at Kirkens standardværker udgøres af Bibelen, Mormons Bog, Lære og Pagter og Den Kostelige Perle.

▪ Forklar, hvor vigtige standardangivelser er i alle livets aspekter. Gode eksempler kan hentes fra sportens, videnskabens og industriens verden.

▪ Anvend en eller begge af følgende udtalelser fra ældste Harold B. Lee, som dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, og drøft, hvorfor skrifterne kaldes standardværkerne.

»Hvordan vurderer vi, om en persons lære er sand eller falsk? Hvis en persons undervisning ikke har belæg i lærdommene i skrifterne, må vi anse det for spekulationer. Dog er der én mand, som har ret til at fremføre ny lære – det er den ene mand, som bærer nøglerne – profeten, seeren og åbenbarer, som præsiderer i sin høje kaldelse. Og ingen anden. Hvis nogen tillader sig at fremkomme med noget, som han påstår er ny lære, ved man, at det udelukkende er hans egen mening, og man kan anse det som sådan uanset hans stilling i Kirken. Hvis det modsiger noget, som står i skrifterne, kan man umiddelbart anse det for falsk. Det er derfor, vi kalder skrifterne for Kirkens standardværker. De udgør de standarder, efter hvilke vi måler alle lærdomme, og hvis der undervises i noget, som går imod det, som står i skrifterne, er det falsk. Så enkelt er det« (»Viewpoint of a Giant«, s. 6).

»Alt, som vi underviser i i denne kirke, bør være udtrykt i skrifterne. Vi bør kunne finde det i skrifterne. Vi skal vælge vore tekster fra skrifterne. Hvis vi vil måle om noget er sandt, så bør vi måle det ud fra de fire standardværker, uanset hvem der har skrevet det. Hvis det ikke står i standardværkerne, kan vi med god grund antage, at det er spekulationer – menneskets egen personlige mening – og hvis det modsiger det, der står i skrifterne, er det ikke sandt. Dette er den målestok, hvormed vi kan måle al sandhed« (se *Kirkens præsidenters lærdomme: Harold B. Lee*, s. 66).

4. Skrifterne bliver en del af standardværkerne gennem kanoniseringsprocessen.

- Forklar betydningen af ordet *kanon*, og beskriv den proces, hvorved skrifter kanoniseres.
»Ordet stammer fra græsk, og betød oprindeligt »en målestok, der viser, om noget er lige« og anvendes nu som betegnelse for den autoritative samling af hellige bøger, som anvendes af Kristi sande disciple« (Bible Dictionary, »*canon*«, s. 630-631).

I Kirken betegner ordet *kanon* den autoritative samling af hellig skrift, kendt som standardværkerne, som er formelt antaget og godkendt af Kirken, og som medlemmerne anser for bindende med hensyn til tro og lære.

Et eksempel på processen er aprilkonferencen 1976 under ledelse af præsident N. Eldon Tanner, hvor to nye åbenbaringer blev føjet til Den Kostelige Perle. Præsident Tanner ledte konferencemødet og sagde:

»Præsident Kimball har bedt mig oplæse en meget vigtig beslutning til jeres godkendelse.

»Ved et møde for Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum holdt i templet i Salt Lake City den 25. marts 1976 blev det godkendt at føje disse to åbenbaringer til Den Kostelige Perle:

For det første et syn ... hvori Joseph Smith så det celestiale rige ... for det andet et syn, der blev givet præsident Joseph F. Smith ... der viser vor Herre Jesu Kristi besøg i åndeverden ...«

Det foreslås, at vi opretholder og godkender denne handling og antager disse åbenbaringer som en del af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges standardværker.

De, der kan godkende det, bedes vise det. Nogen imod, samme tegn« (se *Den danske Stjerne*, okt. 1976, s. 108). I 1979 blev disse to åbenbaringer flyttet til Lære og Pagter og blev til afsnit 137 og 138.

5. Profeter kan forædle skrifterne.

- Drøft følgende udtalelser:
Ældste Boyd K. Packer, der er medlem af De Tolv Apostles Kvorum, forklarede:

»Selvfølgelig er der foretaget visse ændringer og rettelser. Enhver, som har læst blot en smule, er klar over dette. Og når man ser det i det rette lys, så er det i virkeligheden noget, der taler *for* og ikke imod sandheden af disse bøger.

Profeten Joseph Smith var en bondedreng, der kun nød godt af begrænset skolegang. Når man læser nogle af hans tidlige breve i originaludgaven, kan man se, at han ikke er alt for sikker med hensyn til at stave og udtrykke sig.

At åbenbaringer fremkom gennem ham i blot nogenlunde litterær form er intet mindre end et mirakel. At man senere har poleret dem lidt af, øger blot min respekt for dem.

Jeg vil gerne understrege, at det stort set kun drejer sig om mindre grammatiske rettelser med hensyn til vendinger, tegnsætning og formulering. Intet af det grundlæggende er blevet ændret« (*Den danske Stjerne*, dec. 1974, s. 513).

Ældste Bruce R. McConkie, som var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, sagde: »Lige siden den første uddeling har det været skik hos Herrens folk at udvælge inspirerede udtalelser fra dem, der er udpeget til at lede Kirken, og at udgive disse uddrag som formel og officiel hellig skrift. De, som kalder sig selv hellige, bør acceptere og tro på disse skrifter. Men de åbenbaringer, syner, profetier og beretninger, som udvælges og offentliggøres til officiel brug, er derved på en særlig måde gjort bindende for menneskene. De bliver en del af Kirkens standardværker. De bliver de standarder og målestokke, hvorved lærdomme og fremgangsmåder bestemmes« (se *Den danske Stjerne*, juli 1977, s. 5).

Yderligere studiematerialer

Ingen forslag.

Forslag til elevernes studium

- Bed eleverne om at finde en eller to enestående lærdomme i hvert af standardværkerne som forberedelse til næste lektion.

Undervisningens formål

Hvert af standardværkerne udgør et enestående bidrag til samlingen af kanoniserede skrifter.

Temaer

1. Bibelen er en samling af hellig skrift fra gammel tid om Israels hus i Mellemøsten.
2. Mormons Bog er en optegnelse over Guds ledelse af en rest af Israels hus i det gamle Amerika.
3. Lære og Pagter er en samling nutidige skrifter.
4. Den Kostelige Perle er en samling profetiske skrivelser, der angår forskellige uddelinger.

Undervisningsforslag

1. Bibelen er en samling af hellig skrift fra gammel tid om Israels hus i Mellemøsten.

- Kendskab til betydningen af ordet *bibel* vil hjælpe eleverne til at forstå, hvordan Bibelen blev til. Bed eleverne om en definition, og læs derefter følgende indblik fra ældste James E. Talmage, som var medlem af De Tolv Apostles Kvorum:

»I vor tids sprogbrug betegner ordet *bibel* den samling af hellige skrifter, som også kaldes de hebræiske skrifter, som giver en beretning om Guds handlemåde med den menneskelige familie, en beretning, der med undtagelse af begivenheder før syndfloden indskrænker sig helt til den østlige halvkugle. Ordet *bibel* er, skønt det er et entalsord, det danske udtryk for et græsk flertalsord *biblia*, som ordret betyder *bøger* ... Man skal lægge mærke til, at i alle oprindelige anvendelser af ordet *bibel* gjaldt begrebet en samling bøger. De hellige skrifter, således som de foreligger for os i dag, blev sammensat af mange forfatters specielle skrivelser, vidt adskilt fra hinanden i tid. Denne gensidige overensstemmelse og enighed, der råder i alle disse værker, udgør et stærkt bevis for deres troværdighed« (*Trosartiklerne*, s. 226-227).

- Guide til Skrifterne indeholder en del information om fremkomsten af Bibelen (»Bibel«, s. 29-30). Bed eleverne slå op i Guide til Skrifterne og svare på følgende spørgsmål:

1. Hvor lang tid tog det at skrive Bibelen?
2. Hvilke forskelle er der blandt andet mellem Det Gamle og Det Nye Testamente?
3. Hvad betyder ordet *testamente*?
4. Hvad er de vigtigste inddelinger i Det Gamle Testamente?

- Inddel klassen i grupper og bed hver gruppe om at lave en liste over Bibelens bidrag.

- Læs og drøft følgende udtalelse af præsident Ezra Taft Benson:

»Jeg elsker Bibelen, såvel Det Gamle som Det Nye Testamente. Den er en kilde til stor sandhed. Den fortæller os om Mesterens liv og tjenestegerning. Af dens sider lærer vi, hvorledes Guds hånd har styret hans folks anliggender, helt tilbage fra jordens histories begyndelse. Den virkning, Bibelen har haft på verdenshistorien, kan dårligt overvurderes. Dens sider har velsignet flere generationers liv ...

... Denne dyrebare og hellige bog har været af uvurderlig værdi for menneskenes børn. Faktisk var det et skriftsted i Bibelen, der inspirerede profeten Joseph Smith til at gå ud i en lille lund i nærheden af sit hjem og knæle ned i bøn. Heraf fulgte den strålende åbenbaring, der skulle indlede gengivelsen af Jesu Kristi evangelium i dets fylde til jorden. Med denne åbenbaring begyndte også de nye skrifter at komme frem, der skulle stå side om side med Bibelen og sammen med den bære vidnesbyrd for en ugudeligt verden om, at Jesus er Kristus, og at Gud lever og elsker sine børn og stadig i højeste grad beskæftiger sig med deres frelse og ophøjelse« (»Nutidsåbenbaring, en gave«, *Stjernen*, jan. 1987, s. 67).

2. Mormons Bog er en optegnelse over Guds ledelse af en rest af Israels hus i det gamle Amerika.

- Gennemgå de indledende sider i Mormons bog. De første sider omfatter titelbladet, oplysninger om Mormons Bogs fremkomst og vidnernes vidnesbyrd. Der er også oplysninger om de forskellige plader, som udgør Mormons Bog.

- Læs følgende indsigt vedrørende Mormons Bog fra præsident Gordon B. Hinckley:

»Dens tiltrækning er lige så tidløs som sandheden, lige så universel som menneskeheden. Det er den eneste bog, som indeholder et løfte om, at læseren ved guddommelig kraft og med vished kan få at vide, at den er sand.

Dens oprindelse er mirakuløs. Når beretningen om dens oprindelse fortælles til et menneske, som ikke kender den, er den næsten ikke til at tro på. Men bogen er her, man kan holde den i sine hænder, man kan læse den. Ingen kan bestride dens eksistens.

Enhver anstrengelse for at redegøre for dens oprindelse uden at fortælle Joseph Smiths beretning har vist sig at mangle virkeligt indhold. Det er en optegnelse om det fordums Amerika. Den er den nye verdens hellige skrift, lige så sikkert som Bibelen er den gamle verdens hellige skrift ...

Dens beretning er en optegnelse om nationer, som for længst er forsvundet. Men i sin beskrivelse af problemerne i nutidens samfund er den lige så aktuel som morgenavisen, blot langt mere klar, inspireret og inspirerende med hensyn til løsningen på disse problemer.

Jeg kender intet andet skrift, der med så stor tydelighed fortæller om de tragiske konsekvenser, der rammer de samfund, som følger en kurs, der er i modstrid med Guds befalinger ...

Ingen anden hellig skrift illustrerer så tydeligt den kendsgerning, at når mennesker og nationer lever i frygt for Gud og er lydige mod hans befalinger, får de fremgang og vækst, men når de lader hånt om ham og hans ord, sker der et forfald, og hvis det ikke stoppes med retfærdighed, vil det føre til afmagt og død. Mormons Bog bekræfter ordsproget i Det Gamle Testamente: »Retfærdighed ophøjer et folk, synd er en modbydelighed blandt folkeslag« (Ordsp 14:34).

Samtidig med at Mormons Bog med stor kraft udtaler sig om spørgsmål vedrørende vort moderne samfund, så er dens budskab et storslået og gribende vidnesbyrd om, at Jesus er Kristus, den lovede Messias. Bogen vidner om ham, der gik på Palæstinas støvede veje, som helbredte de syge, underviste i frelsens lærdomme, døde på korset på Golgata og på tredjedagen kom frem fra graven og viste sig for mange, og som før han steg til himmels besøgte folk i den vestlige verden« (»Mormons Bog«, *Stjernen*, okt. 1988, s. 3, 6).

■ Mormons Bog er af stor betydning for medlemmerne af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Præsident Ezra Taft Benson bad Kirkens medlemmer om at gøre denne bog med hellig skrift til midtpunktet for deres studium. Præsident Benson gav følgende tre grunde til, at sidste dages hellige bør blive ved med at læse denne bog hele deres liv:

»For det første er Mormons Bog vor religions slutsten. Sådan sagde profeten Joseph Smith. Han bar vidnesbyrd om, at »Mormons Bog er den mest korrekte bog på jorden og vor religions slutsten« (*History of the Church*, 4:461). En slutsten er den midterste sten i en hvælving. Den holder alle de andre sten på plads, og fjernes den, styrter hvælvingen sammen.

Der er tre måder, hvorpå Mormons Bog er vor religions slutsten. Den er slutstenen, når vi vidner om Kristus. Den er slutstenen i vores lære. Den er vidnesbyrdets slutsten.

Mormons Bog er slutstenen, når vi vidner om Jesus Kristus, der i sig selv er hovedhjørnestenen i alt, hvad vi foretager os. Med kraft og tydelighed vidner den om, at han er virkelig. Modsat Bibelen, der har passeret gennem led efter led af afskrivere, oversættere og fordærvede tilhængere af forskellige trossamfund, der har rodet med teksten, kommer Mormons Bog fra skribent til læser i et eneste inspireret oversættelses-trin. Derfor fremstår dens vidnesbyrd om Mesteren

klart, ufortyndet og kraftfuldt. Men den gør mere end som så. En stor del af den kristne verden forkaster i dag tanken om Frelserens guddommelighed. Man betvivler hans mirakuløse fødsel, hans fuldkomne levned og hans herlige opstandelses virkelighed. Mormons Bog forkynder i enkle og utvetydige vendinger sandheden af alle disse lærdomme. Den giver os tillige den mest udtømmende forklaring på læren om forsoningen. Denne guddommeligt inspirerede bog er i sandhed en slutsten, idet vi bærer vidnesbyrd for verden om, at Jesus er Kristus (se Mormons Bogs titelblad).

Mormons Bog er også slutstenen i lærdommen om opstandelsen ... Herren har selv udtalt, at Mormons Bog indeholder »fylden af Jesu Kristi evangelium« (L&P 20:9). Hermed være ikke sagt, at bogen indeholder ethvert lærepunkt og enhver doktrin, der nogen sinde er åbenbaret. Derimod betyder det, at i Mormons Bog finder vi fylden af de lærdomme, der er nødvendige for vores frelse. Og de forklares enkelt og ligetil, så selv børn kan lære frelsens og ophøjelsens veje. Mormons Bog giver os så meget, som udvider vores forståelse for frelsens lærdomme. Uden denne bog ville meget af det, der fremsættes i andre skrifter ikke være nær så enkelt og dyrebart.

Sluttelig er Mormons Bog vidnesbyrdets slutsten. Ligesom hvælvingen styrter sammen, hvis slutstenen tages bort, således står og falder hele Kirken med Mormons Bogs sandfærdighed ...

Den anden grund til at vi må gøre Mormons Bog til det centrale i vore studier, er, at den er skrevet for vor tid. Nefitterne har aldrig haft bogen, og det har oldtidens lamanitter heller ikke. Den er bestemt for os. Mormon skrev hen imod slutningen af den nefitiske civilisation. Under inspiration af Gud, der ser alle ting fra begyndelsen, forkortede han århundreders optegnelser og udvalgte blandt dem de fortællinger, taler og begivenheder, der ville være os til størst gavn.

Hver eneste store skribent i Mormons Bog har båret vidnesbyrd om, at han skrev med henblik på fremtidige slægtled ...

Hvis nu de har set vor tid og har udvalgt de ting, der ville være af størst værdi for os, fortæller det os så ikke, på hvilken måde vi skal studere Mormons Bog? Vi må hele tiden spørge os selv: »Hvorfor har Herren inspireret Mormon (eller Moroni eller Alma) til at tage det her med i sin optegnelse? Hvad kan jeg lære af dette, der kan hjælpe mig i mit liv i denne tid?«

Og der gives det ene eksempel efter det andet på, hvordan dette spørgsmål bliver besvaret. I Mormons Bog finder vi fx et mønster for forberedelse til det andet komme. Et større afsnit af bogen beskæftiger sig med de sidste årtier inden Kristi komme til Amerika. Et omhyggeligt studium af den pågældende tidsperiode vil vise os, hvad der var årsagen til, at visse mennesker gik til grunde under de grufulde straffedomme, der gik forud for Kristi komme, og hvad der gjorde, at andre kunne stå ved templet i

Overflodens land og stikke deres hænder i sårene på hans hænder og fødder.

Af Mormons Bog kan vi lære, hvordan Kristi disciple skal leve i krigstid. I Mormons Bog ser vi de gruopvækkende følger af hemmelige sammenlutninger afbildet uhyggeligt livagtigt og realistisk. I Mormons Bog lærer vi, hvad vi skal stille op mod forfølgelser og frafald. Vi lærer meget om, hvordan man missionerer. Og i højere grad end noget andet sted ser vi i Mormons Bog farerne ved materialisme og vore hjerters hengivenhed over for de verdslige ting. Kan nogen tvivle på, at denne bog er bestemt for os, og at vi kan finde stor styrke, stor trøst og stor beskyttelse deri?

Den tredje årsag til at Mormons Bog er af så stor værdi for de sidste dages hellige, findes i den samme udtalelse af profeten Joseph Smith, som tidligere citeret. Han sagde: »Jeg fortalte brødrene, at Mormons Bog var den mest korrekte bog på jorden og vor religions slutsten, og et menneske ville komme Gud nærmere ved at efterleve dens forskrifter end ved nogen anden bog« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 232). Det er den tredje grund til, at man bør studere denne bog. Den hjælper os med at komme Gud nærmere. Er der ikke dybt i vore hjerter noget, der længes efter at komme Gud nærmere, at ligne ham mere i vor daglige adfærd, og hele tiden at føle hans nærvær? Hvis det er tilfældet, så kan Mormons Bog hjælpe os med at opnå det, mere end nogen anden bog.

Det er ikke kun det, at Mormons Bog lærer os sandheden, skønt den jo bestemt gør det. Det er heller ikke kun det, at Mormons Bog bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus, skønt den bestemt også gør det. Men der er mere end som så. Der er i bogen en kraft, der vil begynde at strømme ind i jeres liv i det øjeblik, I indleder et seriøst studium af den. I vil finde større styrke til at stå imod fristelser. I vil finde styrke, så I kan undgå at blive bedraget. I vil finde styrke til at blive på den lige og snævre sti. Skrifterne betegnes som »livets ord« (se L&P 84:85), og det gælder ingen steder mere end for Mormons Bogs vedkommende. Når I begynder at hungre og tørste efter disse ord, vil I opdage et liv i større og større overflod« (»Mormons Bog, vor religions slutsten«, *Stjernen*, jan. 1987, s. 3-5).

■ Præsident Benson fortalte, at hver af de større skribenter i Mormons Bog skrev til kommende generationer. Se følgende skriftsteder for yderligere indsigt: 2 Ne 25:21; Jak 1:3; En 1:15-16; Jar 1:2; Morm 7:1; 8:34-35.

3. Lære og Pagter er en samling nutidige skrifter.

■ Bed eleverne om at læse indledningen til Lære og Pagter og drøfte følgende spørgsmål:

1. Hvad er Lære og Pagter?
2. Hvem er den skrevet til?

3. Hvorfor er Lære og Pagter enestående?
4. Hvis stemme hører vi igennem alle åbenbaringerne i Lære og Pagter?
5. Hvilke forhold førte til fremkomsten af Lære og Pagter?
6. Nævn nogle af hovedlærdommene i Lære og Pagter?
7. Hvis vidnesbyrd er at finde i indledningen?

■ Drøft følgende udtalelse af præsident Gordon B. Hinckley:

»Blandt vore standardværker er Lære og Pagter ganske enestående. Den er Kirkens forfatning ...
... Lære og Pagter er Herrens talerør til sit folk.

Det er forbløffende så mange emner, der behandles i denne bog. Bogen omtaler principper og retningslinjer for Kirkens ledelse. Her fremsættes enestående og bemærkelsesværdige sundhedsregler, med både fysiske og åndelige løfter. Det evige præstedømmes pagt er beskrevet på en måde, som man ikke finder andre steder i den hellige skrift. Vi gøres bekendt med de privilegier og velsignelser – og de begrænsninger og muligheder – som findes i de tre herlighedsgrader beskrevet i Paulus' korte forklaring om solens, månens og stjernernes glans. Der forkyndes omvendelse på et tydeligt og magtfuldt sprog. Den rette dåbsmetode forklares for os. Guddommens natur, som har voldt teologer problemer i århundreder, bliver beskrevet i et sprog, som enhver kan forstå. Herrens finanslov fremlægges, og der fortælles efter hvilken orden Kirken skaffer og anvender penge til sit virke. Der er åbenbaringer om forløsningen af de døde, til velsignelse for Guds sønner og døtre i alle generationer ...

Jeg elsker sproget i denne bog. Jeg elsker klangen i dens ord. Jeg forundres over de tydelige og stærke udtalelser og ... lærdommene og de profetiske løfter ...

Det er mit vidnesbyrd – som er skrevet i oprigtighed og med stor påskønnelse – at denne betydningsfulde bog, der behandler så mange emner, som er væsentlige og vedkommende for os, fremsætter »Guds orden og vilje« for denne generation. Vi har mulighed for at læse den, overveje den og nyde glæde af dens råd og løfter« (»Guds orden og vilje«, *Stjernen*, aug. 1989, s. 2-6).

■ Tal om Herrens forord i Lære og Pagter, afsnit 1 samt tillægget, afsnit 133. Find ud fra disse to afsnit frem til nogle af hovedemnerne i Lære og Pagter.

■ Læs følgende udtalelse af præsident Ezra Taft Benson:

»Bortset fra vidnerne til Mormons Bog er Lære og Pagter langt det største ydre vidnesbyrd og bevis, vi har fra Herren på, at Mormons Bog er sand ...

Lære og Pagter er forbindelsesleddet mellem Mormons Bog og det værk, gengivelsen, som fortsætter, og som blev udført af profeten Joseph Smith og hans efterfølgere.

I Lære og Pagter lærer vi om tempeltjeneste, evige familier, herlighedsgraderne, Kirkens organisation og mange andre store sandheder om gengivelsen ...

... Lære og Pagter fører folk ind i Kristi rige, nemlig ind i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, »den eneste sande og levende kirke på hele jordens overflade« (L&P 1:30). Jeg ved det.

Mormons Bog er vor religions slutsten, og Lære og Pagter er dens dæksten, med fortsat åbenbaring i de sidste dage« (»Mormons Bog«, *Stjernen*, juli 1987, s. 77).

- Drøft, hvordan Lære og Pagter er vor religions dæksten.

4. Den Kostelige Perle er en samling profetiske skrivelser, der angår forskellige uddelinger.

- Bed eleverne om at læse indledningen til Den Kostelige Perle og stil derpå disse spørgsmål:

1. Hvilken rolle spillede ældste Franklin D. Richards i frembringelsen af dette standardværk?
2. Hvornår blev Den Kostelige Perle et af Kirkens standardværker?
3. Hvilke forskellige bøger eller uddrag findes i Den Kostelige Perle?

- Opregn og drøft nogle af de måder, hvorpå Den Kostelige Perle bidrager til vores forståelse af evangeliet. Bemærk følgende eksempler:

1. Oplysninger om Satan, og hvordan han er
2. Frelsesplanen, som den blev åbenbaret til Adam
3. Universets beskaffenhed og orden
4. Profeten Joseph Smiths første syn
5. Frelserens andet komme

Yderligere studiematerialer

- Lenet H. Read, »How the Bible Came to Be«, *Ensign*, jan. 1982, s. 36-42; feb. 1982, s. 32-37; mar. 1982, s. 14-18; apr. 1982, s. 42-48; Det Gamle og Det Nye Testaments historie og udvikling.
- *Lære og Pagter Elevens hæfte* (Religion 324 og 325), s. 1-2.

- James R. Clark, »Our Pearl of Great Price: From Mission Pamphlet to Standard Work«, *Ensign*, aug. 1976, s. 12-17; en kort beretning om fremkomsten af Den Kostelige Perle.

- Boyd K. Packer, »Herrens bibliotek«, *Stjernen*, juli 1990, s. 32-34; betydningen af standardværkerne, og hvad vi kan lære ved at læse dem.

- Boyd K. Packer, »Min sjæls inderste«, *Stjernen*, aprilkonferencen 1986, s. 60-63; betydningen af Mormons Bog, og hvordan hver enkelt person kan opnå viden om, at den er sand.

Forslag til elevernes studium

- Denne lektion indeholder mange spørgsmål om standardværkernes oprindelse og betydning. Du kan eventuelt anvende dem som en repetition af lektionen.

- Du kan opmuntre eleverne til dagligt at læse i standardværkerne som forberedelse til næste lektion. Følgende udtalelse fra ældste Bruce R. McConkie, som var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, kan være en hjælp, når du opfordrer eleverne til at læse dagligt i skriften:

»I vore dage har vi Kirkens standardværker. Vi har Bibelen, Mormons Bog, Lære og Pagter og Den Kostelige Perle. I disse fire bøger er der i alt 1579 kapitler. Jeg tror ikke, at det er en overdrivelse at sige, at vi med berettigelse ville drage nytte af hver dag vedvarende at læse tre kapitler i et af disse værker – og hvis vi gør det, har vi fx læst de fire evangelier på mindre end en måned. Vi kan læse hele Det Nye Testamente på tre måneder. Vi kan læse Det Gamle Testamente på ti måneder og hele Bibelen på tretten måneder. Vi kan læse Mormons Bog på to måneder og tyve dage og Lære og Pagter på en én og en halv måned og Den Kostelige Perle på fem dage. Sammenlagt kan vi således læse alle standardværkerne på mindre end atten måneder og så være klar til at starte forfra igen« (*Conference Report*, okt. 1959, s. 51).

Undervisningens formål

Regelmæssigt skriftstudium bringer mange velsignelser.

Temaer

1. Skrifterne tjener mange formål for menneskene.
2. Skrifterne lover mange velsignelser til dem, der følger lærdommene deri.
3. Denne uddelings profeter har beskrevet de mange fordele, der opnås af dem, som studerer og elsker skrifterne.
4. Gennem skriftstudium kan eleverne høre Herrens røst.

Undervisningsforslag

1. Skrifterne tjener mange formål for menneskene.

▪ Læs det afsnit i Guide til Skrifterne, der hedder »Værdien af skrifter« (s. 171). Bed eleverne om at nævne de forskellige grunde til, at et medlem af Kirken bør læse og studere skrifterne.

2. Skrifterne lover mange velsignelser til dem, der følger lærdommene deri.

▪ Lav et arbejdsark med de følgende skriftstedshenvisninger, og bed eleverne om at slå skriftstederne op og sammenfatte de deri lovede velsignelser for at studere skriften. Bed derefter eleverne om at understrege hvert skriftsted og skrive en note ud for det, hvis de har lyst. Fremhæv, at Herren holder sine løfter (se L&P 1:37-38; 82:10).

1. Jos 1:8
2. Sl 119:105
3. Luk 24:27-32
4. 1 Ne 1:12
5. 1 Ne 15:24
6. 2 Ne 32:3
7. Jak 2:8
8. Alma 17:2
9. Hel 15:7-8
10. L&P 11:21-22

3. Denne uddelings profeter har beskrevet de mange fordele, der opnås af dem, som studerer og elsker skrifterne.

▪ Gennemgå sammen med eleverne de følgende lærdomme fra profeterne angående de velsignelser, man opnår gennem et flittigt studium af Guds ord. Du kan også vælge at kopiere og uddele et ark med de skriftsteder, du har udvalgt til drøftelsen.

Præsident Ezra taft Benson har sagt: »Mere end nogen sinde i verdenshistorien, brødre og søstre, har vi brug for større åndelighed. For at udvikle større åndelighed må vi mætte os med Kristi ord, som det er åbenbaret i skrifterne« (»Råd til de hellige«, *Den danske Stjerne*, okt. 1984, s. 11).

Præsident Spencer W. Kimball har sagt: »Årene har lært mig, at hvis vi ihærdigt vil forfølge dette værdige, personlige mål [at studere skrifterne] på en beslutsom og samvittighedsfuld måde, vil vi bestemt finde svar på vore problemer og fred i hjertet. Vi vil opleve, at Helligånden udvider vores forståelse, så vi finder ny indsigt og bliver vidner til en ny sammenhæng i skrifterne; og Herrens lærdomme vil få større betydning for os, end vi nogen sinde havde troet det muligt. Som følge deraf vil vi få større visdom, hvormed vi kan lede os selv og vores familie, således at vi kan tjene som et lys og en kilde til styrke for vore venner, der ikke er medlemmer af Kirken, og som vi har en pligt til at fortælle om Kirken« (»Altid en omvendelseskirke«, *Den danske Stjerne*, juni 1976, s. 1).

Præsident Kimball har også sagt: »Jeg har opdaget, at når jeg bliver ligegyldig i mit forhold til guddommen, og når det er som om, at intet guddommeligt øre lytter, og ingen guddommelig røst taler, så er jeg langt, langt borte. Hvis jeg fordyber mig i skriften, mindskes afstanden og åndeligheden kommer tilbage. Jeg opdager, at jeg får større kærlighed til dem, som jeg bør elske af hele mit hjerte, sind og styrke, og når jeg elsker dem højere, er det lettere for mig at følge deres råd« (*Teachings of Spencer W. Kimball*, s. 135).

Ældste Bruce R. McConkie, som var medlem af De Tolvs Kvorum, har sagt:

»Jeg tror, at mennesker, som studerer skriften, får en yderligere dimension i deres liv, som ingen andre får, og som ikke kan opnås på nogen anden måde end ved at studere skriften.

Der findes en øget tro og et større ønske om at gøre det rette og en følelse af inspiration og forståelse, der kommer til mennesker, som studerer

evangeliet – det vil især sige standardværkerne – og som overvejer principperne, som ikke kan komme på nogen anden vis« (David Croft, »Spare Time's Rare to Apostle«, *Church News*, 24. jan. 1976, s. 4).

Profeten Joseph Smith har sagt: »Jeg fortalte brødrene, at Mormons Bog var den mest korrekte bog på jorden og vor religions slutsten, og et menneske ville komme Gud nærmere ved at efterleve dens forskrifter end ved nogen anden bog« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 232).

Præsident Marion G. Romney, som var rådgiver i Det Første Præsidentskab, bar følgende vidnesbyrd: »Jeg er helt overbevist om, at hvis forældrene i vore hjem vil læse i Mormons Bog regelmæssigt og under bøn, både for sig selv og sammen med deres børn, vil den bogs ånd komme til at gennemtrænge vore hjem og alle, som bor der. Ærbødighedens ånd vil øges, gensidig respekt og hensyntagen vil vokse. Modsætningernes ånd vil forsvinde. Forældre vil rådgive deres børn med større kærlighed og visdom. Børnene vil blive mere modtagelige og lytte til deres forældres råd. Retfærdigheden vil øges. Tro, håb og kærlighed, Kristi rene kærlighed, vil fylde vore hjem og vores tilværelse og i kølvandet bringe fred, glæde og lykke« (*Den danske Stjerne*, okt. 1980, s. 115).

Ældste Joseph Fielding Smith, som dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, sagde: »Husk på, brødre og søstre, at hvis I skatter Herrens ord, hvis I studerer disse åbenbaringer, ikke blot dem, som er i Lære og Pagter, men dem, som er i alle Kirkens standardværker, og hvis I efterlever de befalinger, som I finder der, så vil I ikke blive forledt i disse farefulde tider, men i stedet have evnen til at skelne, og I vil kende forskel på sandhed og løgn, for I vil have kraften til at kende til menneskets ånd og til at forstå Herrens Ånd« (*Conference Report*, okt. 1931, s. 17-18).

Præsident Joseph F. Smith har sagt: »Det, som mere end alt andet kendetegner skriftens inspiration og guddommelighed, er den ånd, den er skrevet i, og den åndelige rigdom, den bibringer dem, der trofast og samvittighedsfuldt læser den. Vores indstilling til skriften bør derfor være i overensstemmelse med det formål, hvormed de blev skrevet. De er bestemt til at øge menneskets åndelige begavelse og åbenbare og forstærke båndet mellem mennesket og Gud. For at Bibelen kan værdsættes, må den som alle andre hellige skrifter studeres af mennesker, som tragter efter det åndelige, og som søger efter åndelige sandheder« (»Reason and the Scriptures«, *Juvenile Instructor*, apr. 1912, s. 204).

4. Gennem skriftstudium kan eleverne høre Herrens røst.

■ Læs og drøft L&P 18: 34-36. Idet ældste S. Dilworth Young, som var medlem af De Halvfjerds, henviste til disse skriftsteder, forklarede han: »Når jeg læser et

vers ... læser jeg både Herrens ord og hører hans røst, hvis jeg lytter med Ånden« (*Conference Report*, apr. 1963, s. 74).

Den følgende historie, fortalt af ældste Carlos E. Asay, som var medlem af De Halvfjerds, kan hjælpe dig med at anvende dette princip:

»For nogle år siden hjalp jeg en ung mand, som havde vanskeligt ved at forstå og påskønne sin opgave i Kirken. Jeg prøvede af al magt at påpege vigtigheden af hans opgave. Jeg appellerede også til hans æresfølelse. Det syntes, som om samtalen kun havde ringe indflydelse på min tilhører. Efter megen indre kamp sagde jeg til sidst: »Hvad vil det kræve at overbevise dig om, at du så godt som muligt må gennemføre den kaldelse, som du har fået?« Han svarede ikke. Så jeg tilføjede: »Venter du på at se en brændende tornebusk? På at modtage englebesøg? Eller på at høre en stemme direkte fra himlen?«

Hans svar kom omgående: »Ja, det har jeg brug for. Jeg har brug for at høre Guds stemme.«

Til at begynde med spekulerede jeg på, om den unge mand mente det alvorligt. Men hans ansigtsudtryk og klangen i hans stemme overbeviste mig om, at det gjorde han. Så bad jeg ham om at læse dette skriftsted sammen med mig: »Og jeg, Jesus Kristus, jeres Herre og jeres Gud, har talt det.

Disse ord er ikke fra mennesker, ej heller fra et menneske, men fra mig, derfor skal I vidne om, at de er fra mig og ikke fra et menneske;

for det er min røst, som taler dem til jer, for de bliver givet ved min Ånd til jer, og ved min kraft kan I læse dem for hinanden, og var det ikke ved min kraft, kunne I ikke få dem.

Derfor kan I vidne om, at I har hørt min røst og kender mine ord« (L&P 18:33-36).

Den unge mand begyndte at forstå, at skrifterne er Herrens vilje, sind, ord og røst (se L&P 68:4).

Jeg opfordrede ham til at se hen til Gud gennem skrifterne. Jeg bad ham om at betragte sit daglige studium som et personligt interview med Herren. Og jeg gav ham det løfte, at han ville finde et formål med og begejstring for sin kaldelse – hvis han var trofast i sin læsning og overvejelse af skrifterne« (»Se frem til Gud og lev«, *Den danske Stjerne*, apr. 1979, s. 95).

Yderligere studiematerialer

- Howard W. Hunter, »Studium af skrifterne«, *Den danske Stjerne*, maj 1980, s. 98-101: Velsignelserne ved dagligt skriftstudium.
- Ezra Taft Benson, »Ordets magt«, *Stjernen*, april-konferencen 1986, s. 81-83; velsignelser, som kommer til dem, der fordyber sig i skrifterne.
- Spencer W. Kimball, »Hvilken sjælden skat – skrifterne«, *Stjernen*, dec. 1985, s. 1-4; hvorfor sidste dages hellige bør studere skrifterne.

-
- Robert J. Matthews, »What Do the Scriptures Say about the Scriptures?«, *Ensign*, maj 1973, s. 22-24; hvad de, som nedskrev skriften, sagde om værdien af, formålet med og fordelene ved skrifterne.
 - »Hold fast ved jernstangen«, videopræsentation nr. 6, »Alle, som vil høre« (34:24); skriftstudiets rolle i forbindelse med personlig åbenbaring – at høre Herrens røst.
 - »Hold fast ved jernstangen«, videopræsentation nr. 11, »En lygte for min fod« (32:20); hvordan skrifterne anvendes som vejledning i livet.

- »Hold fast ved jernstangen«, videopræsentation nr. 12, »Se frem til Gud og lev«; skrifterne som et redskab, der hjælper eleverne til at komme til kundskab om Gud.

Forslag til elevernes studium

- Bed eleverne om for sig selv at sætte sig nogle mål for deres personlige skriftstudium ud fra de løfter, Herren har givet dem, som studerer skrifterne.

Undervisningens formål

Gennem studium og bøn kan man forstå skrifterne ved Helligåndens kraft.

Temaer

1. Skrifterne er de grundlæggende kilder til vores studium.
2. Søg Ånden, når I studerer skrifterne.
3. Bed om forståelse og lær at lytte til Herrens svar.
4. Det er nødvendigt at søge flittigt i skrifterne for at kunne forstå dem.
5. Overvejelse og meditation er nødvendige dele af et udbytterigt skriftstudium.

Undervisningsforslag

1. Skrifterne er den grundlæggende kilde til vores studium.

- Læs og drøft følgende udtalelser:

Præsident Ezra Taft Benson sagde: »Husk altid på, at der ikke er nogen tilfredsstillende erstatning for skrifterne og de levende profeters ord. De bør være vore grundlæggende kilder. Læs og overvej mere af det, Herren har sagt, og mindre af det, andre har skrevet om det, Herren har sagt« (*The Gospel Teacher*, s. 5).

Præsident Marion G. Romney, som var rådgiver i Det Første Præsidentskab, har sagt: »Jeg ved ikke meget mere om evangeliet end det, jeg har lært fra standardværkerne. Når jeg drikker fra en kilde, vil jeg hellere have vandet fra kildens udspring, end fra længere nede ad strømmen, hvor kvæget har vadet gennem det ... Jeg påskønner andres fortolkning, men når det kommer til evangeliet, bør vi sætte os ind i, hvad Herren siger, og vi bør læse det« (tale uden titel ved en konference for CES-kordinatorer, 13. apr. 1973, s. 4).

Præsident Gordon B. Hinckley sagde: »Jeg studerer ikke skriften for at blive lærd i den forstand. Jeg gør det snarere af kærlighed til Herrens og hans profeters værk ...

Jeg interesserer mig ikke særligt for lange kommentarer, som er skrevet for at forklare det, jeg læser i skrifterne. Jeg vil hellere forblive i kilden, smage det rene vand, som udspringer af sandhedens kilde – Guds ord, således som han gav dem, og som de står i de bøger, vi anser for hellig skrift ... Når vi læser skrifterne, kan vi få Åndens bekræftelse på, at

det, vi læser, kommer fra Gud som oplysning, velsignelse og glæde for hans børn« (»Mæt jer med skriftens ord«, *Stjernen*, juli 1986, s. 2-4).

2. Søg Ånden, når I studerer skrifterne.

- Skrifterne kan kun forstås med hjælp fra Gud gennem hans Ånd. Apostlen Paulus forstod tydeligvis dette princip og underviste de hellige i Korinth i det. Gennemgå analysen af 1 Kor 2:9-17 (på næste side) med eleverne, og hjælp dem til at forstå, hvordan Helligånden er uundværlig, når man ønsker at opnå en virkelig forståelse af skrifterne.

- Hjælp eleverne til at forstå behovet for at opdage Herrens sind og vilje, når de læser i skriften. Læs for dem, hvordan ældste Bruce R. McConkie, som var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, beskriver at dette kan gøres:

»Skriften kommer fra Gud gennem Helligåndens kraft. Den er ikke menneskeskabt. Skriften betyder kun det, som Helligånden fortæller os. For at kunne fortolke den, må vi være oplyst af Helligåndens kraft (2 Pet 1:20–21). Det kræver en profet at forstå en profet, og ethvert trofast medlem af Kirken bør have »Jesu vidnesbyrd«, som er »profetiens ånd« (Åb 19:10). »Esajas' ord«, sagde Nefi, »... er ... tydelige for alle dem, der er fyldt af profetiens ånd« (2 Ne 25:4). Dette er essensen og kernen i det hele, og det sætter en stopper for al strid om at opdage Herrens sind og vilje« (»Ten Keys to Understanding Isaiah«, *Ensign*, okt. 1973, s. 83).

- Hjælp eleverne til at forstå, at personlig værdighed er en forudsætning for at have Herrens Ånd hos sig, når man studerer. Henvis til Hel 4:24.

- Påpeg den virkning, Herrens Ånd kan have på et menneskes skriftstudium, ved sammen med klassen at gennemgå Joseph Smith og Oliver Cowderys oplevelse, som er optegnet i JS-H 1:72-74.

3. Bed om forståelse og lær at lytte til Herrens svar.

- Bøn skal være en del af vores skriftstudium, hvis vi skal forstå det, som hører Gud til. Drøft følgende tanker af ældste Howard W. Hunter, som på daværende tidspunkt var medlem af De Tolv Apostles Kvorum:

»Der er intet, der som bøn hjælper med at åbne vor forståelse for skrifterne. Gennem bøn kan vi bringe vort sind i harmoni for at søge svarene på vore spørgsmål. Herren sagde: »Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer« (Luk 11:9). Heri ligger Kristi forsikring om, at hvis vi vil bede, søge og banke på, vil

1 Kor 2

Vi kan ikke i vores nuværende tilstand forstå storheden i den herlighed og de velsignelser, som Gud vil give til dem, der elsker ham.

Hvem henviser »vi« til? (Se 1 Kor 1:1-2).

Der skal undervises i Guds ord gennem Helligåndens kraft.

Hvem underviser i det, som hører Gud til?

En mand, som er oplyst af Guds Ånd kan bedømme det, som hører Gud til. En, som ikke har denne Ånd, er ikke beredt til at bedømme en, som har den.

Se Es 40:13-14; 55:8-9.

Hvad vil det sige at have Kristi sind? (Se L&P 11:13-14; 68:3-4).

9 re. | Men som der står skrevet:

Hvad intet øje har set og intet øre hørt, og hvad der ikke er opstået

i noget menneskes hjerte,

det, som Gud har beredt

for dem, der elsker ham,

10 det har Gud åbenbaret for os ved Ånden. Thi

11 Ånden ransager alt, selv Guds dybder. | For hvem ved, hvad der bor i mennesket, undtagen

12 anden end Guds ånd, hvad der bor i Gud. | Vi har ikke fået verdens ånd, men Ånden fra Gud,

for at vi skal vide, hvad Gud i sin nåde har givet os. | Og om dette taler vi ikke med ord, som

13 menneskelig visdom har lært os, men med ord, som Ånden har lært os, og vi tolker det åndelige for åndelige.

14 Et sjæleligt menneske tager ikke imod det, der kommer fra Guds ånd; det er en dårskab for sådan et menneske, og det kan ikke fatte det, for det bedømmes kun efter Åndens målestok. |

15 Det åndelige menneske derimod bedømmer alt,

16 men selv bedømmes det ikke af nogen; | for »hvem kender Herrens tanker og kan belære ham?« Men vi har Kristi tanker.

Hvordan man kan kende det, som hører Gud til (se også L&P 76:10)

JSO, 1 Kor 2:11 tilføjer »ingen medmindre han har Guds ånd ...«

Bemærk, hvor villig Gud er til at åbenbare det, der hører ham til, for os (se også L&P 76:5-10).

Vi må anvende åndelige metoder til at vurdere det åndelige.

Det menneske, som stadig er i sin »naturlige«, verdslige, syndige tilstand.

Det naturlige menneske anser det åndelige for tåbeligt, fordi han ikke kan føle eller forstå det ud fra sit synspunkt (se Mosi 3:19).

Helligånden lede vor forståelse, hvis vi er parate og ivrige efter at modtage« (»Studium af skrifterne«, Den danske Stjerne, maj 1980, s. 98).

■ Læs for eleverne den følgende forklaring på det at lytte, som blev fortalt af ældste Boyd K. Packer, medlem af De Tolv Apostles Kvorum:

»En sommeraften for mange år siden gik John Burroughs, en naturforsker, gennem en tæt besøgt park. Gennem storbyens larm hørte han en fugl synge.

Han standsede op og lyttede! Personerne omkring ham havde ikke hørt det. Han så sig omkring. Ingen andre havde bemærket det.

Det ærgrede ham, at alle andre gik glip af noget så smukt.

Han tog en mønt frem fra sin lomme og kastede den op i luften. Den ramte fliserne med en lyd, som ikke var højere end fuglens sang. Alle vendte sig om; det kunne de høre!

Det er vanskeligt at adskille fuglesang fra larmen af byens trafik. Men I kan høre den. I kan tydeligt høre den, hvis I over jer i at lytte efter den ...

Det er svært at adskille livets forvirring fra inspirationens stille stemme. Medmindre I bringer jer selv i samklang med den, vil I gå glip af den ...

... I kan optræne jer til at høre det, I ønsker at høre, og i at se og føle det, I ønsker, men det kræver en del øvelse ...

Jeg har lært, at inspiration kommer mere i form af en fornemmelse end en lyd.

Unge mennesker, sørg for at forblive i en tilstand, hvor I er modtagelige for inspiration ...

Herren kan lade ren intelligens tilflyde vort sind for at tilskynde os, vejlede os, belære os og advare os. I kan øjeblikkeligt vide det, som I har brug for at vide! Lær at modtage inspiration ...

Mens I stadig er unge er det godt at lære, at det åndelige ikke kan fremtvinges ...

En del svar kommer ved at læse skrifterne, en del ved at høre taler ...

I jeres ungdom kan I lære at blive ledt af Helligånden.

Som apostel lytter jeg nu til den samme inspiration, der kommer fra den samme kilde og på den samme måde, således som jeg lyttede, da jeg var dreng. Signalet er meget tydeligere nu ...

Unge mennesker, hav altid en bøn i jeres hjerte. Lad søvnen komme til jer hver aften med jeres sind optaget af bøn.

Hold visdomsordet.

Læs i skriften.

Lyt til jeres forældre og Kirkens ledere.

Hold jer væk fra steder og ting, som jeres sunde fornuft fortæller jer vil virke forstyrrende i forbindelse med inspiration.

Udvikl jeres åndelige evner.

Lær at lukke statisk støj og forstyrrelser ude.

Undgå erstatninger og efterligninger!

Lær at blive inspireret og vejledt af Helligånden« (se »Bøn og svar«, *Den danske Stjerne*, maj 1980, s. 31-34).

- Hjælp eleverne til at forstå, at når de beder, studerer skrifterne og holder befalingerne, vil de genkende Herrens røst, som taler til dem. Bed eleverne forklare, hvordan 1 Kong 19:11-12 kan anvendes af dem i dag.

4. Det er nødvendigt at søge flittigt i skrifterne for at kunne forstå dem.

- Brug følgende udtalelse til at påpege over for eleverne, at Herren kræver mere af os, end at vi blot læser skrifterne.

Herren har befalet os at »granske Skrifterne« (Joh 5:39). Præsident Marion G. Romney har lært os, at ordet *granske* »betyder at stille spørgsmål, studere og undersøge for at finde frem til meningen af noget. Det at granske indebærer mere end blot at læse eller endda at lære udenad« (»Search the Scriptures«, *Improvement Era*, jan. 1958, s. 26).

I L&P 1:37 understregede Herren betydningen af at granske, idet han sagde: »Gransk disse befalinger«. Ældste A. Theodore Tuttle, som var medlem af De Halvfjerds, har forklaret: »Et af mine yndlingskriststeder står i første afsnit af Lære og Pagter – dette fantastiske afsnit, denne fantastiske bog – hvori vi både finder et vidnesbyrd om værkets guddommelighed og modtager belæring. I vers 37 siger Herren: »Gransk disse befalinger«. [Jeg har fået en ny forståelse af dette, efter jeg har lært lidt spansk. Det betyder ikke blot at søge. På spansk står det i bydeform. Det betyder *gransk*. Det er ikke valgfrit. Jeg tror, at det er Herrens hensigt – at han virkelig vil, at vi skal granske – og ikke blot læse]. »*Gransk disse befalinger, for de er sande og troværdige, og de profetier og løfter, som er i dem, skal alle blive opfyldt.*« Vi er blevet pålagt at granske skrifterne« (*Teaching the Word*, s. 9).

- Læs og drøft Ezra 7:10 sammen.

5. Overvejelse og meditation er nødvendige dele af et udbytterigt skriftstudium.

- Fremhæv, hvor vigtigt det er at øge vores indsats, hvis vi virkelig ønsker at forstå Guds budskab i skrifterne.

Profeten Joseph Smith sagde: »Det, der hører til Gud, er af stor betydning, og kun tid og erfaring og omhyggelige og vægtige og højtidelige tanker kan udpege og finde det. Dit sind, o menneske, må, dersom du ønsker at lede en sjæl til frelse, strække sig lige så højt som til den højeste himmel og søge ind til og gruble over den mørkeste afgrund og evighedens vide udstrækning – du må stå i forbindelse med Gud« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 162).

- Læs den følgende oplevelse, som ældste Boyd K. Packer har haft med at overveje skrifterne. Han var ved at læse 2 Tim 3.1-7, hvor Paulus beskrev det onde, der ville være i de sidste dage. Ældste Packer beretter:

»En dag, mens jeg sad og studerede, læste jeg dertil, og sad og overvejede alle de beviser, der er, som nu bekræfter alle bestanddelene i denne profeti. Stemningen var fuld af tungsindighed og bange anelser – en ildevarslende følelse af frustration, nærmest tomhed. Jeg kastede blikket ned ad siden, og et ord sprang frem, hvilket jeg ikke tror var tilfældigt. Jeg læste det ivrigt og opdagede så, at den apostel, som havde profeteret om alle disse plager, i det selv samme brev også havde medtaget immuniseringen imod plagerne [se 2 Tim 3:13-17] ...

... Det ord, som sprang frem på siden var *skrifter*« (*Teach the Scriptures*, s. 5).

Yderligere studiematerialer

- Marion G. Romney, »At ære sin kaldelse i præstedømmet«, *Den danske Stjerne*, dec. 1973, s. 520-522; regler, hvorved man kan højne sin kaldelse i præstedømmet samt nogle elementer, som er nødvendige for at forstå skrifterne.
- »Hold fast ved jernstangen«, videopræsentation nr. 3, »Ransag skrifterne: LSOL« (16:30); praktisk hjælp til at læse og forstå skrifterne.

Forslag til elevernes studium

- Nedskriv noget af det, I lærte i denne lektion, som vil hjælpe jer i jeres personlige studium af skrifterne.
- Følgende test hjælper jer til at evaluere jeres forståelse af de oplysninger, som blev givet i denne lektion. Angiv efter hver udtalelse, om den er sand eller falsk.

1. *Falsk* Måske omfatter den mest nyttige indgang til studium af skrifterne anvendelsen af kommentarer til skriften, så man kan lære af lærde menneskers analyser og fortolkninger.
2. *Sandt* En indfaldsvinkel til skriftstudium, som udelukkende baseres på fornuften, er ringere end en indfaldsvinkel, hvor man gør brug af sine åndelige evner og lægger vægt på åndelige fremgangsmåder.
3. *Sandt* Når ordet *overveje* anvendes om skriftstudium, menes der alvorlige og dybsindige tanker, der minder om bøn og meditation.
4. *Falsk* Der er ikke stor forskel på at læse skrifterne og granske skrifterne.

Undervisningens formål

Et effektivt skriftstudium kan opnås gennem anvendelse af et udvalg af studiemetoder.

Temaer

1. Man bør planlægge et regelmæssigt tidspunkt, hvor man studerer skrifterne.
2. Der er mange metoder, der kan anvendes til at forbedre vores forståelse af skriften og vores anvendelse af dens lærdomme:
 - a. Erstat korrelaterne og synonymerne
 - b. Se efter definitioner
 - c. Stil spørgsmål
 - d. Erstat med dit eget navn
 - e. Lær vers udenad
 - f. Fremhæv tillægsordene, biordene og bindeordene
 - g. Se efter mønstre
 - h. Følg forfatterens kommentarer

Undervisningsforslag

1. Man bør fastsætte et regelmæssigt tidspunkt, hvor man studerer skrifterne.

■ Læs det følgende råd fra ældste Howard W. Hunter, som på daværende tidspunkt var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, om, hvornår vi bør studere skrifterne, og hvor længe vi bør studere dem:

»Mange synes, at det bedste tidspunkt at studere på er om morgenen, efter at nattens hvile har ryddet sindet for de mange bekymringer, der forstyrrer vore tanker. Andre foretrækker at studere i de stille timer, efter at dagens bekymringer er forbi og skubbet til side, og således afslutte dagen med en fred og ro, der kommer ved at grunde over skrifterne.

Tidspunktet på dagen er måske ikke så vigtigt som det at afsætte et regelmæssigt tidspunkt til studium. Det ville være ideelt, hvis vi kunne bruge en time til det hver dag; men hvis vi ikke har så meget tid, ville en halv time på et fastsat tidspunkt give et betydeligt udbytte. Et kvarter hver dag er ikke ret meget, men det er forbavsende, hvor megen oplysning og kundskab man kan tilegne sig om noget så meningsfuldt. Det vigtigste er, at man ikke lader noget andet bryde forstyrrende ind i sit studium ...

... Det er bedre at fastsætte et bestemt tidsrum hver dag til studium af skrifterne, end at have et

bestemt antal kapitler at læse. Somme tider opdager vi, at vi kan bruge hele tidsrummet til at studere et enkelt vers« (»Studium af skrifterne«, *Den danske Stjerne*, maj 1980, s. 98-99).

2. Der er mange metoder, der kan anvendes til at forbedre vores forståelse af skriften og vores anvendelse af dens lærdomme:

a. Erstat korrelaterne og synonymerne

■ Erstat stedordene med korrelaterne eller synonymmer med det oprindelige ord. Et korrelat er det ord, som et stedord henviser til. Når man siger: »John ramte bolden, og den fløj over hegnet«, er *bold* korrelatet for *den*. I L&P 1:37 er »disse befalinger« korrelater for *de* og *dem*. I mange dele af skriften kan betydningen tydeliggøres ved at erstatte stedordet med et korrelat eller synonymmer med det oprindelige ord brugt af forfatteren. Bed eleverne læse 1 Ne 2:21-23 og erstatte alle stedordene. Hvordan klarede de det? Læs skriftstederne for dem:

»Og for så vidt som dine [Nefis] brødre [Laman og Lemuel] sætter sig op imod dig [Nefi], skal de [Laman og Lemuel] blive forstødt fra Herrens nærhed.

Og for så vidt som du [Nefi] holder mine [Herrens] befalinger, skal du [Nefi] blive gjort til hersker over og lærer for dine [Nefis] brødre [Laman og Lemuel].

For se, på den dag, da de [Laman og Lemuel] sætter sig op imod mig [Herren], vil jeg [Herren] forbande dem [Laman og Lemuel], ja, med en hård forbandelse, og de [Laman og Lemuel og lamanitterne] skal ikke få nogen magt over dine [Nefis] efterkommere [nefitterne], medmindre de [nefitterne] også sætter sig op imod mig [Herren].«

De sidste to tilfælde af ordet *de* i disse skriftsteder viser, hvordan denne fremgangsmåde kan gøre teksten mere tydelig. I det første tilfælde er korrelatet lamanitterne; i det andet tilfælde er det nefitterne.

■ Et synonym er et ord, som betyder det samme som et andet ord. Bed eleverne overveje 2 Ne 3:12. Påpeg, at der er flere vendinger, der kan være svære at forstå, hvis læseren ikke er omhyggelig. Ved omhyggelig læsning kan eleverne dog erstatte det ikke så velkendte ord med et mere almindeligt ord. Hvis man anvender synonymmer, lyder vers 12 således (korrelaterne er udeladt):

»Derfor skal dine lænders frugt [nefitterne] skrive, og Judas lænders frugt [jøderne] skal skrive, og det, der skal skrives af dine lænders frugt [nefitterne], og også det, der skal skrives af Judas lænders frugt [jøderne], skal vokse sammen ...«

Man ser let, at det, nefitterne og jøderne skrev, en dag skulle samles. Med andre ord, at Mormons Bog og Bibelen skulle samles. Hvis man indsætter korrelaterne og synonymerne, lyder denne del af skriftstedet således:

»Derfor skal nefitterne skrive, og jøderne skal skrive, og Mormons Bog, der skal skrives af nefitterne, og også Bibelen, der skal skrives af jøderne, skal vokse sammen.«

b. Se efter definitioner

▪ Hjælp eleverne til at forstå, hvorfor det er nødvendigt at se efter definitioner, ved at drøfte følgende forslag:

Vi antager ofte, at alle ord eller vendinger kun har én betydning uden at indse, at Herren og hans profeter somme tider anvender ord eller vendinger på forskellige måder. Når der anvendes en bestemt definition på et ord eller en vending, er det som om der er blevet sat et lighedstegn i teksten. Læs fx L&P 97:21. Her får vi at vide, at Zion betyder de rene af hjertet. Denne definition bidrager igen til vores forståelse af et andet skriftsted, som fx: »Salige er de rene af hjertet [Zion], for de skal se Gud« (Mat 5.8).

Et andet eksempel er Nefis udtalelse om, at nogle mennesker »træder [Israels Gud] under fode«. Læs 1 Ne 19:7. Spørg eleverne: »Træder I Israels Gud under fode?« De svarer sandsynligvis nej, idet de måske tror, at spørgsmålet går på, om de opponerer kraftigt imod Gud. Men i samme vers forklarer Nefi, hvad han mener. Han giver os denne sammenligning: De som træder Gud under fode »regner ham for intet og lytter ikke til hans råds røst.« Når vi forstår denne definition, ændres skriftstedets betydning.

Et sidste eksempel viser, hvor vigtigt det er at finde definitioner på ord i bestemte passager. Læs L&P 10:55 sammen med klassen. Påpeg, at Herren synes at komme med en overraskende erklæring: »Derfor behøver ingen, som tilhører min kirke, at frygte, for sådanne skal arve Himmeriget.« Det er tydeligt, at mange af Kirkens medlemmer endnu ikke er værdige til frelse, selvom erklæringen synes at omfatte alle optegnede medlemmer. Problemet er, at vi forsøger at tolke verset ved at bruge den definition, vi i almindelighed anvender om ordet *kirke*. Få vers senere forklarer Herren, hvad han mener med ordet: »Hver den, der omvender sig og kommer til mig, han er min kirke« (v. 67). Hvis vi benytter denne betydning, at *kirke* betyder dem, der har omvendt sig og kommer til Gud, giver erklæringen i vers 55 mere mening. Selvfølgelig finder denne betydning ikke anvendelse på ordet *kirke*, hver gang det forekommer i skriften.

c. Stil spørgsmål

▪ Påpeg over for eleverne, at de vedvarende bør stræbe efter indsigt i skrifterne. De bør stille sig selv spørgsmål, mens de læser. Spørg fx »Hvorfor dette ord?« eller »Hvorfor denne vending?« Læs L&P 76:25-29 sammen med eleverne og stil følgende spørgsmål:

1. Hvilken position havde den omtalte engel?
2. Hvorfor blev han styrtet ned? Hvad angiver *styrtet ned*?
3. Hvad var hans navn, før han blev kaldt Fortabelsen?
4. Hvordan reagerede himlen, da Lucifer blev styrtet ned?
5. Hvilken position ønskede Satan at få? Hvorfor?
6. Hvordan havde Satan planlagt at opnå sit mål?
7. Hvorfor modtog profeten Joseph Smith og Sidney Rigdon dette syn af Satan?
8. Hvorfor er der brugt to udråbstegn i vers 27?

▪ Når vi gransker skrifterne, bør vi stræbe efter at forstå dem (se 3 Ne 10:14) og anvende dem (se 1 Ne 19:23). Gennemgå sammen med eleverne følgende spørgsmål, som man kan stille, mens man studerer skrifterne:

1. Hvem taler?
2. Hvem er budskabet til?
3. Hvad er budskabet?
4. Hvor og hvornår foregik begivenhederne?
5. Hvad er nøgleordene og -vendingerne?
6. Hvad betyder de?
7. Hvad lærer man om Kristus eller frelsesplanen?

Bed eleverne om at læse Hel 11:1-18. Bed dem om at finde svar på så mange af ovennævnte spørgsmål som muligt, mens de læser. Bemærk den øgede forståelse, de opnår.

d. Erstat med dit eget navn

▪ Ved at indsætte sit eget navn i skrifterne kan man anvende skrifterne på sig selv. Bed eleverne om at indsætte deres eget navn i stedet for navnet på den person, der tales til i L&P 30:1. Det vil lyde således:

»Se, jeg siger dig, [*dit navn*], at du har frygtet mennesker og har ikke forladt dig på mig for at få styrke, sådan som du burde.«

▪ En variation af denne fremgangsmåde er at bruge *jeg* eller *mig*. Bed eleverne om at læse nadverbønerne, som står i L&P 20:77, 79, og erstatte med disse to ord, hvor det er muligt.

e. Lær vers udenad

▪ Læs følgende indsigt fra præsident Ezra Taft Benson, og drøft derefter værdien af at lære skriftsteder udenad med eleverne:

»Vi har det privilegium, at vi i vore erindringer kan gemme gode og store tanker og kalde dem frem på vores sinds scene, som vi selv ønsker det. Da Herren blev udsat for tre store fristelser i ørkenen, svarede han omgående Djævelen med passende skriftsteder, som han havde gemt i sin erindring« (»Tænk på Kristus«, *Stjernen*, juni 1989, s. 3).

▪ Det giver åndelig styrke at lære skriftsteder udenad. Ældste Richard G. Scott fra De Tolv Apostles Kvorum har sagt:

»Der er en kraft til at ændre liv i lige præcis de ord, som står skrevet i standardværkerne. Denne kraft svækkes, når vi omformulerer eller ændrer skriftens

egne ord. Jeg foreslår derfor, at I opmuntrer eleverne til at citere indholdet af skrifterne med nøjagtighed. Alt, hvad I gør for at opmuntre eleverne til at lære udvalgte skriftsteder udenad, aktiverer kraften i skriftstederne i deres liv« (»Four Fundamentals for Those Who Teach and Inspire Youth«, i *Old Testament Symposium Speeches*, 1987, s. 5).

▪ Ældste Scott har desuden sagt: »Jeg vil foreslå jer at lære skriftsteder udenad som rører jeres hjerte og fylder jeres sjæl med forståelse. Når skriftsteder anvendes, således som Herren har sørget for, at de blev nedskrevet, har de en væsentlig kraft, som ikke kan viderebringes, hvis de omskrives. Når jeg nogle gange har et stort behov i mit liv, gennemgår jeg i mine tanker skriftsteder, som har givet mig styrke. Der kommer stor lindring, vejledning og kraft fra skrifterne, især Herrens ord« (»Han lever«, *Liahona*, jan. 2000, s. 106).

▪ Præsident Spencer W. Kimball udfordrede Kirkens præstedømmebærere til at lære trosartiklerne udenad. Han fortalte også om, hvordan han selv lærte dem udenad, da han var dreng:

»Jeg gad vide, hvor mange af jer, der kan trosartiklerne udenad? Hvor mange af jer voksne mænd? Og hvor mange af jer unge mænd? Kan I dem? Har I øvet jer på dem? I er altid parate til at holde en tale om evangeliet, når I kender trosartiklerne. Og de er grundlæggende, er de ikke? Jeg synes, at det ville være vidunderligt, hvis alle drenge ville lære dem ordret udenad. Det betyder, at I ikke udelader eller glemmer noget.

Skal jeg fortælle jer, hvordan jeg bar mig ad? ... Jeg plejede at malke køer. Jeg kunne skrive på maskine med to fingre, så jeg skrev trosartiklerne på små kort, og lagde dem i folden ved siden af mig, når jeg sad på malkestolen og malkede køerne. Og jeg gentog dem for mig selv måske 20 millioner gange. Jeg ved det ikke. Men i hvert fald vil jeg påstå, at jeg nu, så mange år efter, er i stand til at huske dem og kan sige dem ordret udenad. Og jeg tør sige, at de har været helt uvurderlige for mig. Vil I gøre det samme, alle I gode, unge mænd?« (»Det er vort privilegium at have præstedømmet«, *Den danske Stjerne*, apr. 1976, s. 63).

f. *Fremhæv tillægsordene, biordene og bindeordene*

▪ Tillægsord bruges til at tilføje yderligere farve eller følelser. De overses ofte i skriftsteder. Påpeg over for eleverne, hvordan det ville påvirke dette velkendte skriftsted i L&P 121:39, hvis man fjernede tillægsordene og biordene: »Ved ... erfaring har vi lært, at det er ... menneskers natur og tilbøjelighed, at de, så snart ... de har fået ... myndighed, da ... begynder at udøve ... herredømme.«

Bemærk, hvordan det i modsætning dertil får betydningen frem, i de næste skriftsteder, når man fremhæver tillægsord og biord:

»Salige er de *fattige* i ånden, for Himmeriget er deres« (Matt 5:3; kursiv tilføjet). »Hedningerne ...

tror, at de bønføres for deres *mange* ord« (Matt 6:7; kursiv tilføjet).

Bed eleverne om hurtigt at tælle antallet af *f*-er i denne sætning: »Fremragende foredrag er resultatet af mange års forberedelse, af forskning og af et højt videnskabeligt niveau.« De fleste svarer umiddelbart fire. De bliver overraskede, når de får at vide, at der er syv. Hvorfor? Fordi øjet automatisk springer de tre *af* er over. Vi gør det samme, når vi læser i skriften. Vi overser de små ord, som forbinder meningen i et skriftsted. Hjælp eleverne, når de læser, til at forstå betydningen af følgende ord: *og, men, igen, derfor, nu, se, sandelig, fordi, hvis, da, for så vidt som, således, derfor, så*. Det kan fremme forståelsen, hvis man er opmærksom på ord som disse og på den måde, de angiver, at der er en forbindelse mellem begreber.

Læs omhyggeligt Es. 58:13-14 med eleverne. Bemærk, at skriftstedet viser en årsag-virkningssammenhæng, som angives af ordene *hvis* og *så* i begyndelsen af versene.

Bed eleverne om at læse L&P 46:7-8. Bemærk, hvordan ordet *derfor* i begyndelsen af vers 8 forbinder advarslen i dette vers med budskabet i vers 7.

g. *Se efter mønstre*

▪ Livet igennem er det vigtigt for os at have korrekte mønstre, som vi kan følge. Hvis man ikke lever efter et korrekt mønster, har livet ingen mål og retning og kan være fyldt med fortvivelse. Skrifterne giver et storslået løfte angående mønstre. »Og videre, jeg vil give jer et mønster i alt, for at I ikke skal blive bedraget; for Satan er løs i landet, og han drager om og forfører folkeslagene« (L&P 52:14).

Ældste Marvin J. Ashton, som var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, gav denne definition på et mønster: »Et mønster er en vejledning, som man kan efterligne, et design, en plan, et diagram eller en model, der kan følges for at skabe noget, en sammensætning af træk eller egenskaber, som kendetegner en person« (»Et mønster i alle ting«, *Stjernen*, jan. 1991, s. 18).

Jesu Kristi evangelium er Guds mønster på at leve retfærdigt og få evigt liv. Skrifterne indeholder utallige mønstre. Der er mønstre for at bede, omvende sig, for at få et vidnesbyrd, opbygge tro, bedømme, bygge templer, modtage åbenbaring, udvælge profeter osv. Satan har endda mønstre, og når vi lærer om dem i skriften, kan det hjælpe os med at undgå at begå synd.

En elev, der læser skriften omhyggeligt, vil lægge mærke til, hvordan Herren underviser sine profeter, gør sit folk ydmygt og håndterer de onde. Denne proces afslører ofte et mønster. Anvendelsen af disse mønstre kan have stor betydning i vores liv, på samme måde som de havde det for de mennesker, som skriften fortæller om.

Bed eleverne om at lede efter mønstre i skrifterne. Skriv en liste over mønstre på tavlen ud fra det, eleverne finder frem til. Spørg eleverne, hvad de lærte af denne studieteknik.

Følgende er en liste over skriftstedspassager, der viser et mønster. Vælg blandt disse skriftsteder de mønstre, som bedst belyser denne studieteknik, og som vil være mest meningsfuld for eleverne.

Skriftsted	Mønster
1. Alma 32:28-43	At opbygge tro og vidnesbyrd
2. Moro 7:16-17	Hvordan man kan bedømme
3. Alma 30	Hvordan en antikrist er
4. 1 Saml 17	Kendetegn på tro
5. L&P 9	Åbenbaring

h. Følg forfatterens kommentarer

- Det forekommer ofte i standardværkerne, at en profet, en oversætter eller en profet, der forkorter plader (som fx Mormon) stopper op midt i en beretning for at kommentere den. Somme tider står kommentaren i slutningen af beretningen. Disse værdifulde kommentarer tydeliggør skriften og øger forståelsen af den. Det er som om profeten sagde: »Bare for at være sikker på, at du ikke har overset pointen, så får du den her.«

Denne form for kommentarer udtrykkes ofte ved hjælp af sætninger, der starter med »og således ser vi« eller »og således er det.«

- Følgende skriftsteder er eksempler på, at personen, der nedskrev dem, kommenterede dem: 1 Sam 12:14-15; Alma 30:60; Hel 12:1. Giv eleverne mulighed for at slå op i deres skrifter, især i Mormons Bog, for at se, om de kan finde andre kommentarer fra skribenterne.

Yderligere studiematerialer

- »Hold fast ved jernstangen«, videopræsentation nr. 3, »Ransag skrifterne: LSLO« (16:30).

- »Hold fast ved jernstangen«, videopræsentation nr. 4, »Mæt jer med Kristi ord« (21:50).

Forslag til elevernes studium

- Kopier skemaet nedenfor og bed eleverne om at bruge de omtalte fremgangsmåder. Lad dem give tilbagemeldinger næste gang.

Metode	Skriftsteds-henvisninger
Erstat korrelaterne	Morm 7:9
Fremhæv tillægs- og biordene	L&P 121:46
Se efter definitioner	Mosi 3:19
Læg mærke til bindeordene	3 Ne 12:3-11
Stil spørgsmål	Moro 10:4-5
Erstat med dit eget navn	L&P 93:41-43
Led efter mønstre (åbenbaring)	L&P 9
Følg forfatterens kommentarer	Hel 12:1

Undervisningens formål

Meningsfuld markering af skrifterne øger forståelsen af evangeliet.

Temaer

1. Hvorfor markere i skrifterne?
2. Der er forskellige måder at markere skrifterne på.
 - a. Meningsfuld markering
 - b. Kommentarer til skriften
 - c. Krydshenvisning
 - d. Lister over skriftsteder

Undervisningsforslag

1. Hvorfor markere i skrifterne?

▪ Skrifterne er redskaber, der hjælper dig til at opnå evigt liv. Ligesom ethvert andet redskab bør de anvendes. De, som kender redskaberne indgående inden for deres fag og bruger dem korrekt, er på vej til at blive gode håndværkere. De, som gør det samme med skrifterne, er godt på vej til at forstå evangeliet. At markere skrifterne er en meget nyttig måde at bruge nogle af de redskaber i skrifterne, som Gud har givet os.

Læs følgende råd fra ældste Boyd K. Packer, daværende medlem af De Tolvs Kvorum, om at understrege skrifterne:

»Der er flere måder, hvorpå man kan understrege skriftsteder. De er ret forskellige, og bør tilpasses den enkelte person. Det, der er vigtigt, er at understrege dem og lave en form for noter i margen, så man kan finde dem igen.

Jeg læser stort set aldrig en lånt bog. Jeg synes ikke om at læse lånte bøger, for jeg vil ikke læse en bog uden at kunne understrege det, jeg gerne vil huske. Eftersom man ikke kan understrege i andres bøger, synes jeg, at hvis en bog er værd at læse, så er den også værd at eje. Undtagelsen er selvfølgelig, når jeg er på biblioteket, hvor det så er nødvendigt med en mere tidskrævende notatteknik.

Så understreg i jeres bøger og skriv noter, mens I tænker over det. Jeg ved ikke, hvor mange timer, jeg har brugt på at gå tilbage og forsøge at finde frem til noget, som jeg kunne have fundet ganske hurtigt, hvis jeg fast havde fulgt denne fremgangsmåde. Jeg er meget bedre til det nu, end jeg var før« (*Teach Ye Diligently*, s. 166).

- Bed eleverne om at foreslå nogle grunde til, at det er vigtigt for dem at markere deres skrifter. Følgende liste kan skrives på tavlen og derefter udbygges med hjælp fra eleverne.

Formålet med at markere skriftsteder

1. At fremhæve
2. At kunne finde dem hurtigt
3. At gøre skrifterne personlige
4. Lettere at kunne undervise ud fra skrifterne

- Drøft følgende udtalelse:
 - »Brugt i forbindelse med at markere i skrifterne betyder ordet *markere* »at udpege, udskille, identificere, adskille« eller »at angive, udtrykke, eller vise ved hjælp af et mærke eller symbol.« Generelt kan man sige, at alt, hvad der tilføjes de trykte skrifter, anses for en markering. Sådanne markeringer kan bestå af streger, cirkler, bogstaver, tal, symboler eller noget andet, som fremhæver eller udskiller« (Daniel H. Ludlow, *Marking the Scriptures*, s. 15).

2. Der er forskellige måder at markere skrifterne på.

a. Meningsfuld markering

- Lav en transparent af markeringen af L&P 76:50-70 (se næste side) og vis den til eleverne:

L&P 76:50-70 handler om medlemmer af Kirken, som opnår ophøjelse i det celestiale rige (i parentes). Her forklarer Frelseren betingelserne for at blive ophøjet (understreget), samt løfterne (nummerering). Vers 57 er indrammet for at fremhæve præstedømmets orden.

Eksemplet fra L&P 76 viser nogle af de måder, hvorpå man kan markere skriftsteder. Påpeg, at de hver især må udvikle deres egen måde at markere på, som bedst hjælper dem med at forstå skrifterne.

b. Kommentarer til skriften

- Når man kommenterer en passage i skriften, skriver man en forklarende bemærkning vedrørende et bestemt stykke. Eksemplerne på næste side kan anvendes til at hjælpe eleverne til at se betydningen af at kommentere i deres skrifter.

Forklar eleverne, at kommentarerne kan komme fra at have studeret de nutidige profeters lærdomme (se Es. 18:1-2), eller gennem den inspiration, der kommer, når vi studerer, eller pga. noget, som andre har lagt mærke til (se 2 Ne 5:5-7, 11).

49 Og vi hørte røsten sige: Skriv synet ned, for se, dette er enden på synet om de ugudelige lidelser.

50 Og igen aflægger (vi) vidnesbyrd – for vi så og hørte, og dette er "vidnesbyrdet om Kristi evangelium angående (dem) der skal komme frem i de retfærdiges "opstandelse –

51 de er dem, der modtog vidnesbyrd om Jesus og "troede på hans navn og blev "døbt i lighed med hans begravelse ved at blive "begravet i vandet i hans navn, og dette i overensstemmelse med den befaling, som han har givet –

52 så de ved at holde hans befalinger kunne blive "tvættet og "renset for alle deres synder og modtage den hellige Ånd ved "håndspåleggelse af den, der er "ordineret og beseglet til denne "magt;

53 og som sejrer ved tro og bliver "beseglet ved "forjættelsens hellige Ånd, som Faderen udgyder over alle dem, der er retfærdige og trofaste.

54 De er dem, som er den "Førstefødtens menighed. ①

55 De er dem, i hvis hænder Faderen har givet "alt – ②

56 de er dem, som er ③ "præster og konger, og som har modtaget af hans fylde og af hans herlighed;

57 og er den Højestes "præster af Melkisedeks orden, der var efter "Enoks orden, der var efter den enbårne Søns "orden.

④ 58 Derfor er de, som der står skrevet, "guder, nemlig "Guds "sønner – ⑤

59 derfor er "alt deres, det være sig liv eller død eller det nuværende eller det tilkommende, alt er deres, og de er Kristi, og Kristus er Guds.

60 Og de skal "overvinde alt. 61 Lad derfor ingen være "stolt af mennesket, men lad ham hellere være "stolt af Gud, som skal "lægge alle fjender under sine fødder.

62 Disse skal "bo "sammen med Gud og hans Kristus for evigt og altid. ⑦

63 Disse er "dem, som han skal bringe med sig, når han "kommer i himlens skyer for at "regere på jorden over sit folk. ⑧

64 Disse er dem, som skal få del i den "første opstandelse.

65 Disse er dem, som skal komme frem i de "retfærdiges opstandelse.

66 Disse er dem, som er kommet til "Zions "bjerg og til den levende Guds by, det himmelske sted, det helligste af alle.

67 Disse er dem, som er kommet til en utallig skare af engle, til "Enoks og den "Førstefødtens almindelige forsamling og menighed. ⑩

⑥⑧ Disse er dem, hvis navne er "nedskrevet i himlen, hvor Gud og Kristus er "dommer over alle.

⑥⑨ Disse er "dem, som er "retfærdige mennesker, gjort "fuldkomne ved Jesus, den nye "pagts formidler, som udvirkede denne fuldkomne "forsoning ved udgydelsen af sit eget "blod.

⑦⑩ Disse er dem, hvis legemer er "celestiale, hvis "herlighed er som "solens, ja, Guds herlighed, han, der er den højeste af alle, og på hvis herlighed solen på himmelhvælvingen er beskrevet som værende et sindbillede. ⑪

71 Og videre, vi så den "terrestriale verden, og se, disse er dem, som er af det terrestriale, og hvis herlighed er forskellig fra den Førstefødtens menigheds, der har modtaget Faderens fylde, ligesom "månens er forskellig fra solens på himmelhvælvingen.

Es 18:1-2

18 Ve dig, du land, hvor græshopperne svirrer, landet bag Nubiens strømme, 2 du som sender bud af sted på floden i sivbåde hen over vandet. Gå, I hurtige sendebud, til det granvoksne, glinsende folk, et folk, som frygtes vidt omkring, til det spændstige, krigeriske folk, hvis land gennemstrømmes af floder.

2 Ne 5:5-7

5 Og det skete, at Herren "formanede mig til, at jeg, "Nefi, skulle drage bort fra dem og flygte ud i ørkenen, og også alle dem, der ville følge mig.

6 Derfor skete det, at jeg, Nefi, tog min familie med mig og også "Zoram og hans familie og Sam, min ældre bror, og hans

Landet er Amerika.

Missionærer

Herren tager sine profeter bort af deres midte. Derfor mister de:

1. Præstedømmet
2. Optegnelser
3. Åbenbaring
4. Retten til frelsende ordinancer
5. Medlemskab af Jesu Kristi Kirke

Nefi beskriver sit samfund.

familie og Jakob og Josef, mine yngre brødre, og også mine søstre og alle dem, der ville drage med mig. Og alle de, der ville drage med mig, var dem, der troede på Guds "advarsler og åbenbaringer; derfor lyttede de til mine ord.

7 Og vi tog vore telte, og hvad der ellers var muligt for os, og rejste i ørkenen i et tidsrum af mange dage, og efter at vi havde rejst i et tidsrum af mange dage, slog vi vore telte op.

2 Ne 5:11

11 Og Herren var med os; og vi havde overordentlig stor fremgang, for vi såede frø, og vi høstede igen i overflod. Og vi begyndte at opdrætte flokke og hørde og dyr af enhver art.

c. Krydshenvisninger

- Når man krydshenviser i skriften, forbinder man to eller flere skriftsteder med hinanden. Sædvanligvis er der en forbindelse eller nogle fælles begreber i de skriftsteder, man ønsker at forbinde.

Brug krydshenvisninger til at tydeliggøre flertydige passager, som fx de følgende:

1. Matt 21:22 – 3 Ne 18:20
2. Matt 16:27 – L&P 88:96-98
3. Es 61:1 – L&P 138:18

Brug krydshenvisninger til at få større indsigt i beretningerne:

1. Matt 17:1-3 – L&P 63:20-21
2. Matt 13:18-2 – L&P 86
3. 1 Kor 15:38-42 – L&P 76

Brug krydshenvisninger til at kæde skriftsteder sammen. Lære og Pagter omtales ofte som den »advarende røst«, fordi dette er et gennemgående tema deri. Dette kan du illustrere ved at »sammenkæde« eller forbinde flere skriftsteder. Begynd med L&P 1:4 og skriv i margin den næste henvisning, du vil slå op på. Fortsæt med denne fremgangsmåde, indtil du kommer til det sidste skriftsted, du ønsker at benytte. I margin ud for det sidste skriftsted skriver du L&P 1:4. Så er kæden fuldført. Markér følgende skriftsteder således, som det er forklaret ovenfor: L&P 1:4; 38:41; 63:37, 58; 84:114-115; 88:81; 109:38-46; slut af med at skrive L&P 1:4 i margin ud for 109:38-46.

Du kan også lave en skriftsteds-kæde om de forsvundne bøger i Det Gamle Testamente ved at bruge følgende skriftsteder: Jos 10:13; 1 Kong 11.41; 1Krøn 29:29; 2 Krøn 9:29; 12:15; 20:34 (derefter Jos 10:13).

d. Lister over skriftsteder

- Det kan være en god indlæringsteknik at lave en liste over skriftsteder. Udvælg et eller flere af de følgende eksempler, som du vil gennemgå i klassen, og lav en liste over skriftsteder til hver af dem:

1. En udvalgt kvindes egenskaber (se L&P 25)
2. Åndens frugt (se Gal 5:22-26)
3. Næstekærlige egenskaber (se Moro 7:45-48)
4. Bestanddelene i Guds fulde rustning (se Ef 6:13-18; L&P 27:15-18)
5. Åndens gaver (se L&P 46)
6. Bestanddelene i korrekt faste (se Es 58:3-12)

De foregående eksempler er lister, hvor alle punkterne befinder sig i en bestemt del af skriften.

Der er to andre former for lister. Den ene er den spredte liste; dvs. at alle punkterne ikke findes på et sted. Som eksempler kan nævnes tidens tegn og tegnene på den sande kirke.

Den anden form for liste over skriftsteder er en underforstået liste. Læg fx mærke til, at apostlen Paulus i Ef 5:23-28 gav sit bevægende råd om, at forholdet mellem Kristus og Kirken bør tjene som et forbillede for forholdet mellem mand og hustru. Selvom Paulus ikke detaljeret drøfter, hvad dette forhold betyder, lader han forstå, at bestemte egenskaber og forpligtelser gælder. Hans liste kunne være udformet således:

Hvad gjorde Kristus for Kirken?

1. Han gav sit liv for at frelse hende.
2. Han viste et fuldkomment eksempel, som hun kunne følge.
3. Han underviste hende i principperne om frelse.
4. Han brugte sin magt til at velsigne hende.

Hvordan modtager Kirken Kristus?

1. Ved at anse ham for lederen og den præsiderende myndighed.
2. Ved at følge hans eksempel.
3. Ved at bruge hans undervisning til at finde glæde.
4. Ved at anvende hans magt og myndighed til at få vejledning og velsignelser.

Ved at sammenligne ægtemanden med Kristus og hustruen med Kirken kan vi få betydelig indsigt i, hvordan forholdet mellem mand og hustru bør være.

Yderligere studiematerialer

Ingen forslag.

Forslag til elevernes studium

- Bed eleverne om at sætte sig ind i Guide til Skrifterne.

Undervisningens formål

De studiehjælpekilder, som er tilgængelig i SDH-udgaverne af standardværkerne yder en uvurderlig hjælp til forståelse af skrifterne.

Temaer

1. SDH-skrifterne indeholder betydningsfulde studiehjælpekilder.
 - a. Kapiteloverskrifter og afsnitsindledninger
 - b. Fodnoter
 - c. Guide til Skrifterne
2. Studiehjælpekilderne øger vores forståelse af skrifterne.

Undervisningsforslag

1. SDH-skrifterne indeholder betydningsfulde studiehjælpekilder.

- Forklar eleverne, at Kirken i 1993 producerede nye studiehjælpekilder, som i første omgang blev inkorporeret i den engelske tre-i-én-udgave (Mormons Bog, Lære og Pagter og Den Kostelige Perle). Disse hjælpekilder kan gøre studium af skriften mere meningsfuldt og udbytterigt. Læs følgende vidnesbyrd af ældste Boyd K. Packer, fra De Tolv Apostles Kvorum. »Dette arbejde ... vil en dag fremstå som en opsigtsvækkende, inspireret begivenhed i vores generation. På grund af det vil vi oprejse generationer af sidste dages hellige, som vil kende evangeliet og kende Herren« (Bruce R. McConkie, *Apostle* [tale holdt ved ældste Bruce R. McConkies begravelse den 23. april 1985], s. 4).

a. Kapiteloverskrifter og afsnitsindledninger

- Forklar at kapiteloverskrifterne understreger hovedpunkterne i hvert kapitel. De er særdeles oplysende, og indeholder ofte lærdomsmæssig indsigt. Bed fx eleverne om at slå op på kapiteloverskriften til 1 Ne 14.

1 Nefi

KAPITEL 14

En engel fortæller Nefi om de vel-signelser og forbandelser, der vil falde på ikke-jøderne – Der er kun to kirker: Guds lams kirke og Djævelens kirke – Guds hellige i alle folkeslag bliver forfulgt af den store og vederstyggelige kirke – Apostlen Johannes skal skrive om verdens ende. Omkring 600–592 f.Kr.

- Bed eleverne om at granske en afsnitsindledning i Lære og Pagter. Forklar, at baggrundsinformationen gives først, efterfulgt af en sammenfatning af indholdet. Fx:

Lære og Pagter

AFSNIT 29

Åbenbaring givet gennem profeten Joseph Smith i overvarelse af seks ældster, i Fayette, New York, i september 1830 (History of the Church, 1:111–115). Denne åbenbaring blev givet nogle dage forud for den konference, der begyndte 26. september 1830.

1–8: Kristus indsamler sine udvalgte, 9–11: Hans komme indvarsler tusindårsriget, 12–13: De tolv skal dømme hele Israel, 14–21: Tegn, plager og ødelæggelser skal gå forud for det andet komme, 22–28: Den sidste opstandelse og den endelige

dom følger tusindårsriget, 29–35: Alt er åndeligt for Herren, 36–39: Djævelen og hans hærskarer blev stødt ud af himlen for at friste mennesket, 40–45: Faldet og forsoningen bringer frelse, 46–50: Små børn er forløst ved forsoningen.

- Bed eleverne om at svare på følgende spørgsmål ved at slå op på overskrifterne til de nævnte kapitler og afsnit:

1. Hvor skal jøderne samles? (Se 2 Ne 9).
2. Hvornår vil jereditternes skrivelser blive åbenbaret? (Se Eter 4).
3. Hvem var Jesse Gause? (Se L&P 81).
4. Hvilket øjenvidne til Joseph Smiths martyrdød skrev L&P 135?
5. Hvilke optegnelser blev bevaret af Adams efterslægt? (Se Moses 6).
6. Hvordan lærte Abraham om solen, månen og stjernerne? (Se Abr 3).

b. Fodnoter

▪ Bed eleverne om at slå op på en side, du vælger, i tre-i-én-udgaven. Fortæl dem om de mange fordele ved fodnotesystemet i SDH-skrifterne. Påpeg, at hvert vers har uafhængige fodnoter og er i alfabetisk orden. Den første fodnote i hvert vers er markeret med bogstavet *a*, den næste fodnote i samme vers med *b* osv.

▪ Vis eksempler på fodnoter, der henviser til Guide til Skrifterne (GS), giver en anden mulig oversættelse af den hebraiske tekst (HEB), forklaringer på idiommer og vanskelige konstruktioner (DVS), andre ord, der tydeliggør forældede udtryk (EL), samt indsigt fra Joseph Smiths oversættelse (JSO).

▪ Følgende eksempler giver eleverne mulighed for at øve sig i at bruge studiehjæpekilderne.

1. Hvad betyder vendingen »som er i bitterheds galde« i Alma 36:18? (»I dybeste anger«).
2. I Alma 45:10 profeterede Alma den Yngre, at firehundrede år efter at Frelseren gav sig til kende i Amerika skulle nefitterne »synke ned i vantro.« Fodnoterne henviser til to emner i Guide til Skrifterne (»frafald« og »vantro«). Hvordan hjælper disse emner jer til bedre at forstå Almas profeti?
3. Hvad menes der mere præcis med »gaver«? (Se L&P 59:12: »Offergaver, hvad enten det er i form af tid, talenter, eller midler, som gives for at tjene Gud og sine medmennesker«).
4. Hvad menes der mere præcis med »nærmeste pårørende« i L&P 109:70? (»Nære slægtninge«).
5. Hvad er »paradisisk herlighed«? (Se TA 1:10: »En tilstand som i Edens have«).

c. Guide til Skrifterne

▪ Guide til Skrifterne er en samling af studiehjæpekilder, som findes sidst i tre-i-én-udgaven. Denne guide indeholder en alfabetisk emneliste, udvalg fra Joseph Smiths oversættelse af Bibelen, kort med indeks over stednavne samt fotografier af steder fra skriften. Hvert af disse afsnit er beskrevet herunder (se yderligere oplysninger i indledningen forrest i *Guide til Skrifterne*).

▪ *Alfabetisk emneliste.* Den alfabetiske emneliste, som begynder på side 6 i *Guide til Skrifterne*, er en ordbog med definitioner på hundredvis af emner fra skrifterne. Tal med eleverne om flere bestemte emner. Du kan inddrage følgende:

1. Kronologisk oversigt (s. 109-111).
2. Synopsis over evangelierne (»Evangelierne«, s. 35-41).
3. En analyse af Paulus' breve (»Paulus' breve«, s. 151-152).

Den alfabetiske emneliste fungerer også som et indeks til alle standardværkerne, deriblandt Bibelen.

Forklar eleverne, at de let kan finde skriftstedshenvisninger ved at se efter nøgleord i den alfabetiske emneliste. Eftersom den alfabetiske liste er ordnet efter emne, kan de bruge den til at undersøge hundredvis af evangeliske emner, så grundigt de vil. Følgende øvelse kan hjælpe eleverne med at blive kendt med den alfabetiske emneliste:

1. Bed eleverne om at vælge et emne, som de gerne ville tale om, hvis de blev bedt om at tale til et møde i Kirken. Bed dem om at bruge den alfabetiske emneliste til at finde skriftstedshenvisninger, de kunne bruge til at forberede en tale.
2. Bed eleverne om at se i den alfabetiske emneliste og lægge mærke til de forskellige emneoverskrifter vedrørende Jesus Kristus.

▪ *Uddrag fra Joseph Smiths oversættelse af Bibelen.* Læs oplysningerne om Joseph Smiths oversættelse, som fremgår af den alfabetiske emneliste (»Joseph Smiths oversættelse«, s. 99). Forklar, at mange af de ændringer, som profeten Joseph Smith foretog i Bibelen, er taget med i Guide til Skrifterne på side 209-229. Henvis eleverne til skriftsteder i JSO, Moses 15:9-12; JSO, Matt 4:1, 5-6, 8-9; og JSO, ApG 9:7 og find ud af, hvilke ændringer profeten foretog.

Fodnoterne i tre-i-én-udgaven henviser også til uddrag fra Joseph Smiths oversættelse. Læs Lære og Pagter 93:1 og se note *e*. Bed dem om at finde JSO, 1 Joh 4:12 i udvalget af Joseph Smiths oversættelse i Guide til Skrifterne. Spørg: Hvilken indsigt får vi fra Joseph Smiths oversættelse af dette vers fra Bibelen? (Kun de, der tror på Gud, kan se ham).

▪ *Kort og indeks over stednavne.* Der findes et afsnit med kort bagest i *Guide til Skrifterne*. Henvis eleverne til begyndelsen af dette afsnit for at få en kort forklaring på, hvordan man bruger indekset over stednavne. Registeret er en alfabetisk oversigt over stednavne på kortene. Bed eleverne om at finde forskellige byer og lande på kortene. Bed dem ligeledes om at slå op på kort 10 og finde ud af, hvor langt der var fra familien Smiths gård i Manchester i New York til Kirtland i Ohio.

▪ *Fotografier af steder fra Skriften.* Der findes et afsnit i *Guide til Skrifterne*, som indeholder fotografier af steder fra tidlig og nutidig kirkehistorie. I begyndelsen af afsnittet er der også medtaget en beskrivelse af stederne samt skriftstedshenvisninger. Bed eleverne om at se på flere af de fotografier af steder, som de ikke kender og finde ud af, hvad hvert af dem forestiller. Bed dem om at finde et fotografi af Herodes' tempel (nr. 9). Henvis dem til beskrivelsen af foto 9 (punkt 9, Herodes' tempel, forrest i afsnittet Bibelske landkort og fotografier), og bed dem om at nævne tre begivenheder, der fandt sted i Herodes' tempel.

2. Studiehjælpekilderne øger vores forståelse af skrifterne.

▪ Læs følgende beretning fra ældste Richard G. Scott, medlem af De Tolvs Kvorum: Den illustrerer værdien af studiehjælpekilderne i den nye udgave af standardværkerne.

»Jeg husker, da den nye tre-i-én-udgave blev præsenteret for Brødrene. Det var ældste McConkie, der præsenterede den. Han holdt en bog frem og læste fra forsatsbladet: »Til Bruce R. McConkie.« Det var underskrevet »Amelia« og dateret den dag, hvor han trådte ind i missionshjemmet. Han sagde: »Jeg har haft disse skrifter med mig overalt i verden. Jeg har brugt dem i vid udstrækning. De er blevet indbundet tre gange. Jeg kan fortælle jer på hvilken side mange af skriftstederne i denne bog står.« Derpå tilføjede han: »Men nu vil jeg ikke bruge denne bog mere. Den indeholder ikke de værdifulde undervisningshjælpekilder og stærke redskaber, som findes i denne nye udgave og som fremmer både studiet og forståelsen.« Det imponerede mig virkelig. Næste dag fik jeg mulighed for at besøge ham på hans kontor. Han har et stort skrivebord, og der sad han med en bog i hånden og med en linial og en rød blyant for at markere den nye udgave af skrifterne. Hvis nogen, som kender skrifterne så godt som han gør, tillægger det så stor værdi at bruge denne nye udgave, så har jeg besluttet mig for at gøre det samme« (»Spiritual Communication«, i *Principles of the Gospel in Practice*, Sperry Symposium, 1985, s. 18-19).

Yderligere studiematerialer

- Boyd K. Packer, »De hellige skrifter«, *Den danske Stjerne*, april 1983, s. 101-106; arbejdet med de nye udgaver af SDH-skrifterne.
- Boyd K. Packer, »Using the New Scriptures«, *Ensign*, dec. 1985, s. 49-53; hvordan man anvender de nye SDH-udgaver af skrifterne.

▪ Bruce T. Harper, »The Church Publishes a New Triple Combination«, *Ensign*, okt. 1981, s. 8-19; hvordan man anvender de forskellige studiehjælpekilder.

Forslag til elevernes studium

▪ Giv eleverne den følgende quiz ved slutningen af denne lektion. Du kan eventuelt lade dem arbejde sammen om at løse opgaven. De skal bruge hjælpekilderne til skriftstudium.

1. Besvar følgende spørgsmål om dåb:
 - a. Hvad betyder ordet *dåb*?
 - b. Hvilke beviser er der på, at dåb blev praktiseret før Kristi tid?
2. Nedenfor ses nogle ord med skriftstedshenvisninger til, hvor ordene står. Find betydningen af hvert ord. Læg mærke til, hvordan øget forståelse af disse udtryk bidrager til forståelsen af de pågældende skriftsteder.
 - a. Immanuel (se 2 Ne 17:14)
 - b. Bestemt (se L&P 76:48)
 - c. Mahan (se Moses 5:31)
 - d. Olam (se Abr 3.18)
3. Hvor ville I lede efter oplysninger fra skriften om følgende emner? Skriv nogle af de nævnte skriftstedshenvisninger op.
 - a. De sidste dage _____
 - b. Profeti _____
 - c. Åbenbaring _____
 - d. Forsvundne skrifter _____
4. Læs 1 Ne 8 og find ved hjælp af fodnoterne frem til alt, hvad I kan, om det træ, som Lehi så i sit syn. Find betydningen af floden, jernstangen, tågerne af mørke og den store og rummelige bygning.
5. Find frem til, hvilke stater, de hellige krydsede på deres rejse mod vest fra New York til Salt Lake City.

Undervisningens formål

Profetiske fortolkninger af standardværkerne hjælper med at åbne skrifterne for os ved at give en større og dybere forståelse af skriftsteder.

Temaer

1. Profetiske fortolkninger af skrifterne er af stor værdi.
2. Der er forskellige kilder, der indeholder profetiske kommentarer.

Undervisningsforslag

1. Profetiske fortolkninger af skrifterne er af stor værdi.

- En af de levende profeters funktioner er at forklare os betydningen af det, tidligere profeter har sagt. Drøft 2 Pet 1:20-21 med eleverne.
- Drøft følgende udtalelse af ældste Marion G. Romney, som dengang var assistent til De Tolv Apostles Kvorum, hvori han understregede betydningen af profetisk fortolkning af skriften:
»Det er ligeledes afgørende, at vi, når vi gransker skrifterne, husker på, at Faderen ikke ophørte med at tilkendegive sin vilje angående denne generation efter Lære og Pagter blev nedskrevet. Han har ikke efterladt os uden vejledning til at kives over fortolkningen af disse åbenbaringer, ej heller efterlader han os i uvidenhed om hans vilje med hensyn til nuværende spørgsmål. Han har givet os levende profeter til at fortolke åbenbaringerne og erklære hans vilje angående foreliggende problemer for os« (Conference Report, apr. 1945, s. 89).
- Tal om de følgende udtalelser og påpeg, at profeternes lærdomme altid vil være i overensstemmelse med skrifterne:

Ældste Marriner W. Merrill, som var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, har sagt: »Bibelen er god, Mormons Bog er god og Lære og Pagter er god. De er Herrens ord. Men jeg vil sige, at Kirkens levende orakler er mere værd, end de er tilsammen. Hvis jeg kun måtte vælge en af dem, så ville jeg vælge præstedømmets levende orakel til at vejlede mig. Selvfølgelig er det rigtigt og godt at have det hele, fordi Kirkens levende orakler fungerer i overensstemmelse med det skrevne, og deres råd vil

aldrig gå imod Herrens ord i tidligere tider. Men menneskers forhold ændrer sig. Det råd, som var anvendeligt for de hellige for fyrre år siden, er måske ikke anvendeligt i dag. Derfor er det vigtigt at have Guds levende orakel i vor midte til at lede os fra dag til dag, når vi udfører vores arbejde« (Conference Report, okt. 1897, s. 6).

Ældste Anthony W. Ivins, som på daværende tidspunkt var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, har sagt. »Det er ikke tilstrækkeligt, at vi kun stifter bekendtskab med evangeliets hovedprincipper. Det er ikke tilstrækkeligt, at vi kun forstår den uddeling, som vi selv lever i. I stedet bør vi gå tilbage til begyndelsen, og vi bør forstå Herrens skrevne ord, som vi finder i disse hellige bøger, helt fra begyndelsen og frem til vore dage. Vi må indse den overensstemmelse, som eksisterer mellem alle disse evangeliske uddelinger, og først da kan vi begynde at forstå, hvor fortræffeligt vores værk passer til vor tid og sted og den måde, hvorpå Herren har bestemt, at det skulle ske. Det værk, som han har forordnet, og som han har fuldendt, er i fuldkommen harmoni med profeters ord, som er blevet talt fra begyndelsen« (Conference Report, okt. 1908, s. 15).

2. Der er forskellige kilder, der indeholder profetiske kommentarer.

- Det følgende er eksempler, som kan bruges til at illustrere, hvad profetisk fortolkning af skrifterne er. Inddel klassen i grupper, og giv hver gruppe noget kildemateriale, som indeholder profetiske fortolkninger af skriften. Bed eleverne om at lave en liste og derefter forklare den indsigt, de har opnået, for resten af klassen. Kildematerialet kan omfatte konferencetaler, Church News og budskaber fra Det Første Præsidentskab fra Liahona.

Matt 13:24-30. Profeten Joseph Smith har sagt: »Nu lærer vi af denne lignelse [om rajgræsset], ikke blot om oprettelsen af riget på Frelserens tid, som repræsenteres ved den gode sæd, der frembragte frugt, men også om fordævelsen i kirken, som repræsenteres ved rajgræsset, der blev sået af fjenden, og som hans disciple gerne ville have rykket op eller rensat kirken for, hvis Frelseren havde undersøgt deres synspunkter. Men han, der kender alt, siger: Gør det ikke. Det er så meget som at sige, at jeres synspunkter ikke er korrekte, kirken er i sin vorden, og dersom I tager dette overilede skridt, vil I ødelægge hveden eller kirken med rajgræsset; derfor er det bedre at lade dem vokse side om side til høsten eller verdens ende, der betyder de ugudeli-

ges udryddelse, som endnu ikke er blevet opfyldt« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 114).

Abr 3:22-23. »Gud viste Abraham »de intelligenser, som var blevet organiseret, før verden blev til«, og ved »intelligenser« forstår vi personlige »ånder« (*Abr 3:22, 23*)« (James E. Talmage, *Trosartiklerne*, s. 446).

ApG 10:34-35. Præsident Joseph Fielding Smith har sagt: »Peter sagde: »... at Gud ikke gør forskel på nogen, men at han i et hvilket som helst folk tager imod den, der frygter ham og øver retfærdighed« (*ApG 10:34-35*), hvilket vil sige, at Herren vil udøse sin Ånd over de retfærdige, så de selv vil komme til at kende sandheden af denne religion« (*Conference Report*, apr. 1971, s. 5).

L&P 29:17. Præsident Spencer W. Kimball har sagt: »Herren har lært os, at han ikke kan tilgive mennesker i deres synder; han kan kun frelse mennesker fra virkningen af de synder, de har omvendt sig fra. Herren har klart sagt: »Mit blod skal ikke rense dem, hvis de ikke hører mig« (*L&P 29:17*). I dette tilfælde betyder *høre* at acceptere og holde sig

til hans lærdomme« (»Omvendelsens evangelium«, *Den danske Stjerne*, mar. 1983, s. 6).

Moses 7:62. Præsident Ezra Taft Benson har sagt: »Mormons Bog er det redskab, som Gud har skabt til at »skylle hen over jorden som med en flodbølge for at indsamle [sine] udvalgte« (*Moses 7:62*)« (»Oversvømme jorden med Mormons Bog«, *Stjernen*, jan. 1989, s. 3).

Yderligere studiematerialer

- Ezra Taft Benson, »Fourteen Fundamentals in Following the Prophet«, i *Speeches of the Year, 1980*, s. 26-30.

Forslag til elevernes studium

- Anspor eleverne til at begynde at notere officielle fortolkninger af skriften i deres egne skrifter.

Undervisningens formål

De fire standardværker vidner om hinanden og virker som ét i bekendtgørelsen af de frelsende sandheder i Jesu Kristi evangelium.

Temaer

1. Skrifterne arbejder altid sammen.
2. For at øge forståelsen af skrifterne, er det vigtigt at se dem som en helhed.
3. Skriften fortolker skriften.
4. Skrifterne gør brug af samme udtryksmåder.

Undervisningsforslag

1. Skrifterne arbejder altid sammen.

- Bed eleverne om at finde nogle skriftsteder, som gentages i mere end et af standardværkerne. (Fx omtales åndelige gaver i 1 Kor 12; Moro 10; og L&P 46. Esajas citeres desuden i stort omfang i Mormons Bog). Drøft og kom med eksempler på, hvordan profeter i alle tidsaldre har citeret hinanden og gjort brug af hinandens eksempler.

- Læs eller genfortæl i hovedtræk de følgende citater taget fra ældste Neal A. Maxwells (De Tolv Apostles Kvorum) skrivelser:

»Uanset hvordan man kombinerer de enkelte personer – Enos, Moses, Nefi, Alma, Paulus, Moroni eller Joseph – så er der en tydelig forbindelse mellem dem. Hver enkelt tråd af profetisk udtalelse kan – selvom den er vævet ind i et guddommeligt skabt mønster – spores tilbage til en eneste kilde: En kærlig Fader, hvis afgørende og store erklærede formål er at tilvejebringe udødelighed og evigt liv for mennesket (Mos 1:39). Alt, hvad Guddommen gør, drejer sig i virkeligheden om, hvad der er »til gavn for verden« (2 Ne 26:24). Har salmisten ikke sagt: »Vi er hans folk, de får, han vogter«? (Sl 95:7). Gud har ingen distraherende fritidsinteresser. Med blikket henvendt alene på hans ære, må vi erindre, at hans herlighed er at tilvejebringe udødelighed og evigt liv for mennesket« (Plain and Precious Things, s. 27).

»Noget af det, som er slående, når man studerer skrifterne, er den hyppighed, hvormed den samme sandhed, den samme tanke, den samme indsigt og det samme begreb optræder (og ofte med præcis de samme ord) i de forskellige bøger i skriften. Dette gør sig ikke blot gældende for de store lærdomme, men også for de meget mindre ting, der vidner om,

at den pågældende lærdom eller sandhed kommer fra den samme kilde. Intet under at profeterne er i overensstemmelse med hinanden.

At de i så høj grad er enige med hinanden er ikke til at overse, når det handler om at vidne om guddommeligheden af skriftens forskellige bøger. Når profeterne behandler det samme emne, er der overensstemmelse ...

Skrifterne udgør en fast sammenvævning af sandheder, selvom disse sandheder blev givet på forskellige steder og i forskellige uddelinger« (Things As They Really Are, s. 84-85).

- Giv eksempler på skriftsteder, der synes at være originale, men som rent faktisk er citater fra tidligere skriftsteder. Gør det klart for eleverne, at Gud er forfatteren bag alle skrifterne, og at hans profeter står sammen som vidner om et fælles budskab. Nogle få eksempler citeres nedenfor:

1. L&P 133:48 – Es 63:2
2. L&P 89:20 – Es 40:31
3. Hebr 1:5 – Sl 2:7
4. Hebr 1:7 – Sl 104:4
5. Hebr 1:8-9 – Sl 45:6-7
6. L&P 58:45 – 5 Mos 33:17

- Illustrer, hvordan det ofte sker, at en profet påpeger opfyldelsen af det, en anden profet har profeteret.

Profeti

Es 7:14
Hos 11:1
Es 9:1-2
Es 53:12
Es 61:1
Sl 41:9
Sl 22:18

Optegnelse over opfyldelsen

Matt 1:22-23
Matt 2:14-15
Matt 4:13-16
Mark 15:28
Luk 4:16-21
Joh 13:18-30
Joh 19:24

2. For at øge forståelsen af skrifterne, er det vigtigt at se dem som en helhed.

- Brug følgende udtalelse af ældste Neal A. Maxwell for lære eleverne, hvad det vil sige at se skrifterne som en helhed:

»Se dine skrifter som en helhed, således at du relaterer skriftsteder om et bestemt emne i Det Gamle Testamente til skriftsteder i Mormons Bog, Lære og Pagter, Den Kostelige Perle, Det Nye Testamente og de nutidige profeters udtalelser. Kirkens skrifter har brug for hinanden, ligesom Kirkens medlemmer har det. Og de hjælper hinanden, ligesom Kirkens medlemmer gør.

Somme tider er jeg bange for, at vi underviser i skrifterne adskilt fra hinanden, selvom vi, hvis vi anvender alle skrifterne og ser dem som en helhed, ikke blot kunne gøre undervisningen mere relevant, men også kunne vidne om overensstemmelse mellem og anvendeligheden af alle skrifterne. Man opdager – som forventet – en stærk begrebsmæssig overensstemmelse, der er gennemgående i alle skrifterne, somme tider endda ordret eller med samme sprogbrug, fordi de kommer fra den samme kilde« (»The Old Testament: Relevancy Within Antiquity«, i *A Symposium on the Old Testament*, s. 8-9).

▪ Følgende skemaer er eksempler på, hvordan skriftsteder ses som en helhed. Skemaerne er ikke udtømmende, men formålet med dem er at illustrere den viden, man kan opnå ved at bruge alle standardværkerne til at undersøge en lærdom i skrifterne. Bed eleverne om at lave krydshenvisninger mellem disse skriftsteder, når du læser dem op.

Kristi lidelser under forsoningen

Luk 22:44	Han svedte store bloddråber.
L&P 19:16-19	Jesus Kristus led alt dette for alle mennesker. Hans lidelser fik ham til at skælve af smerte, at bløde fra hver pore og til at lide på både legeme og ånd.
L&P 18:11	Kristus led døden i kødet; han led alle menneskers smerter.
Mosi 3:7	Han led mere, end et menneske kan udholde. Han blødte fra hver pore.
Es 53:5	Han blev gennemboet for vore overtrædelser og knust for vore synder.

Moseloven og Kristi lov

Gal 3:24	Loven var en opdrager, der skulle bringe mennesker til Kristus.
2 Ne 11:4	Moseloven blev givet for at bevise sandheden i, at Kristus ville komme.
2 Ne 25:24-26	Moseloven blev givet for at hjælpe mennesker til at tro på Kristus.
Jak 4:4-5	Moseloven pegede mod Kristus.
Alma 25:16	Moseloven tjente til at styrke troen på Kristus.
Alma 34:14	Hele meningen med loven var at pege på Guds Søns store offer.

3. Skriften fortolker skriften.

- Ofte findes fortolkningen af en skriftstedspassage et andet sted i skriften. Læs fx Matt 13:3-9, hvor Jesus fortæller lignelsen om sædemanden. Bed dem om at finde fortolkningen af lignelsen, som følger senere i samme kapitel (se v. 19-23). Du kan eventuelt henvise eleverne til beretningen af den samme lignelse i Mark 4 og Luk 8:1-18. Bemærk, at der er ubetydelige variationer i de tre beretninger.
- Nutidige skrifter indeholder ofte nøgler, der kan lukke op for betydningen af svære bibelpassager. Bed eleverne om at gennemgå skriftstederne i det følgende skema, som er eksempler på, hvordan skrifterne fra de sidste dage øger vores forståelse af mange forskellige bibelske skriftsteder:

Luk Bibelen op

1 Mos 2:7	L&P 88:15	Definition på sjæl
Es 11:1-5, 10	L&P 113:1-6	Stub, kvist og rod forklares.
Es 52:7-10	Mosi 15:13-18	Stifterne af fred forklares
Matt 13:24-30	L&P 86:1-7	Yderligere tydeliggørelse af meningen med lignelsen om hveden og rajgræsset
Åbenbaring	L&P 77	Besvarer spørgsmål angående Åbenbaringernes bog.

4. Skrifterne gør brug af samme udtryksmåder.

- Spørg eleverne, hvordan dét at være bekendt med skrifternes udtryksmåder kan hjælpe dem til at forstå en skriftstedspassage. Hjælp eleverne til at se, at der er utallige skriftstedspassager, der afspejler vendinger fra andre passager. Mange af dem er forbundet med fodnoter, men mange er ikke. Når man forsøger at forstå et bestemt udtryk, kan det være nyttigt at anvende Guide til Skrifterne for at finde det samme udtryk eller et, der er nært beslægtet dermed, et andet sted. Sammenligning af to udtalelser i deres kontekst kan føre til større forståelse af den oprindelige passage. Skrifter fra de sidste dage er ofte nyttige til at kaste lys over bibelpassager. Bed eleverne om fx at læse Es 24:5 og derpå L&P 1:12-15. Bed dem også om at læse Es 24:20 og L&P 88:87-96.
- Gør eleverne opmærksomme på eksempler på sprogbrug i Det Nye Testamente, som også findes i Mormons Bog, ved at henvise dem til det følgende skema. Bemærk, at Mormons Bog åbner døren til vores forståelse af disse passager i Det Nye Testamente på vid gab.

**Sprogbrug i Det Nye Testamente,
som også findes i Mormons Bog**

Joh 10:14-16	Andre får	3 Ne 15:16-24
Rom 11:16-24	Oliventræet	Jak 5
Åb 3:12	Det ny Jerusalem	Eter 13
Joh 1:29	Guds Lam	1 Ne 13:40
Matt 5	Saligprisningerne	3 Ne 12

Forslag til elevernes studium

- Hvorledes illustrerer 2 Ne 29:6-14 og Morm 7:8-9 den måde, hvorpå skrifterne arbejder sammen?
- Vælg et emne fra Guide til Skrifterne. Se derefter skriftstederne i sammenhæng som en hjælp til at forstå det valgte emne. Forsøg at anvende alle fire standardværker.

Yderligere studiematerialer

Ingen forslag.

Undervisningens formål

Vi kan bedre forstå skrifterne, når vi studerer dem ud fra sammenhængen.

Temaer

1. Det er vigtigt at sætte skrifterne i den rigtige sammenhæng.
2. Der er flere niveauer af sammenhæng.
3. Undgå at fordreje skrifterne.

Undervisningsforslag

1. Det er vigtigt at sætte skrifterne i den rigtige sammenhæng.

▪ Ord, udtryk, sætninger, afsnit og endda større værker, så som kapitler og bøger, kan være en helhed, på samme måde som et stykke stof består af individuelle tråde, der er vævet sammen. Derfor må betydningen af et stykke tekst ses i forhold til værket i sin helhed, ligesom et ord må ses i forhold til sætningen og en sætning må ses i forhold til et afsnit osv. Hovedformålet med at overveje sammenhængen er således at udlede forfatterens korrekte mening og hensigt. Ved at sætte sin lid til enkelte passager uden at tage behørigt hensyn til den sammenhæng, de optræder i, risikerer man misforståelser og fejlfortolkninger. Inden for religion anvendes skriftpassager ofte uden hensyn til deres sammenhæng med det formål at bevise en forudfattet mening.

Giv eleverne et enkelt eksempel på sammenhæng i skrifterne. Et eksempel på, at sammenhængen påvirker betydningen af en passage er de forskellige situationer, hvor Jesus brugte det enkle ordsprog

»det mål, I måler med, skal I selv få tilmålt med.«
Skriv de følgende tre henvisninger på tavlen og bed eleverne finde frem til emnet ud fra den sammenhæng, passagerne optræder i:

1. Matt 7:2 (at dømme)
2. Mark 4:24 (se v. 21-25; at adlyde Kristi lære)
3. Luk 6:38 (at give)

2. Der er flere niveauer af sammenhæng.

▪ I skrevne tekster er der flere niveauer af sammenhæng, som man bør overveje. De tre niveauer, som har betydning for skriftstudium, er den umiddelbare baggrund, sammenhængen med et kapitel eller en bog og sammenhængen inden for evangeliet.

Den umiddelbare baggrund. Overvej den umiddelbare baggrund for ordet, udtrykket, sætningen eller passagen. Det er vigtigt, at de, der studerer skrifterne, forstår, hvem budskabet henvender sig til. Udtalelser, der henvender sig til en bestemt person eller gruppe, finder ofte ikke anvendelse på andre på samme måde. Skriftstederne i skemaet sidst på denne side illustrerer dette. Påpeg den misforståelse, som kunne opstå, hvis alle troede, at alle skriftsteder fandt universel anvendelse.

Indholdet af kapitlet eller bogen. Overvej den bredere sammenhæng mellem et kapitel og bogen, det står i.

De, som studerer skrifterne, skal gå ud fra, at hver bog med hellig skrift, som er skrevet af skribenter, der er inspireret af Helligånden, ikke kun har et formål, men er opstillet logisk og sammenhængende. Derfor bør passager i bogen studeres og forstås i sammenhæng med hele bogen. Fx fremgår det af Paulus' udtalelse i Rom 3:28 og Gal 2:16, at mennesket gøres retfærdigt ved tro og ikke ved »lovgerninger«. Omhyggeligt studium af begge bøger af samme forfatter viser dog, at Paulus, da han anvendte udtrykket »lov« i mange tilfælde

Henvisning	Henvendt til	Forkert budskab	Tilsigtet budskab
3 Ne 13:25	De tolv nefitiske disciple	Ingen bør bekymre sig for at sørge for livets fornødenheder.	De bør vie al deres tid til Herren.
1 Kor 7:25-38; JSO, 1 Kor 7:29	De, som er kaldet til at tjene	Det er bedre at være ugift end gift.	Det er lettere eller bedre for missionærer ikke at være gift.
Matt 28:19	De elleve apostle	Alle, som følger Kristus, kan døbe.	Kun de, som har myndighed dertil, kan døbe.

mente Moseloven i modsætning til Jesu Kristi evangelium. Han fordømte ikke lydighed mod evangeliets principper og ordinancer, men han gjorde sig stor umage for at forklare, at lydighed mod Moseloven eller evangeliet i sin helhed ikke var tilstrækkeligt til at opnå frelse uden Jesu Kristi mægling og kraft. Du kan eventuelt komme med eksempler på andre begreber, som kun kan forstås korrekt ud fra sammenhængen i en hel bog af en bestemt forfatter.

Indholdet i evangeliet. Overvej sammenhængen i hele evangeliet.

Kirkens ledere har gentagne gange rådet medlemmerne til at studere alle fire standardværker. Vore ledere har indført et fireårigt kursus, hvor disse bind studeres. Et af formålene med dette program er at gøre de hellige bekendt med samtlige bøger med hellig skrift. Vi opfordres ligeledes til indgående at studere alle de relevante skriftsteder om et givet emne, så vi kan få adgang til alt det, Herren har åbenbaret om emnet. Mange lærdomme og passager i skriften kan kun forstås korrekt ud fra sammenhængen i hele evangeliet, på samme måde som en enkelt puslespilsbrik kun giver mening i sammenhæng med det lagte puslespil. Ældste Dallin H. Oaks, medlem af De Tolv Apostles Kvorum, gav seminareleverne dette råd:

»Skrifterne fremstiller ikke de lærdomsmæssige emner som en letforståelig, organiseret regelliste ... I de fleste tilfælde må undervisning i skriftens forskellige evangeliske lærdomme indsamles fra flere forskellige kilder, som hver især indeholder en ikke fuldstændig redegørelse om emnet ...

Hvis vi var overladt til at opnå en fuldstændig forståelse af et evangelisk princip alene ud fra det, der står i én optegnelse, fx i Det Gamle Testamente, var der stor sandsynlighed for, at vi til dels ville misforstå og snuble, ligesom mange af Kristi oprigtige tilhængere gjorde det i løbet af den periode, vi kender som frafaldet. Det krævede, at evangeliet blev gengivet i vores egen uddeling. Med genoprettelsen kom Mormons Bog, endnu et vidnesbyrd om Jesus Kristus, og en strøm af åbenbaringer, der imødekommer behovene i vor tid ...

En præcis og fuldstændig forståelse af Jesu Kristi evangelium kræver, at vi anvender alle de skrifter, som er tilgængelige for os. Dette forklarer, hvorfor Herren har befalet os at »granske Skrifterne« (Joh 5:39). Det hjælper os også til at forstå, hvorfor det er farligt at drage en bestemt slutning angående en lærdom alene på baggrund af én skriftspassage« (»Studying the Scriptures«, s. 5-6).

■ Vis ved hjælp af en skriftsteds-kæde, hvordan de følgende svære skriftsteder kan fortolkes korrekt i lyset af evangeliet i sin helhed:

Svære skriftsteder	Skriftsteds-kæde
Ef 2:8-9	2 Ne 25:23; L&P 59:2; 93:11-14; 2 Ne 10:24-25; Mos 4:8-10; Joh 15:1-11; Ef 2:8-9
Joh 1:18	JSO, Joh 1:18-19; JSO, 1 Joh 4:12; L&P 67:11-12; Dan 10:5-10; Moses 1:11; L&P 84:21-22; Joh 1:18
Matt 21:22	3 Ne 18:20; Morm 9:21; L&P 88:64; Matt 21:21-22

Krydshenvisninger (findes i fodnoterne og Guide til Skrifterne) er en af de bedste hjælpekilder til at sætte givne principper i sammenhæng med evangeliet som helhed. Præsident Thomas S. Monson, rådgiver i Det Første Præsidentskab, fremhævede under et satellitforedrag til hele Kirken i 1985 værdien af de nye hjælpekilder i skrifterne:

»Lad mig illustrere, hvordan den nye Topical Guide (og Guide til Skrifterne) kan være til velsignelse for alle sidste dages hellige i deres studium af evangeliet. For nogle år siden åbnede præsident Harold B. Lee et af vore organisationers hæfter og læste en henvisning for mig, hvori forfatteren havde spekuleret angående betydningen af en passage, som han citerede fra Det Nye Testamente. Præsident Lee sagde: »Hvis blot forfatteren havde kunnet sin Lære og Pagter, så ville han have vidst, hvad Herren havde at sige på et senere tidspunkt, som tydeliggør beretningen i Bibelen.« Nu behøver der ikke længere opstå en sådan forvirring, for krydshenvisningerne i Topical Guide (og Guide til Skrifterne) er til for at løse sådanne problemer. Sikkerhed har erstattet tvivl. Viden har overvundet spekulation« (»Come, Learn of Me«, *Ensign*, dec. 1985, s. 47-48).

3. Undgå at fordreje skrifterne.

■ Ordbøger definerer sædvanligvis ordet *fordreje* med at forvrænge, tvinge eller forvanske til en unaturlig eller upassende anvendelse. At fordreje skrifterne er at forvanske dem eller fremtvinge en ukorrekt fortolkning af dem. I den følgende udtalelse påpegede ældste Marion G. Romney, som på daværende tidspunkt var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, forskellen på at fordreje og at granske skrifterne:

»Ordet *granske* (i skriften) betyder at stille spørgsmål, studere og undersøge for at finde frem til meningen af noget. Det at granske indebærer mere end blot at læse eller endda lære udenad.

Da Jesus bad jøderne om at »granske skrifterne«, talte han til mennesker, som var stolte af deres kendskab til skrifterne. De havde brugt hele deres liv på at læse dem og lære dem udenad. De kunne citere side op og side ned af skriftsteder til støtte for deres frafaldne regler og skikke. De havde dog helt og

aldeles fejlet med hensyn til at opdage skrifternes sande budskab ...

Hændelserne fra Jesu liv og lærdomme (Joh 5:39) skelner detaljeret mellem at granske og at fordreje skrifterne og afslører de forfærdelige følger af at fordreje dem. At granske dem for at finde ud af, hvad de underviser i, som Jesus befalede, ligger langt fra at gennemsnøge dem for at finde passager, som kan misbruges til at underbygge en forudindtaget opfattelse. »Se,« sagde Alma, »skrifterne ligger foran jer; hvis I fordrejer dem, bliver det til jeres egen undergang« (Alma 13:20)« (»Search the Scriptures«, *Improvement Era*, jan. 1958, s. 26).

Utallige skriftsteder advarer os mod falske lærdomme (somme tider omtalt som »surdej«), som fordrejer Herrens rette vej, samt advarer mod menneskers overleveringer, menneskers forskrifter, undervisning i menneskebud, selvbestaltede udlægninger, tager let på skrifterne og fordrejer dem. Herunder er nogle få skriftsteder om dette emne. Du kan eventuelt vælge nogle, som du vil læse, drøfte og markere med klassen.

At fordreje skrifterne

2 Pet 3:16
Alma 13:20-23
Alma 41:1, 9
L&P 10:63

At fordreje Herrens rette vej

2 Ne 28:15
Alma 30:22, 60
Moro 8:16

At undervise i menneskebud, som var det lærdomme

Matt 15:9
Kol 2:22
Tit 1:14

I selve skrifterne er der flere eksempler på at fordreje eller forvrænge skrifterne. Nedenfor følger flere skriftsteder, som kan være en hjælp til at belyse, hvordan skrifterne er blevet forvanskede, samt følgerne deraf:

1. *Jakob 2.22 – 3:5*. Mennesker retfærdiggør umoral på grundlag af skikkene i Det Gamle Testamente. Bemærk, at Jakob gør det klart i Jak 2:34; 3:1-5, at

befalingen om at praktisere monogami blev givet til fader Lehi, hvorfor de så bort fra de levende profeters lærdomme til fordel for tidligere profeters lærdomme.

2. *Mosi 12:20-21*. Noas præster brugte et citat fra Es 52:7-10 til at retfærdiggøre afvisningen af Abinadi, fordi han – efter deres mening – ikke passede til Esajas' beskrivelse af en Herrens budbringer. Abinadi anklagede dem for at »fordreje« Herrens veje (se *Mosi 12:25-27*).
3. *Alma 12:20-21*. Antiona brugte 1 Mos 3:22-24 om keruber og flammesværdet til at sætte spørgsmålstegn ved opstandelsen.
4. *Matt 4:6*. Satan brugte Sl 91:11-12 til at friste Jesus.
5. *Matt 15:5; Mark 7:11*. Farisæerne opfordrede til brud på det femte bud om at ære sine forældre ved at give understøttelsen til templet i stedet for til forældrene og kalde det en gave.

■ Ældste Boyd K. Packer, medlem af De Tolv Apostles Kvorum, opmuntrede os med følgende analogi, til at engagere os i evangeliets bredde:
»Evangeliets kan sammenlignes med klaviaturet på et klaver – et fuldt klaviatur med et udvalg af tangenter, som man, når man har lært det, kan spille på uendeligt mange måder; en ballade, der udtrykker kærlighed, en march til at samles om, en melodi, der beroliger og en salme, der inspirerer; man kan blive ved i en uendelighed at finde noget, der passer til enhver stemning og ethvert behov.

Hvor kortsynet er det da ikke at vælge en enkelt tangent og blive ved med at klimpre den samme tone hele tiden, eller måske holde sig til to eller tre tangenter, når der er et helt klaviatur med muligheder for uendelig mange skønne sammensætninger« (»Den eneste sande kirke«, *Den danske Stjerne*, maj 1972, s. 211).

Yderligere studiematerialer

■ Bruce R. McConkie, »Ti nøgler til forståelse af Esajas«, *Den danske Stjerne*, jul. 1975, s. 14-20: Et overordnet mønster til at studere skrifterne i sammenhæng.

Forslag til elevernes studium

Ingen forslag.

Undervisningens formål

Når man undersøger standardværkerne med henblik på de kulturelle forhold, som de stammer fra, bidrager det til at bygge bro over den kulturelle kløft.

Temaer

1. Vi bør forsøge at forstå den tid og det sted, som skrifterne stammer fra.
2. Når man forstår kulturen, hjælper det en til at forstå skrifterne.
3. Der er måder, hvorpå man kan øge sin forståelse af den kulturelle indflydelse på skrifterne.

Undervisningsforslag

1. Vi bør forsøge at forstå den tid og det sted, som skrifterne stammer fra.

▪ Forklar eleverne, at de i deres skriftstudium bør forsøge at »gå tilbage« til den tid og det sted, skrifterne stammer fra. Standardværkerne indeholder skrivelser fra mange profeter, som har levet i forskellige kulturer over en periode på tusinder af år. Alle de, som skrev skrifterne, skrev det, som Helligånden tilskyndede dem til. Alligevel er skrifterne under indflydelse af skribentens billedsprog og kultur. For at forstå deres skrivelser, bør vi mentalt »træde ind i deres verden«, så vidt det er muligt, og se tingene, som de så dem.

Profeten Nefi skrev: »... der findes intet andet folk, som forstår det, der blev talt til jøderne, end netop dem, medmindre de er blevet oplært i jødernes skikke« (2 Ne 25:5). Dette princip gælder også skrivelser fra folk fra andre kulturer. Det er dog særlig vigtigt at forstå den gamle jødiske kultur, fordi så stor en del af vore skrifter stammer derfra. Selv de nutidige skrifter citerer ofte derfra og anvender udtryk og vendinger, der stammer fra den jødiske kultur.

En forfatter, som forklarede Bibelens orientalske beskaffenhed, sagde: »Vesterlændinge overser let det faktum, at skrifterne stammer fra Østen, og at alle skribenterne faktisk var orientalske. Eftersom det er sådan, kan man i alle henseender sige, at Bibelen er en orientalsk bog. Men mange er ganske tilbøjelige til at læse vestlige vaner og skikke ind i skrifterne, i stedet for at fortolke dem ud fra en østlig synsvinkel ...

... Mange skriftpassager, som er svære for vesterlændinge at forstå, er lette at forstå, hvis man har kendskab til vanerne og skikkene i de bibelske lande« (Fred H. Wight, *Manners and Customs of Bible Lands*, s. 7).

▪ Læs den følgende udtalelse fra en person, som levede blandt mennesker fra bibelske lande:
»Skikke, vaner og traditioner – alt det man kan tilskrive det nationale, sociale eller konventionelle – er præcis lige så forskellige fra, hvordan det er i vesten, som øst er forskelligt fra vest. De sidder, når vi står, de ligger, når vi sidder; deres livsanskuelse er en helt anden; de bruger ild, når vi bruger vand; vi barberer skægget, de barberer hovedet; vi løfter hatten, de lægger hånden på brystet; vi hilser med læberne, de rører panden og kinden; vore huse vender ud mod gaden, deres vender ind mod gården; vi går udenfor for at gå en tur, de går op for at nyde den friske luft; vi dræner vores jord, de sukker efter vand; vi tager vore døtre med ud, de holder deres hustruer og døtre indenfor; vore kvinder går gennem gaderne med utilsløret ansigt, deres kvinder er altid tilsløret« (W. Graham, *The Jordan and the Rhine*, i James M. Freeman, *Manners and Customs of the Bible*, s. 5).

2. Når man forstår kulturen, hjælper det en til at forstå skrifterne.

▪ Brug de følgende eksempler til at vise, at det er vigtigt at have en vis forståelse for den kultur, skrifterne stammer fra:

»Den, der er på taget, skal ikke gå ned og hente noget i huset« (Matt 24:17; kursiv tilføjet).

»Engang ved aftenstid stod David op af sin seng og gik rundt på taget af sit hus« (2 Sam 11:2; kursiv tilføjet).

Sædvanligvis er et vestligt hus ikke bygget med et tag, som er konstrueret til, at man kan gå på det. I de bibelske lande er husene imidlertid bygget med henblik på, at beboerne ofte befinder sig på taget. Tagene var flade på Bibelens tid og blev brugt til at sove på (se 1 Sam 9:25-26), til opbevaring (se Jos 2:6), til at samles, når der skete noget spændende (se Es 22:1), til offentlige kundgørelser (se Matt 10:27; Luk 12:3), og som steder, hvor man tilbad og bad (se Sef 1:5; ApG 10:9). Sædvanligvis var der to trapper, der førte op til taget – én indvendigt i huset og én fra gaden. Det var ikke usædvanligt for en person som David at gå på sit tag om aftenen eller for nogen anden at befinde sig på sit tag i en krisesituation.

»Imens sad Peter udenfor i gården. Og en tjenestepige kom hen til ham og sagde: »Du var også sammen med galilæeren Jesus.«

Men han nægtede det i alles påhør og sagde: »Jeg forstår ikke, hvad du mener.«

Da han gik *ud i portrummet*, var der en anden af tjenestepigerne, som så ham og sagde til dem, som var der: »Han dér var sammen med Jesus fra Nazaret« (Matt 26:69-71; kursiv tilføjet).

Østerlandske huse med mere end ét rum er bygget sådan, at rummene er adskilt af en gård. Yderligere rum blev bygget rundt om gården. De østerlandske huse vender fronten indad mod gården snarere end udad mod gaden. Når man befinder sig i gården, er man reelt i huset, men ikke i husets rum.

Ofte er der brønde i gården (se 2 Sam 17:18-19), og det er ligeledes normalt at tænde bål dér (se Joh 18:15-18).

3. Der er måder, hvorpå man kan øge sin forståelse af den kulturelle indflydelse på skrifterne.

- Der er meget, eleverne kan gøre, for bedre at forstå de aspekter af skrifterne, der har med kultur at gøre, især når de studerer Bibelen. Fortæl eleverne om de følgende forslag og drøft de mange eksempler fra skriften, som er opregnet under hvert forslag.

Studér de indforståede kommentarer og den indsigt om kulturen, som man finder i skrifterne.

Undertiden er der forklaringer på ord eller begivenheder i skrifterne, der giver indblik i måden at tænke på og skikkene blandt folkene i skrifterne. Ét eksempel finder vi i beretningen om, hvordan Boaz købte No'omis mark. I Ruth 4:8 står der, at Boaz »tog ... sin sandal af.« Vers 7 oplyser, hvorfor han gjorde det. Overdragelsen af ejendomsretten til en ejendom blev bekræftet gennem udveksling af en sko. Det er et passende symbol på en sådan handel, eftersom ejeren af en ejendom har ret til at gå på den med sin sko.

Brug Guide til Skrifterne.

Den alfabetiske opstilling af emner i Guide til Skrifterne er en stor hjælp til at forstå mange aspekter af den bibelske kultur. Ord, som vi ikke kender til, har ofte afgørende betydning, hvilket man vil opdage, når man anvender Guide til Skrifterne. Den alfabetiske oversigt indeholder et væld af informationer om mennesker, steder og begivenheder, som man støder på i Bibelen. Derudover er der oversigter, som indeholder analyser og sammenfatninger.

1. Guide til Skrifterne medtager detaljer om Moseloven og ligeledes baggrundsinformation om grupper af mennesker som fx samaritanerne, farisæerne og saddukæerne.
2. Andre værdifulde informationskilder er at finde under overskriften »Kronologi« i Guide til Skrifterne. Gennemgå oversigterne, der relaterer historien i Det Gamle og Det Nye Testamente til historien i Mormons Bog.

Studér skriftpassagerens historiske sammenhæng og baggrund.

For at forstå bestemte passager kan det være nyttigt at kende den historiske baggrund og omgivelserne for begivenhederne i skrifterne. Et eksempel på dette er historien om jøderne, der vendte tilbage fra deres fangenskab i Babylon. Jeremias profeterede om fangenskab (se Jer 25:11; 29:10), Esajas beskrev profetisk den rolle, som Kyros skulle komme til at spille med hensyn til at bringe jøderne tilbage (se Es 44:24-28), Ezras Bog og Krønikernes Bog beskriver Kyros' reaktion på Esajas' profeti samt at jøderne skulle vende tilbage til deres hjemland (se 2 Krøn 36:22-23; Ez 1:1-2:1), og til sidst talte Nehemias, Haggaj og Zakarias om konstruktionen af templet og Jerusalemets mure, efter jøderne var vendt tilbage.

For at forstå disse profeters budskab, er man nødt til at have en vis forståelse for de historiske fakta med hensyn til babylonierne, som omstyrkede Jerusalem, og det persiske rige, som efterfulgte det babyloniske rige (se Guide til Skrifterne, »Assyrien«, s. 11, »Babel, Babylon«, s. 12, »Jerusalem«, s. 89-90; og »Nebudkadenesar«, s. 137).

For at kunne se de første kapitler i Mormons Bog i det rigtige perspektiv er det også nødvendigt at kende lidt til de begivenheder, som førte til, at Judas rige blev omstyrtet af babylonierne (se 1 Ne 1:4; 2 Kong 24-25).

Studér den kulturelle påvirkning af folkene i skrifterne.

Herren underviste Abraham, før han drog ind i Egypten (se Abr 3:15). Viden om den egyptiske kultur kan være en hjælp til at forstå Abrahams liv og oplevelser blandt det egyptiske folk.

Det samme gælder Josef, Moses m.fl. Bibelens folk og de store riger og kulturer omkring dem påvirkede hele tiden hinanden. Israels børn var under kraftig indflydelse af kanaanitterne, egypterne, moabitterne, syrerne, ammonitterne m.fl. Israels befolkning blev ført i fangenskab til Assyrien. Judas befolkning blev ført i fangenskab til Babylon, hvor Ezekiel og Daniel fungerede som profeter. Jesus blev født i en kultur, som var fuldt ud domineret af Romerriget og i høj grad påvirket af både grækerne og romerne.

Joseph Smith udførte sit værk i Amerika i det 19. århundrede, og Lære og Pagter indeholder adskillige henvisninger til aspekter af den tids kultur. Man kan opnå megen indsigt i skrifterne, hvis man lærer af de folks skikke og vaner, som omgav og påvirkede Guds folk og deres profeter. (For eksempler på dette, se Guide til Skrifterne, »Egypten«, s. 30-31, »Moab«, s. 129, »Navoo, Illinois«, s. 136-137, »Romerriget«, s. 161).

Studér geografien, klimaerne og årstiderne i landene i skrifterne.

Ofte er talemåder i skrifterne taget fra omgivelserne. Det følgende er eksempler på dette og understreger værdien af at kende til de faktorer fra omgivelserne, som har påvirket skrifterne.

1. »I er verdens lys. En by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules« (Matt 5:14).

Palæstina er et land med mange bjerge, og på Bibelens tid var det normalt, at byer blev bygget på bjergtoppe snarere end i dale, for ikke at optage værdifuld landbrugsjord. Sådanne byer kunne, når de var oplyst om natten, ses fra lang afstand.

2. »Men han sagde til dem: »Ved aftenstid siger I: Det bliver godt vejr i morgen, for himlen er rød« (Matt 16:2).

»Den røde solnedgang ... er et tegn på vind fra øst, og på at en periode med varmt vejr er i vente« (G.M. Mackie, *Bible Manners and Customs*, s. 26).

3. »Lær denne lignelse af figentræet: Når dets grene bliver bløde og får blade, ved I, at sommeren er nær« (Matt 24:32).

»Figentræet får blade senere end mandel-, abrikos- og ferskentræet, og når friske blade er sprunget ud og får mere og dybere farve, er det tegn på, at sommeren er på vej« (Mackie, *Bible Manners and Customs*, s. 51).

4. »De kommer alle for at øve vold; alles ansigter er vendt fremad, de tager fanger, talrige som sand« (Hab 1:9).

»Østenvinden er den sædvanlige brise om natten, og er som sådan kølig og tør; men når den også hersker om dagen, eller i flere dage i træk, bliver det usædvanligt varm og trykkende« (Mackie, *Bible Manners and Customs*, s. 25).

Pga. østenvindens virkning blev den et symbol på undertrykkelse og ødelæggelse.

Brug fodnoterne i SDH-udgaven af skrifterne.

Som omtalt i lektion 7, så bidrager fodnoterne i SDH-skrifterne til forståelsen af indholdet, sproget, idiomer osv. De følgende henvisninger indeholder nogle få eksempler på afklaring af kulturen og relaterede forhold. Slå dem op, og bemærk den yderligere indsigt, fodnoterne giver.

1. 1 Ne 21:21a – du
2. 3 Ne 17:1a – tid er for hånden
3. L&P 25:7a – ordineres
4. L&P 106:1a – Frihed
5. Abr 1:6a – Elkenas gud

Relater punkter i skrifterne til jeres egen referenceramme.

Læs lignelsen om den gældbundne tjener i Matt 18:23-35 som et eksempel. Når man kender forholdet mellem en talent og en denar giver lignelsen meget mere mening. Skønt værdien af en talent varieredes på bibelsk tid, og der var forskellige slags talenter (som fx attisk sølv, hebræisk sølv og guld) kan man stadig sammenligne de to tjeneres gæld. Den romerske attiske talent svarede til seks tusinde denarer. Somme tider henviste ordet *talent* blot til et stort pengebeløb, uden at angive det præcise beløb.

Billedligt talt betyder ti tusinde talenter en gæld, der er umulig at betale. Hvis lignelsen forstås bogstaveligt, ville den forgældede tjeners gæld være

på 60 millioner talenter, hvorimod hans medtjener skyldte ham hundrede talenter. Den gæld, som den forgældede tjener havde, var seks hundrede tusinde gange større end det beløb, som han selv havde til gode. Hvis en talent anses for en dagsløn (se Matt 20:2), så skyldte medtjeneren det, der svarede til lidt over tre måneders løn, mens den forgældede tjener skyldte næsten 165.000 års løn.

Yderligere studiematerialer

- Stephen Ricks og Shirley Smith Ricks, »Jewish Religious Education in the Meridian of Time«, *Ensign*, okt. 1987, s. 60-62; indsigt i datidens uddannelsessystem i det jødiske hjem og samfund.
- Richard D. Draper, »Home Life at the Time of Christ«, *Ensign*, sept. 1987, s. 56-59; samfundets skikke og vaner og omgivelserne i forbindelse med hjem i Den nære Orient på Kristi tid.

Forslag til elevernes studium

- I Markusevangeliet står der: »Da gik farisæerne straks ud, og sammen med herodianerne traf de beslutning om at få ham [Jesus] slået ihjel« (Mark 3.6). Farisæerne og herodianerne var fjender, men syntes at bilægge stridighederne, da det kom til forfølgelse af Frelseren. Læs afsnittet om ordet »farisæere« i Guide til Skrifterne. Hvordan kan viden om denne gruppes beskaffenhed og dens forhold til herodianerne tydeliggøre, hvor stor modstanden mod Jesu tjenestegerning var?
- I Es 1:1 står der, at budskabet er til »Juda og Jerusalem«, alligevel står der i vers 10: »Hør Herrens ord, Sodomas stormænd ... Gomorras folk!« Byerne Sodoma og Gomorra var blevet ødelagt af Gud længe før Esajas' tid. Henvis til de følgende skriftsteder. Med kendskab til forholdene for indbyggerne i Sodoma og Gomorra, før de blev ødelagt, og indbyggerne i Juda på Esajas' tid kan du forklare Es 1:10.

Forklar på samme måde betydningen af Åb 11:8, når der henvises til »den store by ... hvor deres herre blev korsfæstet [Jerusalem]« som Sodoma og Egypten (se også 1 Mos 13:13; 18:20; Es 3:8-9; Jer 23:14).

- Ez 37:15-20 omtaler Judas og Josefs optegnelser og kalder dem »træstykker«, mens Esajas og Jeremias bruger udtrykkene »tavle« og »bogrulle« (se Es 8:1; Jer 36). Forklar ud fra forholdene, da Ezekiel skrev dette kapitel, hvorfor han brugte »træstykker« i stedet for »bogruller« (se Ez 1:1; 37:16). I Babylon på Ezekiels tid var det almindeligt at skrive på træstykker.
- Hvis Jesus blev født i Betlehem (se Luk 2:4, 11), hvorfor står der så i Alma 7:10, at han skulle fødes »ved Jerusalem, som er vore forfædres land«? (se Guide til Skrifterne, »Betlehem«, s. 17).

Undervisningens formål

Profeterne gjorde brug af forskellige sproglige udtryksmåder for at tilføje deres budskab skønhed, kraft og liv.

Temaer

1. Skriftens litterære former er af stor værdi og tjener et vigtigt formål.
2. Der er adskillige litterære former i skriften.

Undervisningsforslag

1. Skriftens litterære former er af stor værdi og tjener et vigtigt formål.

Profeterne brugte mange litterære udtryk i deres sproglige konstruktion af skrifterne. Billedlige udtryk anvendes hyppigt. Billedlige udtryk vil sige at bruge sproget til at opnå en særlig effekt eller betydning. Når man stræber efter at forstå skrifterne, er det vigtigt at genkende de billedlige udtryk.

Profeterne gjorde hyppigt brug af billedlige udtryk for at give deres budskab skønhed, kraft og liv. Nogle af dem brugte disse billeder til at tilsløre betydningen for læseren; mens andre brugte dem til at overdrive eller sammenligne. Forklar eleverne, hvorfor der blev brugt billedsprog.

Påpeg over for eleverne, hvorfor der er så mange litterære stilarter i skrifterne. Forklar, at profeterne var overladt til at udtrykke den inspiration og åbenbaring, de modtog, ved hjælp af det bedste sprog, de havde, og efter bedste evne. Derfor er der en bred vifte af litterære stilarter i skrifterne.

2. Der er adskillige litterære former i skriften.

Forklar og giv eksempler på, at skrifterne indeholder mange forskellige litterære former og sprogbrug, hvoraf nogle af dem forklares nedenfor.

Prosa. Størstedelen af standardværkerne er skrevet i prosa. Prosa anvendes i videste forstand til alle skriftlige eller mundtlige udtryk, som ikke har et regelmæssigt rytmisk mønster. Prosa har en logisk rækkefølge, og begreberne er sammenhængende, men ikke metriske som i poesi. Den prosaiske stil varierer fra den ene skribent til den anden. Den har

utallige udtryksmuligheder gennem ordvalg og sætningskonstruktion.

Et godt eksempel på prosa er 1 Mos 1:1-5. Bemærk begrebernes logiske rækkefølge og den måde, hvorpå de er forbundet. Et begreb bygger på et andet.

Poesi. Poesi er en rytmisk fremstilling af ord. Den kan have mange skikkelser og er at finde i alle standardværkerne. I skrifterne er poesi ofte opstillet i digtform, men det er ikke altid let at genkende som poesi. »Et mildt svar afvender vrede, et sårende ord vækker harme« (Ordsp 15:1) forekommer måske ikke poetisk for læseren, men det er en form for poesi, som kaldes parallelisme. Der optræder forskellige former for poesi i skrifterne, men den mest almindelige form er parallelisme.

Parallelisme er poesi uden metriske rim eller rytme. Parallelisme har i højere grad at gøre med tankerækken end med lyd- eller ordrim. Mens der er forskellige typer for parallelisme, er de mest anvendte dem, der *gentager* de samme tanker men med forskellige ord, dem som viser *modsætninger*, og dem som *supplerer* den oprindelige tanke.

1. Gentagelse

- a. »Vågn op, og græd, I berusede! I skal jamre, I som drikker vin« (Joel 1:5; kursiv tilføjet).
- b. »Ve den, der lader hånt om Herrens gerninger; ja, ve den, der forkaster Kristus og hans gerninger« (3 Ne 29:5; kursiv tilføjet).
- c. »Og da skal de græde på grund af deres syndighed, da skal de sørge, fordi de forfulgte deres konge« (L&P 45:53; kursiv tilføjet).

2. Modsætning

- a. »Et mildt svar afvender vrede, et sårende ord vækker harme« (Ordsp 15:1; kursiv tilføjet).
- b. »En tid til at fødes, en tid til at dø. En tid til at plante, en tid til at rydde« (Præd 3:2; kursiv tilføjet).

3. Supplering

- a. »Herren hærger jorden og lægger den øde, han får jordskorpen til at sprække og spreder beboerne« (Es 24:1; kursiv tilføjet).
- b. »For, sagde han, jeg har omvendt mig fra mine synder og er blevet forløst af Herren; se, jeg er født af Ånden« (Mosi 27:24; kursiv tilføjet).
- c. »Jorden har haft veer og har frembragt sin styrke; og sandhed er grundfæstet i hendes indre; og himlene har smilet til hende; og hun er ikklædt sin Guds herlighed; for han står midt iblandt sit folk« (L&P 84:101; kursiv tilføjet).

Når vi forstår, at tankerne i de forskellige linjer i en skriftpassage er forbundet (gentagelse, modsætning eller supplerings), kan vi anskue passagen som én tanke og dermed bedre opdage passageens tilsigtede betydning.

■ *Sammenligninger.* Når man sammenligner to ting, angives det normalt med ordene *som/der*, eller *ligesom*. Fx: »Nu kommer den dag, der brænder som en ovn« (Mal 3:19). Formålet med en sammenligning er at vise egenskaber mellem to forskellige ting. En vigtig del af sammenligningen er den sproglige økonomi. Den siger meget med få ord. (Der kan undervises detaljeret i sammenligninger enten her eller i lektion 13).

Sammenligninger er meget almindelige i skrifterne. Eksempler findes i Sl 1:3; 1 Pet 2:25; Luk 13:21. Bed eleverne om at understrege sammenligningerne og identificere, hvad der sammenlignes. Spørg eleverne om, hvad de forstår ved hver sammenligning.

■ *Metafor.* En metafor er en underforstået sammenligning mellem to ting. Fx: »I jordens salt« (Matt 5:13). En metafor har til formål at være eftertrykkelig, kort og interessant. (Der kan undervises detaljeret i metaforer enten her eller i lektion 13).

Eksempler på metaforer i skrifterne findes i 5 Mos 32:4; Joh 10:11; 15:1; 2 Ne 9:41, L&P 76:85. Bed eleverne om at finde metaforerne. Spørg dem, hvad hver metafors underforståede betydning er.

■ *Hyperbler.* En hyperbel er, når noget bevidst overdrives for derved at fremhæves. Det er altså en overdrivelse. Fx: »Det er lettere for en kamel at komme igennem et nåleøje end for en rig at komme ind i Guds rige« (Matt 19:24).

Læs de følgende hyperbler sammen med eleverne. Drøft overdrivelsen og den tilsigtede betydning.

1. »Hvis dit højre øje bringer dig til fald, så riv det ud og kast det fra dig; for du er bedre tjent med, at et af dine lemmer går tabt, end med, at hele dit legeme kastes i Helvede« (Matt 5:29; kursiv tilføjet).
2. »Hvor er det, vi skal drage hen? Vore brødre tog modet fra os, da de fortalte om et folk, der er større og talrigere end vi, om *store og himmelhøjt befæstede byer* og om anakitterne, som de havde set der« (5 Mos 1:28; kursiv tilføjet).

■ *Idiomer.* Idiomer er ord eller vendinger, som giver mening ud fra deres kulturelle omgivelser, men som ikke giver mening, når de tages bogstaveligt.

Idiomer kan være forvirrende for nogen, som ikke er fortrolig med kulturen eller sproget. »At komme ud af fjerene«, »banke under bordet«, »få det lange ben foran« og »at sove på det« er blot nogle få idiomer på dansk. Forestil jer, hvor lidt mening disse udtryk må give for en, som ikke kender til denne kultur.

Det er et studium værd at forstå den tilsigtede mening med et idiom. En udmærket kilde til dette studium er fodnoterne. SDH-udgaverne af skrifterne indeholder nyttige noter om de fleste idiomer. En omhyggelig læsning af idiomerne i sammenhæng med kapitlet og bogen giver desuden yderligere indsigt. En anden fremgangsmåde er at studere skribentens kultur.

Følgende er idiomer, som klassen kan læse og drøfte. Det vil være en god øvelse at bede eleverne om at omskrive nogle af disse idiomer, så meningen tydeliggøres.

1. »Jeg er ikke andet end *skind og ben*, jeg er kun lige sluppet igennem med livet i behold« (Job 19:20; kursiv tilføjet).
2. »Den første dag i ugen var vi samlet for at *bryde brødet*. Paulus førte samtaler med dem, da han skulle rejse næste dag, og han blev ved med at tale lige til midnat« (ApG 20:7; kursiv tilføjet).
3. »Og det skete, at da han havde sagt disse ord, kunne han ikke sige mere, og *han opgav ånden*« (Jak 7:20; kursiv tilføjet).

Lad eleverne komme med eksempler på idiomer, som anvendes i dag.

■ *Personifikation.* Personifikation er når begreber, dyr eller genstande gives menneskelige træk. Fx: »For Zion må tiltage i skønhed og i hellighed; *hendes grænser* skal udvides; *hendes stave* skal forstærkes« (L&P 82:14; kursiv tilføjet). I dette tilfælde omtales Zion som hunkøn.

Bed eleverne om at finde frem til, hvad der personificeres i de følgende skriftpassager, og hvordan personificeringen øger forståelsen:

1. »Herren sagde: »Hvad er det, du har gjort? *Din brors blod råber til mig fra jorden*« (1 Mos 4:10; kursiv tilføjet).
2. »*Fra himlen kæmpede stjernerne, fra deres baner kæmpede de mod Sisera*« (Dom 5:20; kursiv tilføjet).
3. »Men Herren er i sit hellige tempel. *Vær stille for ham hele jorden*« (Hab 2:20; kursiv tilføjet).

■ *Lignelser.* En lignelse er en forklarende historie, der besvarer et spørgsmål eller fremhæver en morale eller lektie. Lignelser blev ofte brugt til at tilsløre meningen med det, der undervistes i. Således så de, der ikke var klar til at efterleve eller forstå princippet, blot lignelsen som en god historie.

Da Jesus blev spurgt, hvorfor han talte i lignelser, sagde han, at nogle var parate og villige til at modtage »rigets hemmeligheder«, mens andre ikke var det (se Luk 8:10). Den følgende udtalelse af ældste Bruce R. McConkie, som var medlem af De Tolvs Kvorum, har bidraget til forståelsen af anvendelsen af lignelser. Han sagde, at lignelser »kan tjene til at belyse et evangelisk princip; de kan livagtigt og overbevisende dramatisere nogle evangeliske sandheder; men deres formål er ikke at åbenbare lærdom

eller alene at lede mennesket langs den sti, der fører til evigt liv. Lignelser kan kun forstås fuldt ud, når man i forvejen kender til de lærdomme, de omtaler« (*Mortal Messiah*, 2:241).

Hvilke retningslinjer fra ældste McConkies udtalelse kan vi bruge til bedre at forstå lignelser?

Yderligere studiematerialer

- »Hebraiske litterære stilarter«, i *Det gamle Testamente: 1. Mosebog – 2 Samuel* (Rel. 301 elevens hæfte), s. 285-288; forskellige former for parallelisme, billedsprog og anvendelse af dualisme i hebraiske skrifter.

Forslag til elevernes studium

- Der er mange eksempler på parallelisme i Ordsprogenes Bog. Bed eleverne om at gennemgå Ordsp 3 og identificere flere af dem.
- Du kan eventuelt give eleverne kopier af den følgende liste og bede dem forbinde hver henvisning med det billedlige udtryk, den bruger.

Billedlige udtryk og forklaringer

- A. *Sammenligning*: At finde ligheder – at erklære at én ting er ligesom en anden.
- B. *Metafor*: En indirekte sammenligning – En udtalelse, hvor en ting omtales som noget andet, fordi der er en lighed eller et analogisk forhold mellem dem.
- C. *Hyperbel*: En tilsigtet overdrivelse med henblik på at fremhæve.
- D. *Personifikation*: Når noget, der ikke er menneskeligt, gives menneskelige egenskaber, fx når døde genstande omtales som om, de virker med menneskelig intelligens.

Skriftstedshenvisninger

1. ___ 5 Mos 1:28
2. ___ Matt 26:26
3. ___ Matt 9:36
4. ___ Es 14:8
5. ___ 2 Sam 1:23
6. ___ JS-H 1:32
7. ___ Matt 5:13
8. ___ Sl 1:4

(Svar)

1. C	5. C
2. B	6. A
3. A	7. B
4. D	8. A

Undervisningens formål

En forståelse for skrifternes brug af symbolisme sætter os i stand til i højere grad at indse og værdsætte det budskab, Herrens har til os i skrifterne.

Temaer

1. Hvilken værdi har det at undervise ved hjælp af symboler?
2. Hvornår man bør lede efter symbolisme.
3. Der er nøgler til at forstå symbolikken i skrifterne.

Undervisningsforslag

1. Hvilken værdi har det at undervise ved hjælp af symboler?

▪ Når vi lærer at forstå symbolerne og billedsproget i skrifterne, sætter det os i stand til i højere grad at indse og værdsætte Herrens budskab. Læs den følgende udtalelse og drøft med eleverne nogle af grundene til, at symbolisme er så udbredt i skrifterne:

Man underviser bedst i abstrakte begreber ved at bruge symboler. De fleste abstrakte begreber er svære at forstå uden en eller anden form for association som indlæringshjælp. Fx er princippet om tro svært at forstå udelukkende på baggrund af en definition. Dog forstås princippet om tro lettere, hvis det knyttes til noget inden for vores erfaringsfære. Fx da Alma underviste zoramitterne, sammenlignede han udøvelse af tro på Guds ord med det at plante et frø (se Alma 32:28-43). På lignende måde sammenlignede Herren det, at han påtog sig verdens synder, med en mand, som bliver plettet, når han træder en vinperse (se L&P 133:48).

Symboler kan være uafhængige af tid, kultur og sprog. Når ting som planter, dyr eller naturfænomener bruges til at undervise i principper, kan de bruges uden henvisning til et bestemt sprog eller folk eller en bestemt tid og kan bygge bro over de kommunikationskløfter, som ofte findes mellem tidsaldre og kulturer. Brugen af en bølge på havet som symbol på et menneske, hvis tro ikke er stærk (se fx Joh 1:6) kan formidle det samme budskab til alle folk på alle tidspunkter. Da Helaman talte til sine sønner, sagde han til dem: »Husk, at det er på klippen, vor forløser, som er Kristus, Guds Søn, at I skal bygge jeres grundvold« (Hel 5:12; kursiv tilføjet). Dette symbol giver

et tydeligt billede af, hvad der skal til for at være sikker og urokkelig, uanset hvilken tidsalder eller kultur læseren lever i.

På grund af symbolers visuelle natur, husker man dem generelt længere end en beskrivelse eller forklaring af det samme begreb uden et symbol. Moroni skrev disse ord på en del af sin kjortel: »Til erindring om vor Gud, vor religion og frihed og vor fred, vore hustruer og vore børn« (Alma 46:12; se også v. 11-13, 21, 36). Han brugte det som et flag, og det blev et symbol på frihed for den nefittiske nation. Kopier blev hejst op i alle landets tårne.

Symboler kan anvendes til at åbenbare eller skjule åndelige sandheder, afhængig af den enkelte læsers åndelige modenhed. Frelseren talte fx i lignelser til folket, fordi der blandt hans tilhørere var nogle, som hverken var villige eller parate til at tage imod hans lære.

Brugen af symboler opfordrer til, at den som studerer skrifterne, gransker dem. Hvis man forstår, at der er mere end blot det åbenlyse i en skriftpassage, vil man være mere tilbøjelig til at granske, overveje, undersøge og bede om dem for i højere grad at forstå og værdsætte deres profetiske budskab.

2. Hvornår man bør lede efter symboler.

▪ Stil eleverne dette spørgsmål: »Hvordan ved jeg, hvornår jeg skal opfatte et skriftsted symbolsk, og hvornår jeg skal læse det bogstaveligt?«

Forklar eleverne, at det ikke altid er let at finde ud af, om et skriftsted skal opfattes symbolsk eller bogstaveligt. Faktisk har mange passager både en bogstavelig og en symbolsk betydning. Der er dog fingerpeg.

Læg mærke til nøgleord eller -vendinger, som tyder på symbolisme – ord eller vendinger som fx *ligesom, ligner, som, som om* og *sammenlignes*. Der er tale om sammenligninger, hvilket er gennemgående i skrifterne. Bed eleverne om at slå op på Matt 13:31, 33, 44 og understrege de ord eller vendinger, som sammenlignes.

Led efter symboler, når der omtales noget, som forekommer unaturligt eller endda umuligt:

Joel 2:8. »De trænger sig frem under en regn af spyd og lader sig ikke standse.«

Åb 1:16. »Ud af hans mund stod et skarpt tveægget sværd.«

Åb 12:3. »En stor ildrød drage med syv hoveder og ti horn«.

Der er meget, der er naturligt, som også er symbolsk. Se efter symbolik selv om passagen også kan

være bogstavelig, når noget er beskrevet eller skitseret meget specifikt.

Udvælg som eksempel nogle passager fra 2 Mos 25-30, som handler om planerne for tabernaklet. Et andet eksempel er evangeliets ordinancer, som er skitseret meget specifikt for at repræsentere vigtige evangeliske lærdomme og begreber.

3. Der er nøgler til at forstå symbolikken i skrifterne.

▪ Fortæl eleverne om de følgende retningslinjer, så de bedre forstår symbolikken i skrifterne. I kan eventuelt læse og drøfte skriftstedshenvisningerne.

Find ud af om skriftstederne fortolker symbolet. Åb 1:12, 16 omtaler syv guldlysestager og syv stjerner som en del af Johannes' syn. I vers 20 forklares disse symboler. Lysestagerne repræsenterer de syv kirker (grene af kirken) i Johannes' område på det tidspunkt, hvor han fik åbenbaringen, og de syv stjerner repræsenterer »engle« (i JSO står der »tjenere«) eller disse syv grenes præstedømmeledere (se også Åb 2:1, 8, 12, 18; 3:1, 7, 14). L&P 77 indeholder mange andre bidrag til at forstå lærdommene og symbolerne i Johannes' Åbenbaring.

Somme tider beretter skrifterne om engle, som forklarer symboler for profeterne, eller profeter fortæller, hvad Herrens Ånd har hjulpet dem til at forstå om symbolerne. Nephi modtog fx vejledning angående symbolerne i synet om livets træ, som både han og hans far så. Læs 1 Ne 8:2-35 for beretningen om Lehis syn. Nephi søgte og fik et syn om det samme (se 1 Ne 11:3-9). Senere fortolkede en engel symbolerne i synet. Læs denne forklaring i 1 Ne 11:21-25, 36; 12:16-18. Læs også 1 Ne 15:21-30, hvor Nephi forklarede sine brødre dele af denne drøm.

Se symbolet i sammenhæng. Et bestemt symbol kan bruges til at repræsentere flere begreber. Et eksempel på dette er metallet jern. På forskellige tidspunkter bruges det til at repræsentere det, som er fast, urokkeligt eller hårdt at gennembyrde (se 3 Mos 26:19; 5 Mos 28:23; Ez 4:3 Åb 9:9), hårde trængsler eller undertrykkelse (se 5 Mos 4:20; 28:48; 1 Kong 8:51; Sl 107:10; Jer 11:4; 28:14; 1 Ne 13:5), styrke (se 5 Mos 33:25; Dan 2:40-42, 7:7; Mika 4:13, L&P 123:8), uforanderlighed, udholdenhed (se Job 19:24, Jer 17:1), stolthed eller stædighed (se Es 48:4; 1 Ne 20:4) og slagter eller det, som er af ringe værdi (se Es 60:17, Ez 22:18).

Symboler kan også bruges til at repræsentere nært beslægtede begreber på forskellige tidspunkter. Fx repræsenterer blod livet (se 1 Mos 9:4), forsoning (se L&P 27:2; Moses 6:60), synd (2 Ne 9:44) og det, som er dødeligt og jordisk (se 1 Kor 15:50). Sammenhængen er vigtig, når man skal finde betydningen af et symbol.

Brug de nutidige profeters lærdomme. I profeternes fortolkning af skriften fremkommer de somme tider

med indsigt, som ikke findes i selve skrifterne.

Joseph Smith sammenlignede fx profeten Daniels skrivelser (se Dan 7) med Johannes' (se Åb 4-5) og sagde: »Daniel så ikke en virkelig bjørn eller løve, men billederne eller skikkelserne af disse dyr. Oversættelsen skulle have angivet »billede« i stedet for »dyr« i hvert eneste tilfælde, hvor profeterne (i Det Gamle Testamente) omtaler dyr. Men Johannes så det bogstavelige dyr i himlen, hvad der beviste for Johannes, at der virkelig levede dyr der, og ikke for at fremstille billeder af ting på jorden« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 348).

Lad beskaffenheden af den genstand, som bruges som symbol, bidrage til forståelsen af dens åndelige betydning. I Johannes' beretning om hans syn af himlen omtalte han fire væsener, som hver havde »seks vinger« og var »fulde af øjne« (Åb 4:8). Lære og Pagter forklarer, at dette er billedligt ment: »Deres øjne er symbol på lys og kundskab, dvs., de er fulde af kundskab; og deres vinger er symbol på deres kraft til at bevæge sig, til at handle osv.« (L&P 77:4). Denne forklaring stemmer overens med de anvendte symbolers beskaffenhed. Med vore øjne modtager vi lys, hvorved vi ser og opnår kundskab. En fugls vinger sætter den i stand til at bevæge sig ud over de begrænsninger, som holder mennesket på jorden.

Disse to eksempler er typeeksempler på andre symboler brugt i skrifterne. Symbolerne blev ikke tilfældigt udvalgt af profeterne. Genstandenes naturlige beskaffenhed og brugen af dem var afgørende for den symbolik man kunne bruge i undervisningen.

Brug studiehjælpekilderne i skrifterne. Studiehjælpekilderne i SDH-udgaven af skrifterne blev udarbejdet under ledelse af De Tolv Apostles Kvorum. De indeholder værdifulde resuméer og forklaringer og fortolkningsbidrag. Fx forklarer overskriften til 2 Ne 15, at Herrens vingård er Israels hus. Overskriften til 2 Ne 23 forklarer ligeledes, at »ødelæggelsen af Babylon er et sindbillede på ødelæggelsen ved det andet komme.«

Udvid jeres forståelse af evangeliet og vurder mulige fortolkninger i forhold til evangeliets overordnede system. Man skal forstå de underliggende åndelige sandheder, før man kan forstå de symboler, som har med disse sandheder at gøre. Hvis man ikke forstår Kristi forsoning og dens forhold til retfærdighedens og nådens lov, vil man ikke være i stand til at indse betydningen af de forskellige aspekter af offerloven og ofre i Moseloven.

Skriftstederne er indbyrdes forbundet; ordene, udtrykkene og begreberne i en passage er ofte at finde i en anden passage med lignende indhold. Derfor er det vigtigt vedvarende at studere skrifterne og profeternes andre ord, så skriftsteder og profetiske lærdomme til stadighed vil påvirke

hinanden gensidigt i ens sind. Fx er henvisningen i Åb 2:27 om at vogte med et »jernscepter« meget lettere at forstå, når man forstår det syn, Lehi og Nefi havde om livets træ. Nefi forklarede, at »den jernstang ... var Guds ord« (1 Ne 11:25).

Evangeliet er konsekvent. Sandhed modsiger ikke sandhed. Alle korrekte udlægninger af symboler og billeder i skrifterne vil være i overensstemmelse med evangeliets sande lærdomme. Dette princip kan være målestok for fortolkningen af symboler. Et eksempel herpå findes i Johannes' åbenbaring. Johannes berettede om en kvinde, som skulle føde et barn, og en drage, som var parat til at fortære hendes barn, når det var blevet født. »Og hun fødte en søn, en dreng, som skal vogte alle folkeslagene med et jernscepter« (Åb 12.5). Kvinden er et symbol på Guds kirke, som stemmer overens med det gennemgående tema i skrifterne med bruden (pagtsfolket) og brudgommen (Kristus). Drengebarnet er et symbol på Guds tusindårsrige.

Ældste Bruce R. McConkie, som var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, skrev: »Blandt mange af verdens bibellærde hersker den opfattelse, at drengebarnet formodes at være Kristus. Det er en teoretisk konklusion, som – til trods for at den umiddelbart forekommer overbevisende – kan modbevises af den åbenlyse kendsgerning, at Kirken ikke frembragte Kristus, idet han er Kirkens grundlægger. Flere sidste dages hellige, som fortolker skrifterne, siger, at drengbarnet er præstedømmet. Denne fortolkning er umiddelbart overbevisende, men må dog også afvises gennem samme fornuftsslutninger. Kirken frembragte ikke præstedømmet, men præstedømmet er den kraft, som gjorde, at Kirken blev til« (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3:516).

Meditér, overvej og bed angående skrifterne og de symboler, de indeholder. Ældste Bruce R. McConkie har sagt: »Alle skrifter kommer ved Helligåndens kraft .. og må og kan kun fortolkes ved hjælp af den samme kraft ... Ingen kan forstå skriftens sande betydning, hvis det ikke sker gennem åbenbaring fra den samme Åbenbarer, som åbenbarede den til at begynde med, dvs. Helligånden« (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3:356). Hvis man virkelig ønsker at forstå skrifterne og de symboler, som Herren har anvendt deri, vil man gøre en indsats for at søge vejledning fra Herren gennem hans Ånd (se L&P 136:32-33). Frelseren finder glæde i at oplyse vores sind og åbenbare sine hemmeligheder til dem, som tjener ham (se L&P 76:5-10).

Drøft eventuelt den følgende udtalelse fra profeten Joseph Smith:

»Når som helst Gud i et syn giver et billede, et dyr eller skikkelser af en hvilken som helst art, påtager han sig altid ansvaret med at give en åbenbaring eller udlægning af betydningen deraf, ellers ville vi ikke blive holdt ansvarlige for vor tro derpå. Vær ikke bange for at blive fordømt, fordi vi ikke kender

meningen med eller betydningen af et syn eller en billedlig fremstilling, dersom Gud ikke har givet en åbenbaring eller udlægning af emnet« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 348-349).

Se efter Kristus i symbolerne i skrifterne. Du kan eventuelt blot kortfattet nævne dette begreb, da lektion 15 behandler denne nøgle.

Yderligere studiematerialer

- Gerald N. Lund, »Understanding Scriptural Symbols«, *Ensign*, okt. 1986, s. 22-27. Seks retningslinjer, som bidrager til behandlingen af billedsproget i skrifterne.
- *Old Testament Media*, præsentation nr. 12, »Scripture Symbolism« (katalognr. 53058).
- Bilag, »Eksempler på symboler i skrifterne« (se s. 52 i dette hæfte).

Forslag til elevernes studium

■ Nedenfor er en liste med forskellige udtryk og den symbolske anvendelse af disse udtryk. Eleverne skal – for hver af de nævnte udtryk – finde mindst et skriftsted, hvor udtrykket anvendes med den nævnte symbolske betydning. Eleverne får brug for Guide til Skrifterne, en synopsis eller andre henvisninger som hjælp.

1. *Farver*
Purpur eller skarlagan: Kongelighed
Sort: Ulykke, lidelse
2. *Legemsdele*
Skuldre: Bærer og støtter
Hjertet: Det indre menneske, følelser
Lænder: Kilde til børn, afkom
3. *Dyr*
Slange: Ond, bedragerisk
Løve: Styrke, at være kongelig
Græshoppe: Hærgen, ødelæggelse
4. *Klæder*
At være iklædt betegner at man besidder en egenskab eller befinder sig i en bestemt tilstand.
Iklædt retfærdighed: Værdig
Klædt i skam: Skyldig
Klædt i sæk: Ydmyghed, sorg
5. *Fødevarer*
Mælk: Fremgang
Frukt: Resultater, følger
6. *Mineraler*
Ler: Skrøbelighed (svag eller let at ødelægge)
Sølv: Af betydelig værdi, men mindre end guld
7. *Naturfænomener*
Ild: Renselse ved Helligånden, nedbryder det fordærvede
Storme: prøvelser, modgang

-
8. *Genstande*
Åg: Fangenskab, byrder
Nøgler: Myndighed
9. *Steder*
Zion: De retfærdige
Sodoma og Gomorra: De onde
10. *Ordinancer*
Dåb: Renselse
Ægteskab: Pagtsforhold med Gud
11. *Handlinger*
Håndspålæggelse: At overdrage magt eller myndighed
Tvætning af fødder: Ydmyghed, renselse fra verdens indflydelse
12. *Tal*
En: Enhed – det, som er af størst betydning
Tre: Guddommen, præsidentskab
13. *Naturen*
Græs: Skrøbelighed
Sand: Mangfoldighed, stort antal

Benyt skrifterne til at imødekomme personlige behov

Lektion 14

Undervisningens formål

Skrifterne indeholder svar på personlige udfordringer og behov.

Temaer

1. Der er kraft i Guds ord.
2. Skrifterne besvarer vore spørgsmål.
3. Skrifterne indeholder mønstre og eksempler som vejleder os i hverdagen.
4. Man kan finde trøst i skrifterne, når man står over for udfordringer, prøvelser og fristelser.

Undervisningsforslag

1. Der er kraft i Guds ord.

- Læs følgende råd fra præsident Ezra Taft Benson: »Vi lever i en tid med store udfordringer. Vi lever netop i den tid, som Herren talte om, da han sagde: »fred skal borttages fra jorden, og Djævelen skal have magt over sit eget rige« (L&P 1:35) ... Satan fører krig mod de medlemmer af Kirken, som har et vidnesbyrd og stræber efter at efterleve befalingerne. Og mens mange af vore medlemmer forbliver trofaste og stærke, er der nogle, som vakler. Nogle falder ...
... Her har vi løsningen på vor tids store udfordring. Guds ord, som findes i skrifterne, i de levende profeters ord, og som vi får i personlig åbenbaring, har magt til at styrke de hellige og bevæbne dem med Ånden, så de kan modstå det onde, holde fast ved det gode og finde glæde i dette liv ...
... Præsident Harold B. Lee sagde til regionalrepræsentanterne:
»Vi er overbevist om, at vore medlemmer hungrer og tørster efter evangeliet, ufortyndet og med dets rigdom af sandhed og indsigt ... Der er nogle, som ser ud til at have glemt, at de stærkeste våben, Herren har givet os mod alt ondt, er hans egne erklæringer; de tydelige og enkle lærdomme om frelse, som står i skrifterne« ...
... En af de vigtigste ting, I kan gøre ... er at fordybe jer i skrifterne. Ransag dem flittigt. Tag for jer af Kristi ord. Sæt jer ind i lærdommene. Tilegn jer principperne deri. Der er stort set ingen anden indsats, der vil give større udbytte i jeres kaldelse. Der er stort set ingen anden måde at opnå mere inspiration på, når I tjener.

... Når det enkelte medlem og familierne regelmæssigt og konsekvent fordyber sig i skrifterne, så vil aktiviteten på andre områder (missioner, tempelægteskab, deltagelse i nadvermøder) automatisk stige. Vidnesbyrden vil blive flere og større. Forpligtelserne vil blive styrket. Familierne vil blive stærkere. Personlig åbenbaring vil tilflyde jer ...

Større retfærdighed, styrke til at undgå bedrag og modstå fristelse, vejledning i vores dagligdag, helbredelse af sjælen – det er blot nogle få af de løfter, som Herren har givet dem, der kommer til hans ord ...

... Jeg vil kraftigt tilskynde jer til på ny at forpligte jer til at studere skrifterne. Fordyb jer i dem dagligt, så I kan have Åndens kraft hos jer i alle jeres kaldelser« (Se »Ordets magt«, *Stjernen*, aprilkonferencen 1986, s. 81-83).

- Ældste L. Tom Perry, medlem af De Tolv Apostles Kvorum, har sagt: »Hvor er vi taknemmelige for skrifterne, som indeholder Herrens instruktioner til hans børn. De hjælper os til bedre at forstå den kurs, han har lagt som en sikker vejviser, der kan lede os gennem denne jordiske prøvestand« (»Tilbage til evangeliets grundlæggende principper«, *Stjernen*, juli 1993, s. 88).
- Forklar, at profeterne i Mormons Bog vidste, at Guds ord »havde en stærk tendens til at få folket til at gøre det, der var retfærdigt« (Alma 31:5). De vidste også, at ordet »havde ... en større virkning på folkets sind end sværdet eller noget som helst andet. «Derfor stræbte de efter at forkynde ordet til alle. Tilhørernes liv blev forandret for evigt. Vi skal også stræbe efter at opleve Guds kraft i vores liv.
- Drøft den følgende udtalelse fra ældste Boyd K. Packer, medlem af De Tolv Apostles Kvorum: »Der findes ikke et eneste problem, som vi ikke kan gøre os immune overfor, hvis blot vi kender til åbenbaringerne« (*Teach the Scriptures*, s. 7).

2. Skrifterne besvarer vore spørgsmål.

- Drøft betydningen af følgende udtalelse af præsident Harold B. Lee:
»Jeg mener, at vi må lære vort folk at finde deres svar i skrifterne. Hvis blot vi hver især var tilstrækkeligt vise til at sige, at vi ikke kan svare på noget spørgsmål, medmindre der findes et svar i skrifterne! ... Det uheldige er, at mange af os i virkeligheden ikke læser skrifterne. Vi ved ikke, hvad de indeholder, og derfor gør vi os alle mulige tanker om noget, som vi for længe siden burde have fundet frem til gennem skrifterne« (»Find svarene i skrifterne«, *Den danske Stjerne*, dec. 1972, s. 489).

▪ Læs den følgende forklaring på, hvordan skrifterne kan hjælpe med at besvare vore spørgsmål. Ældste Dallin H. Oaks, medlem af De Tov Apostles Kvorum, har sagt:

»Skrifterne kan også hjælpe os med at få svar på yderst specifikke personlige spørgsmål. Selvfølgelig indeholder skrifterne ikke en udtømmende liste over specifikke svar på ethvert spørgsmål, vi kan stille angående et bestemt emne. Skrifterne er ikke ligesom en telefonbog eller et leksikon.

Vi hører tit, at skrifterne indeholder svar på alle vore spørgsmål. Hvordan kan det være? Det er ikke tilfældet, at skrifterne indeholder et specifikt svar på ethvert spørgsmål – endda ikke på ethvert lærdomsmæssigt spørgsmål. Vi modtager fortsat åbenbaring i vores kirke, fordi skrifterne *ikke* giver et specifikt svar på ethvert spørgsmål, vi måtte have. Vi siger, at skrifterne indeholder svaret på alle spørgsmål, fordi skrifterne kan *lede* os til alle svar.

... Når vi læser i skrifterne, vil det hjælpe os til at opnå et vidnesbyrd om Jesus Kristi evangelium. De vil også sætte os i stand til at modtage inspiration angående ethvert lærdomsmæssigt eller personligt spørgsmål, uanset om spørgsmålet har direkte forbindelse til det emne, vi studerer i skrifterne. Det er en storslået sandhed, som mange ikke forstår. Jeg siger det endnu engang, selvom skrifterne ikke indeholder ord, der besvarer vore specifikke personlige spørgsmål, så vil et bønsumt studium af skrifterne hjælpe os til at modtage sådanne svar. Det skyldes, at skriftstudium vil gøre os modtagelige over for Helligåndens inspiration, der, som der står i skrifterne, vil »vejlede [os] i hele sandheden« (Joh 16:13), og gennem Helligåndens kraft kan vi »kende sandheden i alt« (Moro 10:5).

Vi oplever også, at et bestemt vers i skriften, som blev sagt med et helt andet formål for øje og i en helt anden tid, under Helligåndens fortolkende påvirkning giver os personlige budskaber, som er tilpasset vore personlige behov i dag« (»Studying the Scriptures«, s. 19-21).

▪ Endnu et princip om vejledning fra skriften, som stemmer overens med ældste Oaks' observationer, bør overvejes. Det indebærer at opbevare livets ord i vores sind, så Guds Ånd kan kalde dem frem i erindringen, når vi har brug for dem.

Herren sagde følgende til Kirkens ældster angående deres pligt til at undervise verden i evangeliet: »Vær heller ikke på forhånd bekymrede for, hvad I skal sige; men gem bestandigt livets ord i jeres sind, så skal det gives jer i samme stund hvilken del, der skal måles ud til enhver« (L&P 84:85). Denne formaning finder anvendelse på mange flere måder i vores hverdag. Når vi altid erindrer den helleske skrifs ord i vores sind, lærer vi at elske og til egne os bestemte passager, som »taler« til vores hjerte og sind. De kan dukke op i vores bevidsthed på uventede tidspunkter og give vejledning, trøst, forståelse eller advarsel.

▪ Bed eleverne om at hjælpe dig med at lave en liste over nogle af de problemer, som menneskene på nuværende tidspunkt står overfor. Udvalg et problem og giv eleverne tid til at undersøge det i klassen, eller bed dem om derhjemme at finde lærdomme fra skrifterne, som kunne bidrage til at løse problemet, hvis de blev fulgt. Bed eleverne om at fortælle om og drøfte det, de har fundet frem til.

3. Skrifterne indeholder mønstre og eksempler som vejleder os i hverdagen.

▪ Storslåede mænd og kvinder – som fx Josef, Moses, Daniel, Ruth, Job, Nefi, Alma, hærføreren Moroni og Joseph Smith – viser os, hvordan vi bør leve vores liv. Bed eleverne om at give eksempler på nogle af de egenskaber, som de følgende hellige var eksempler på. Hvordan fungerer de som et mønster, der kan hjælpe os?

1. Josef (moralisk ren)
2. Moses (ydmyghed)
3. Daniel (mod)
4. Ruth (trofasthed)
5. Job (tålmodighed)
6. Nefi (lydighed)
7. Alma (omvendelse)
8. Hærføreren Moroni (frihed)
9. Joseph Smith (udholdenhed)

▪ Forklar eleverne at de kan hente styrke fra de helliges liv, som beskrevet i skrifterne, så de kan imødekomme deres personlige behov. Læs og drøft det, der står i Guide til Skrifterne om Daniel, David, Ester, Jeremias, Job, Josef (Jakobs søn), Paulus og Peter.

▪ Fortæl beretninger fra profeters og ledende autoriteters liv i denne uddeling som eksempler på gode forbilleder.

4. Man kan finde trøst i skrifterne, når man står over for udfordringer, prøvelser og fristelser.

▪ Drøft hvordan Paulus håndterede ensomheden ved at være i fængsel og vide, at hans liv snart ville få en ende (se 2 Tim 4:6). Nogle ville måske give op under sådanne prøvelser, men ikke Paulus. Han havde fuld tiltro til, at han havde levet et godt liv, og at hans belønning i det kommende liv ville være storslået (se v. 7-8). Som hjælp til at udholde denne udfordrende tid, skrev Paulus til Timotheus og bad ham komme med nogle ting til ham, deriblandt Paulus' kappe og bøger, »især dem på pergament« (v. 13). Pergamenten var sandsynligvis kopier af skrifter.

▪ Læs eller fortæl den følgende beretning af ældste Marion D. Hanks, som var medlem af De Halvfjerds: »En dag kom en mand til Temple Square og stod uden for døren til kontoret og ville gerne ind. Da jeg så ham, vidste jeg, at han var i stor nød, og jeg

må desværre indrømme, at min første tanke var, at hans nød sikkert var af økonomisk art. Vi bliver ofte velsignet med sådanne muligheder dér. Jeg så en smule mistroisk på ham og gik derefter hen til døren og bød ham ind. Jeg kunne med det samme se på hans ansigt, at hans behov intet havde med økonomi at gøre. Han havde nærmest et glasagtigt udtryk i øjnene, som kun kunne skyldes en meget traumatisk oplevelse.

Han var ikke medlem af Kirken, men gift med en fremragende primarypræsidentinde. Sammen med denne kvinde havde han en yndig datter på elleve år. Mandens forældre boede i den østlige del af landet, og den lille familie havde i fællesskab besluttet, at den bedste julegave, de kunne give hans forældre, var at sende ham på besøg hos dem, fordi det var så længe siden – og fordi det var jul, ville den bedste gave, de kunne få, være et besøg fra deres eneste søn. Derfor havde han, dog noget modvilligt, sagt ja til denne opgave, og var taget på besøg hos sine forældre. Mens han var der, fik han nyt hjemmefra, om at hans hustru havde været involveret i en bilulykke. Den lille pige var blevet dræbt. Som følge af den brand, som opstod, var hendes legeme blevet ødelagt.

Det kom selvfølgelig som et forfærdeligt chok for ham. Da han var på vej hjem havde han en mellem-landing på flere timer i Salt Lake, og var kommet til Temple Square i et forsøg på at finde fred. Han sad på den anden side af bordet, og jeg prøvede at under-vise ham. Jeg har sjældent været mere frustreret, fordi jeg overhovedet ikke kunne trænge igennem hans chok. Jeg talte om evigheden; jeg talte om opstandelsen; jeg talte om den tro, vi behøver, om Herrens styrke og opretholdende indflydelse, og intet trængte igennem – overhovedet intet. Jeg begyndte at blive desperat. Han sad og følte sig dårligt til mode og var klar til at gå, da jeg begyndte at bede. Min bøn, som jeg har gentaget så mange gange og under lignende omstændigheder, var: »Herre, hjælp mig nu.« »Herre hjælp mig nu.« Og af en bestemt grund, som jeg går ud fra, at I også vil erkende, åbnede jeg denne bog – måske burde jeg have gjort det meget tidligere uden at have modtaget inspiration, men havde ikke gjort det – og slog op på disse ord fra Alma kapitel 11:

»Ånden og legemet skal atter blive genforenet i deres fuldkomne form; både lem og led skal blive bragt tilbage til deres rette skikkelse ...« (Alma 11:43).

Jeg slog op på Alma kapitel 40, og læste videre om opstandelsen, at »end ikke et hår på hovedet skal gå tabt ...« (se Alma 40:23). For første gang så jeg et gennembrud. Mens vi talte, fandt jeg ud af, at det, der bekymrede ham mest var – og da jeg har små piger, tror jeg, at jeg kan forestille mig, hvordan det må føles – at han aldrig mere skulle se hende igen, at skønheden og fuldkommenheden i hendes lille liv var borte, og han havde ikke længere håb om noget

som helst. Men han sad og lyttede, og den enkle terapi blev gentaget. Vi læste det som Herrens ord. Han accepterede, at det var Herrens ord. Han sad i en af de små nicher ved døren og læste det igen og igen i lang tid. Da jeg kørte ham til lufthavnen, var det glasagtige udtryk i hans øjne væk. Han havde grædt, måske for første gang. Han talte og virkede som om, at jeg nåede ind til ham, og vi talte om de principper, jeg havde forsøgt at tale om før.

Nogle få måneder senere hørte jeg hans stemme ved skranken. Jeg havde intet hørt fra ham siden vores første møde. Han stod der med to ret hårdt udseende mænd. Det viste sig at være hans hustrus brødre, som var født ind i en medlemsfamilie. Han havde et eksemplar af Mormons Bog slået op på Alma kapitel 11 og læste de vidunderlige ord for dem, bar vidnesbyrd om sandheden i dem, og fortalte dem, at han i sin gransken af disse optegnelser havde fundet ud af, at de var Guds ord. Han købte en bog til dem, og sendte dem hjem for at læse – to mænd, som var født i troen.

Jeg tænkte dengang og har mange gange senere tænkt, at den, som ikke vil læse, ikke er bedre stillet end den, som ikke kan« (*Seeking »Thick« Things*, s. 5–6).

- Jesus fandt styrke i skrifterne. Ikke længe efter hans dåb førte Ånden ham ud i ørkenen for at være sammen med Gud (se JSO Matt 4:1). Efter Jesus havde fastet i fyrre dage og fyrre nætter, forsøgte Djævelen at friste ham til at bruge hans guddommelige kræfter forkert og tilbede Satan. Læs sammen med klassen Matt 4:1-10 og hjælp dem til at finde ud af, hvordan Jesus brugte skrifterne til at stå imod fristelse.

- Nefi fandt også styrke i skriften. I 1 Ne 17 befalede Herren Nefi at bygge et skib. Han skrev: »Og da mine brødre så, at jeg skulle til at bygge et skib, begyndte de at murre imod mig og sige: Vor bror er en tåbe« (v. 17). Nefi blev sorgfuld, og hans brødre glædede sig over dette og blev ved med at forsøge at overtale ham til at vende tilbage til Jerusalem. Men Nefi begyndte at citere skrifterne for dem. Det gav ham kraft og styrke til at modstå sine brødres nedbrydende ord.

Yderligere studiematerialer

- »Hold fast ved jernstangen«, videopræsentation nr. 7, »Ordets styrke« (38:10).
- »Hold fast ved jernstangen«, videopræsentation nr. 1, »Hold fast ved jernstangen« (20:00); Det Nye Testamente fungerer virkelig.
- Ezra Taft Benson, »Ordets magt«, *Stjernen*, april-konferencen 1986, s. 81-83: Hvordan skrifterne kan styrke os mod det onde og bringe Helligåndens kraft ind i vores liv.

-
- Harold B. Lee, »Find svarene i skrifterne«, *Den danske Stjerne*, dec. 1972, s. 487-489 og 494: Skrifterne og Kirkens præsidenters udtalelser er de kilder, hvori vi bør søge efter svar på vore spørgsmål.

Forslag til elevernes studium

- Skrifterne fører os til Kristus. Når vi kommer til ham, indser vi, at vi gennem ham og hans ord kan finde løsninger på vore problemer. Overvej Alma 7:11-12. Hvorfor kan Kristus give os løsningerne på vore problemer?
- I denne lektion har I studeret, hvordan Jesus brugte skrifterne til at modstå fristelse. Skrifterne spillede en stor rolle i hans jordiske liv, og hjalp ham med at opfylde sit jordiske formål. De vil gøre det samme for os. Læs Luk 4:16-21; 24:13-32; 3 Ne 23:7-14 for yderligere eksempler på, at Jesus brugte skrifterne.
- Nefi erklærede: »Hør I profetens ord ... og anvend dem på jer selv« (1 Ne 19:24). Hvordan kan vi anvende skrifterne på os selv?

Undervisningens formål

Alle skrifter er givet os for at vidne om Kristus og for at rette vores opmærksomhed mod hans gerning og mission.

Temaer

1. Kristus bør være kernen i vores skriftstudium.
2. Skrifterne vidner om Kristi mission.
3. Alle profeter vidner om Kristus
4. Alt, hvad Gud har givet, symboliserer Kristus.

Undervisningsforslag

1. Kristus bør være kernen i vores skriftstudium.

▪ Drøft med eleverne betydningen af at centrere sit skriftstudium omkring Jesus Kristus. Selvom der er mange spændende emner, som man kan studere i skrifterne, så er der intet vigtigere end at lære om Frelseren og det, han gør for menneskeheden. Fremhæv over for eleverne, at hvis de gerne vil opnå dette fokus, så er skrifterne den bedste kilde til at lære om Frelseren.

Den følgende udtalelse fra ældste Howard W. Hunter, daværende medlem af De Tolv Apostles Kvorum, kan hjælpe klassen til at forstå dette: »Jeg er taknemmelig for skrifterne, gennem hvilke vi kan få større kundskab om Jesus Kristus ved at studere dem hengivent. Jeg er taknemmelig for, at Herren, ud over Det Gamle og Det Nye Testamente, gennem profeterne i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige har tilføjet andre åbenbarede skrifter som yderligere vidner om Kristus – Mormons Bog, Lære og Pagter og Den Kostelige Perle – som jeg ved, alle er Guds ord. De vidner om, at Jesus er Kristus, den levende Guds Søn« (»Reading the Scriptures«, *Ensign*, nov 1979, s. 65).

▪ Læs Joh 17:3. Påpeg, at alle mennesker, for at kunne opnå evigt liv, skal lære Faderen og Sønnen at kende. Joh 5:39 forklarer, hvordan vi lærer Faderen og Sønnen at kende – vi skal granske skrifterne (se også JSO, Luk 11:53).

2. Skrifterne vidner om Kristi mission.

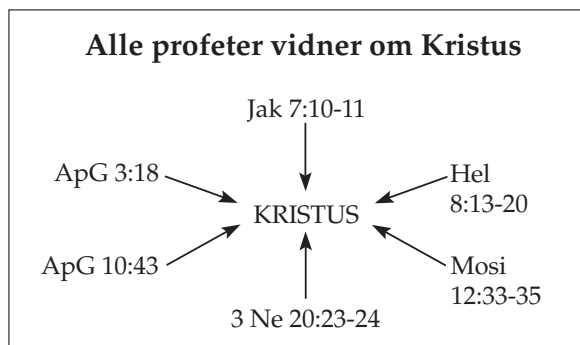
▪ Bed eleverne om, mens de læser skriftstederne, at være opmærksomme på Kristi mission blandt

menneskeheden. Fremdrag følgende omkring Frelserens mission:

1. Han etablerede Guds rige på jorden (se Ef 4:11-16; 3 Ne 12:1; Mark 3:13-19).
 2. Han underviste i frelsesplanen (se 3 Ne 11:31-40; Matt 4:23-24; Mosi 3:5-6; ApG 10:34-43).
 3. Han udførte forsoningen for menneskeheden (se Joh 3:16-17; Matt 26-27; 2 Ne 10:25; Alma 7:11; TA 1:3).
 4. Han påbegyndte arbejdet for de døde (se 1 Pet 3:18-19; 4:6; Moses 7:38-39; L&P 76:73; 138:29-35).
- Bed eleverne om at udarbejde en liste over skriftsteder fra hvert af standardværkerne, som forklarer Kristi mission. Du kan eventuelt inddele klassen i grupper og bede eleverne om at slå op under »Jesus Kristus« i Guide til Skrifterne for at få indsigt i Frelserens mission.

3. Alle profeter vidner om Kristus

▪ Skriv følgende oversigt på tavlen, og drøft og marker henvisningerne med klassen. Eleverne bør forstå, at profeter i alle tidsaldre har vidnet om Kristus.

▪ Bed eleverne slå op på overskriften »Jesus Kristus« i Guide til Skrifterne, og fremhæv over for dem, at der er en mængde henvisninger til Frelseren. Gennemgå emnerne med eleverne, så de kan se de mange sider af Kristi natur og gerning, som behandles. Dette er et tegn på, at det grundlæggende tema i alle skrifter er Jesus Kristus.

4. Alt, hvad Gud har givet, symboliserer Kristus.

- Læs og drøft 2 Ne 11:4 og Moses 6:63. Forklar eleverne, at alt vidner om Frelseren.
- Henvis til følgende kategorier for yderligere at underbygge, at alt vidner om Kristus:

1. *Moseloven vidner om Kristus.*

Hele formålet med Moseloven – med dens lære, skikke og ordinancer – var at rette Israels børn mod Kristus og hans forsoning. Uanset hvilken del af Moseloven man studerer, bør man se efter dens lære og beskrivelse af Frelseren. Hvis man forstår Frelserens liv og gerning, kan man bedre forstå Moseloven, som har til formål at vidne om Kristus og føre mennesker til ham. Læs Gal 3:24; Jak 4:4-6 og Alma 34:13-15, som underviser i disse begreber.

2. *Evangeliets ordinancer vidner om Kristus.*

Dyreofringer. Adam blev befalet at ofre til Herren og fik at vide, at det var »et sindbillede på Faderens Enbårnes offer« (Moses 5:7). Denne fremgangsmåde fortsatte blandt pagtsfolket indtil efter Kristi tjenestegerning, da den blev erstattet med nadverordinancen. Læs sammenligningen af passagerne på side 50 i dette hæfte. Den viser, at offerordinancen var et sindbillede på Guds Søns offer. Understreg og lav krydshenvisninger til disse passager i dine egne skrifter.

Nadveren. Nadverordinancen, som blev indstiftet af Herren under den sidste nadver, er en vedvarende påmindelse for de hellige om Jesu Kristi forsoning. Den giver os ligeledes mulighed for ofte at forny de pagter, vi har indgået om at følge hans eksempel og holde hans befalinger. Den viser tilbage til tidspunktet for forsoningen, hvorimod den fordums offerordnance pegede fremad mod forsoningen.

Jødernes påskefest ← Jesus Kristus → Nadver

Læs, understreg og lav krydshenvisninger mellem 1 Kor 11:23-29 og 3 Ne 18:1-11.

Dåb. Studér Paulus' drøftelse i Rom 6:3-11 om forholdet mellem Frelserens begravelse og opstandelse og den pagt, de hellige indgår, når de bliver døbt.

3. *Personer og steder vidner om Kristus.*

Melkisedek, Salems konge. Navnet *Melkisedek* betyder »retfærdighedens konge« eller »min konge er retfærdig«. Paulus omtalte Melkisedek som »Retfærdighedskonge« og »Fredskonge« (Hebr 7:1-2). Melkisedek blev stor, fordi han fulgte Jahve – den førjordiske Kristus. Jesus Kristus er den store retfærdigheds- og fredskonge (se Jer 23:5-6; Es 9:6-7), som Melkisedek var et »billede« på.

Josef blev solgt til Egypten og reddede senere Israel. Der er mange ligheder mellem Josef og Kristus, og således var Josefs liv på mange måder et »billede«, der bebudede Frelserens liv og tjenestegerning. Nogle få af de mange ligheder er som følger:

a. Josefs far elskede Josef »mest af alle sine sønner« (1 Mos 37:3). Jesus er Faderens »elskede søn« (Matt 3:17).

b. Både Josef og Jesus blev forrådt af deres brødre og solgt (se 1 Mos 37:26-27; Matt 26:14-16).

c. Josef blev uretmæssigt anklaget af Potifars hustru (se 1 Mos 39:13-18), og Jesus blev uretmæssigt anklaget for synedriet (se Matt 26:57-66).

d. Begge frelste Israel. Josef frelste sin fars familie fra sult og død ved at give dem brød (se 1 Mos 45:4-7). Jesus, som er »livets brød« (Joh 6:35), gav sig selv for at frelse Israel fra åndelig død.

e. Josefs brødre bøjede sig for ham som opfyldelse af hans profetiske drøm (se 1 Mos 37:5-8; 43:26). Engang skal alle bøje sig for Kristus og erkende hans herredømme (L&P 76:110).

Josva førte Israel ind i det forjættede land. Det er meget sigende, at Josva og ikke Moses førte Israel ind i det forjættede land. Det danske ord for det hebræiske navn *Yehoshua* eller *Josva* er »Jesus«. Ligesom Josva (Jesus) førte israelitterne ind i deres forjættede land, så fører Jesus ligeledes det trofaste Israel ind til deres evige, forjættede arv.

David, Israels konge. Navnet David betyder »elsket«. På Det Gamle Testaments tid var David Israels konge i dets storhedstid. Hans regering bebudede Jesu regering, Faderens »elskede Søn« (JS-H 1:17). Jesus vil komme tilbage, og som den anden »David«, vil han regere på Israels trone for evigt (se Ez 37:24-25; Es 9:6-7).

Betlehem. Navnet *Betlehem* betyder »brødhuset«. Som opfyldelse af en gammel profeti blev Jesus, som er »livets brød« (Joh 6:35, 48), født i Betlehem (se Mika 5:2; Matt 2:4-6; Luk 2:15-16).

4. *Genstande i skrifterne vidner om Kristus.*

Liahonaen. Mormons Bog fortæller, at ligesom liahonaen førte Lehis folk til det forjættede land, således vil også Kristi ord føre Herrens børn til himmeriget. Læs Almas forklaring på symbolikken omkring liahonaen i Alma 37:38-46.

5. *Naturfænomener vidner om Kristus.*

Lys og mørke. Da Jesus, som er »verdens lys« (Joh 8:12), blev født, var tegnet i Amerika en dag, en nat og en dag uden mørke (se 1 Ne 1:15, 19). Da »verdens lys« døde, faldt der et tæt mørke over både Jerusalem og Amerika (se Matt 27:45; 3 Ne 8:19-23).

Herren frembragte vand fra en klippe. Da israelitterne rejste i ørkenen efter deres flugt fra Egypten, havde de brug for vand. Moses slog på en klippe, og der strømmede vand ud af den, hvilket reddede dem fra at dø af tørst. Denne fysiske begivenhed foregik i lighed med en åndelig virkelighed og vidner om Herrens frelsende kraft. Gennemgå skriftstederne, som viser lighederne, i oversigten nedenfor.

Offerordinancen

3 Mos 1

³ Hvis den gave, han bringer, er et brændoffer, og den tages fra hornkvæget, skal det være et lydefrit handyr. Han skal bringe det hen til indgangen til Åbenbaringsteltet for at opnå velbehag for Herrens ansigt. |

Moses 5

5 Og han gav dem befalinger om, at de skulle ^atilbede Herren deres Gud og skulle bringe de ^bførstefødte af deres flokke som et offer til Herren. Og Adam var ^clydig mod Herrens befalinger.

2 Mos 12

⁴⁶ Det skal spises i ét og samme hus; du må ikke bringe noget af kødet ud af huset. I må ikke knuse nogen af dets knogler. |

3 Mos 1

¹¹ skal det være et lydefrit handyr. | Han skal slagte det for Herrens ansigt ved alterets nordside, og præsterne, Arons sønner, skal stænke dets blod på alteret hele vejen rundt. |

2 Mos 12

⁸ se, hvor de spiser det. | De skal spise kødet samme nat; de skal spise det stegt med usyrede brød og bitre urter til. |

Jesus Kristus

Luk 1

³⁵ med en mand. « | Englen svarede hende: »Helligånden skal komme over dig, og den Højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes belligt, Guds søn. |

Hebr 4

¹⁵ lad os holde fast ved den bekendelse. | For vi har ikke en ypperstepræst, der ikke kan have medfølelse med vore skrøbeligheder, men en, der er blevet fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd. |

L&P 93

21 Og se, sandelig siger jeg jer: Jeg var i ^abegyndelsen hos Faderen og er den ^bFørstefødte;

Joh 19

³⁷ blive knust og de døde taget ned. | Så kom soldaterne og knuste benene på den første og på den anden, som var korsfæstet sammen med Jesus. | ³³ sus. | Da de kom til Jesus og så, at han allerede var død, knuste de ikke hans ben, |

Luk 22

⁴⁴ himlen sig for ham og styrkede ham. | I sin angst bad han endnu mere indtrængende, og hans sved blev som bløddråber, der faldt på jorden. |

Mosi 3

7 Og se, han skal lide ^afristelser og legemlige smerter, ^bsult, tørst og udmattelse, ja, mere end mennesker kan ^cudholde, uden at det forvolder døden; for se, der kommer ^dblod fra hver pore, så stor skal hans ^ekval være over sit folks ugudelighed og vederstyggeligheder.

L&P 38:4

4 Jeg er den, som har taget Enoks ^aZion op i min egen favn, og sandelig siger jeg, ja, så mange, som har ^btroet på mit navn, for jeg er Kristus, og i mit eget navn, i kraft af det ^cblod, som jeg har udgydt, har jeg bønfuldt Faderen for dem.

Matt 26

²⁶ Mens de spiste, tog Jesus et brød, velsignede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag det og spis det; dette er mit legeme.« |

Fysiske begivenheder på Moses' tid

1. Israel vandrede i Sins ørken (se 2 Mos 17:1).
2. De havde brug for vand, så de kunne opretholde det fysiske liv (se 2 Mos 17:1-3).
3. Moses slog på en klippe, som frembragte vand og frelste dem fra døden (se 2 Mos 17:5-6; 1 Ne 17:29).

Frelse tilvejebragt af Jesus Kristus

1. Menneskene vandrer i en verden af synd (se L&P 84:49).
2. Menneskene tørster efter Kristi »levende vand«, som fører til evigt liv (se Joh 4:14).
3. Herren er den »klippe«, hvorpå alle skal bygge (se Hel 5:12). Han blev plaget i Getsemane og på Golgata for at frelse os fra den åndelige død (se Es 53:4-5; Matt 26:31).

▪ Forklar, hvordan de følgende elementer i skrifterne vidner om Kristus og hans gerning eller repræsenterer ham. Skriftstederne i parentes vil øge forståelsen af det profetiske budskab i de skriftsteder, de ledsager.

1. Nadveren – se Matt 26:26; 3 Ne 18:1-11 (Moro 6:6)
2. Manna – se 2 Mos 16:4, 14-15, 31, 35 (Joh 6: 30-35)
3. Vinen – se Joh 15:1-8
4. Jonas og hvalen – se Jon 1:11-17 (Matt 12:40; L&P 20:23)
5. Adam – se 1 Kor 15:45 (Moses 1:34; 1 Kor 15:20, 47)
6. Højpræster – se Hebr 5:1-3 (Hebr 4:14; 9:23-28)
7. Lammet – se 2 Mos 12:3-7 (Es 53:7; Joh 1:36; 1 Pet 1:19-20; Åb 13:8)

▪ Et af de vigtigste sindbilleder på Frelseren i Det Gamle Testamente er historien om Abraham, som skal ofre sin søn Isak (se Jak 4:5). Gennemgå 1 Mos 22:1-14 og find lighederne mellem hver af de begivenheder, som er opregnet i det følgende skema, og de tilsvarende begivenheder fra Kristi liv:

Abraham og Isak

- A. Isaks blod skulle udgydes (se 1 Mos 22:10).
- B. Isak bar brændet til ofringen (se 1 Mos 22:6).
- C. Ofringen foregik i Morija-landet, dvs. Jerusalem (se 1 Mos 22:2; 2 Krøn 3:1).
- D. Isak var Abrahams eneste søn i pagten (se 1 Mos 22:2).
- E. Abraham elskede Gud og var villig til at ofre sin søn (se 1 Mos 22:12).
- F. Isak gjorde ikke modstand, men var et villigt offer (se 1 Mos 22:9).

Jesus Kristus

- se Joh 19:34,
Luk 22:44
- se Joh 19:17
- se Mark 15:22
- se Joh 3:16
- se Joh 3:16
- se Luk 22:42

Yderligere studiematerialer

- Dallin H. Oaks, »Hvad mener I om Kristus«, *Stjernen*, jan. 1989, s. 56-58; besvarer spørgsmålet, som fremgår af titlen (Matt 22:42).
- Ezra Taft Benson, »Think on Christ«, *Ensign*, mar. 1989, s. 2-4; den indvirkning vore tanker har på vores karakter, og hvordan det at spørge Herren om, hvad vi skal gøre, kan påvirke vores liv.
- Ezra Taft Benson, »Kom til Kristus og bliv fuldkommen i ham«, *Stjernen*, juli 1988, s. 76-77; hele Kirken kan »komme til Kristus«.
- Dallin H. Oaks, »Verdens liv og lys«, *Stjernen*, jan. 1988, s. 59-61; Jesus Kristus er både verdens »lys« og »liv«.
- Lenet Hadley Read, »All Things Testify of Him: Understanding Symbolism in the Scriptures«, *Ensign*, jan. 1981, s. 4-7; der er adskillige symboler i skriften, som vidner om Kristus.

Forslag til elevernes studium

Den følgende øvelse kan bruges som hjemmeopgave eller som grundlag for yderligere drøftelser i klassen.

(Svar)

- A. Jesu blod blev udgydt.
- B. Kristus bar korset.
- C. Ofringen af Kristus foregik i Jerusalem.
- D. Jesus er Guds enbårne Søn.
- E. Gud elskede verden og ofrede villigt sin Søn.
- F. Kristus var villig til at gøre Faderens vilje.

Skrifterne vrimler med symboler. Som nævnt i kap. 11, er en genstands naturlige funktion eller omstændigheder nøglen til at forstå, hvad genstanden eventuelt symboliserer. Husk også, at en genstand kan symbolisere én ting i én sammenhæng og noget andet i en anden sammenhæng.

Nedenfor følger flere eksempler, som er inddelt i kategorier, på symboler i skrifterne. De genstande, der bliver brugt som symboler, er opstillet sammen med eksempler på det, de symboliserer. Derefter citeres skrifterne for at illustrere, hvordan hvert symbol anvendes. Læs alle skriftstederne for at forstå dem i deres rette sammenhæng.

Handlinger

- **At bøje sig.** Ydmyghed.
 - »Da bøjede manden sig dybt for Herren« (1 Mos 24:26).
 - »De svarede: »Vores far, din tjener, lever endnu og har det godt.« Og de bøjede sig dybt« (1 Mos 43:28).
 - Se også 1 Mos 24:48; 2 Mos 4:31; 12:27; 34:8; 1 Krøn 29:20; 2 Krøn 20:18; 29:30; Neh 8:6.
- **At flænge sine klæder.** Sorg, smerte, et angerfuldt hjerte.
 - »Så flængede Jakob sine klæder og lagde sæk om lænderne, og han sørgede over sin søn i lang tid« (1 Mos 37:34).
 - »Da Mordokaj fik at vide, hvad der var sket, flængede han sine klæder; han klædte sig i sæk og aske, gik rundt i byen og skreg højt og bittert« (Ester 4:1).
 - Se også 1 Mos 37:29; Dom 11:35; 2 Sam 3:31; 13:19.

Dyr

- **Lam.** Underkastelse.
 - »Han blev plaget og mishandlet, men han åbnede ikke sin mund; som et lam, der føres til slagtning, som et får, der er stumt, mens det klippes, åbnede han ikke sin mund« (Es 53:7).
 - »Og nu vil jeg spørge jer, mine elskede brødre, hvorledes Guds lam opfyldte al retfærdighed ved at blive døbt med vand?
... han ... ydmyger sig for Faderen og bevidner for Faderen, at han ville være lydige mod ham ved at holde hans befalinger« (2 Ne 31:6-7).
- **Hest.** Krig, sejr.
 - »Jeg tilintetgør vognene i Efraim og hestene i Jerusalem, krigsbuene skal tilintetgøres. Han udråber fred til folkene« (Zak 9:10).

»Og jeg så en hvid hest, og han, der sad på den, havde en bue. Han fik givet en krone, og han drog ud fra sejr til sejr ...

Og ud kom en anden, ildrød hest, og han, der sad på den, fik givet at tage freden fra jorden, så folk myrder hinanden. Og han fik givet et stort sværd ...

Og jeg så en gustengul hest, og han, der sad på den, hed Døden, og Dødsriget fulgte med ham. Og de fik givet magt over en fjerdedel af jorden, til at dræbe med sværd og sult og pest og jordens vilde dyr« (Åb 6:2, 4, 8).

»Og jeg så himlen åben, og se, der var en hvid hest, og han, der rider på den, hedder Tro og Sandhed, og han dømmes og strider med retfærdighed« (Åb 19:11).

- **Okser.** Arbejde, tjeneste, standhaftighed, udholdenhed.
 - »For skriften siger: »Du må ikke binde munden til på en okse, der tærsker«, og: »En arbejder er sin løn værd« (1 Tim 5:18).
 - »Så støbte han Havet ...
 - Det stod på tolv okser, tre vendte mod nord, tre mod vest, tre mod syd og tre mod øst; Havet stod oven på dem« (1 Kong 7:23,25).
 - »Når der ikke er okser, er der korn i krybben, udbyttet øges ved tyrens kraft« (Ordsp 14:4).

Legemsdele

- **Hoved.** Regeringsmagt eller ledende myndighed.
 - »Men jeg vil have, at I skal vide, at Kristus er hver mands hoved, manden er kvindens hoved, og Kristi hoved er Gud« (1 Kor 11:3).
 - »Han [Kristus] er hoved for legemet, kirken« (Kol 1:18).
- **Arm.** Kraft, styrke, evne.
 - »Nej, Herren, som med stor styrke og løftet arm førte jer op fra Egypten, ham skal I frygte« (2 Kong 17:36).
 - »Din arm har kraft, din hånd er stærk« (Sl 89:14).
 - »Jeg vil ikke sætte min lid til armen af kød ... Forbandet er den, der sætter sin lid til mennesket eller gør kød til sin arm« (2 Ne 4:34).
- **Bøjede knæ.** Ydmyghed.
 - »For mig skal hvert knæ bøje sig« (Es 45:23).
 - »For der står skrevet: Så sandt jeg lever, siger Herren: For mig skal hvert knæ bøje sig« (Rom 14:11).

Beklædning

- **Kappe/dragt.** Retfærdighed.

»Jeg iførte mig retfærdighed, den var min klædning, retten var min kappe og turban« (Job 29:14).

»Han har ... hyllet mig i retfærdighedens kappe« (Es 61:10).

»De retfærdige skal have en fuldkommen kundskab om deres glæde og deres retfærdighed og være iklædt renhed, ja, endog retfærdighedens dragt« (2 Ne 9:14).

▪ **Skærf/bælte.** Styrke. At være iført et bælte eller skærf angiver, at man er begavet med evnen til at udføre eller bevare.

»Retfærdighed er bæltet om hans lænder, trofasthed bæltet om hans hofter« (Es 11:5).

»Jeg vil give ham din kjortel på, binde dit skærf om ham« (Es 22:21).

▪ **Nøgenhed.** Skyld, skam, urenhed.

»Derfor skal vi have en fuldkommen kundskab om al vor skyld og vor urenhed og vor nøgenhed; og de retfærdige skal have en fuldkommen kundskab om deres glæde og deres retfærdighed og være iklædt renhed, ja, endog retfærdighedens dragt« (2 Ne 9:14).

»På den tid talte Herren ved Esajas, Amos' søn, og sagde: »Løs nu sækken om din lænd, og tag sandalerne af dine fødder.« Det gjorde han og gik nøgen og barfodet omkring.

Så sagde Herren: »Som min tjener Esajas har gået nøgen og barfodet omkring i tre år som et tegn og varsel for Egypten og Nubien,

således skal assyrerkongen føre fanger fra Egypten og bortførte fra Nubien med sig, unge og gamle, nøgne og barfodede, med blottet bagdel, til skændsel for Egypten« (Es 20:2-4).

Farver

▪ **Hvid.** Renhed, retfærdighed.

»De er retfærdige for evigt ... deres klæder [er] blevet gjort hvide« (1 Ne 12:10).

Se også Åb 3:4-5; Morm 9:6.

▪ **Rød.** Synd, forsoning.

»Er jeres synder ... røde som purpur, kan de blive som uld« (Es 1:18).

»Og Herren skal være klædt i rødt« (L&P 133:48; se også Es 63:2).

▪ **Rød.** Krig, død, lidelse.

»Ud kom en anden, ildrød hest, og han, der sad på den, fik givet at tage freden fra jorden, så folk myrder hinanden ...« (Åb 6:4).

▪ **Grøn** Liv, trivsel.

»Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød, han lader mig ligge i grønne enge« (Sl 23:1-2).

»Velsignet er den mand, som stoler på Herren, og tager sin tilflugt hos ham.

Han bliver som et træ, der er plantet ved bækken; det sender sine rødder mod vandløbet, det frygter ikke, når sommerheden kommer, dets blade er grønne« (Jer 17:7-8).

Fødevarer

▪ **Brød.** Et middel til at opretholde livet (fysisk eller åndeligt).

»Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen; den, der spiser af det brød, skal leve til evig tid« (Joh 6:51).

»Ja, han siger: Kom til mig, så skal I nyde af frugten af livets træ; ja, så skal I frit spise og drikke af livets brød og vand« (Alma 5:34).

▪ **Salt.** Ufordærvlighed, vedholdende eller bevarende egenskab.

»Det skal være en evig saltpagt for Herrens ansigt for dig og dine børn hos dig« (4 Mos 18:19).

»Alle dine afgrødeoffer skal du salte; du må aldrig lade dit afgrødeoffer mangle din Guds pagts salt; sammen med alle dine gaver skal du bringe salt« (3 Mos 2:13).

»I er jordens salt« (Matt 5:13).

Se også L&P 101:39-40; 3 Ne 12:13.

Mineraler

▪ **Guld.** Ære, stor værdi.

»På tronerne sad fireogtyve ældste i hvide klæder og med guldkrone på hovedet« (Åb 4:4).

»Du kommer ham i møde med rige gaver, du sætter en krone af guld på hans hoved« (Sl. 21:4).

»Dens [den hellige by, Jerusalem] murværk var jaspis, og byen var af det pure guld, der så ud som det reneste glas ...

De tolv porte var tolv perler, hver af portene var af én perle. Og byens gade var af det pure guld som gennemsigtigt glas« (Åb 21:10, 18, 21).

Se også L&P 110:2; 137:4.

▪ **Bronze.** Styrke, varighed.

»Dens knogler er som bronzerør, skelettet som jernstænger« (Job 40:18).

»Rejs dig og tærsk, Zions datter! Jeg giver dig horn af jern, jeg giver dig klove af bronze« (Mika 4:13).

▪ **Bronze – blankt eller forædlet.** Ære.

»Og de skinnede som blank bronze« (Ez 1:17).

»Hans legeme var som krysolit, hans ansigt strålede som lynet, hans øjne som flammende fakler, og hans arme og hans fødder var som blankt kobber« (Dan 10:6).

Tal

▪ **Syv.** Hel eller fuldstændig, fylde.

»Hvis I stadig trodser mig og nægter at høre på mig, vil jeg ramme jer yderligere syvdobbelt for jeres synder« (3 Mos 26:21).

»Selv om han forsynder sig mod dig syv gange om dagen og syv gange vender tilbage til dig og siger: Jeg angrer det, jeg gjorde! så tilgiv ham« (Luk 17:4).

Se også 3 Mos 4:17; Jos 6:4; 2 Kong 5:14, Luk 11:26; Åb 15:1.

Genstande

▪ **Alter.** Tilbedelse, offer, pagter, eller Guds hus, hvor pagter indgås.

»På den dag skal der stå et alter for Herren midt i Egypten og en stenstøtte for Herren ved landets grænse« (Es 19:19).

»Når du derfor bringer din gave til alteret og dér kommer i tanker om, at din broder har noget mod dig, så lad din gave blive ved alteret og gå først hen og forlig dig med din broder; så kan du komme og bringe din gave« (Matt 5:23-24).

»Og da Lammet brød det femte segl, så jeg under alteret sjælene af dem, der var myrdet på grund af Guds ord og det vidnesbyrd, de holdt fast ved« (Åb 6:9).

Se også Alma 17:4; Sl 118:27; Es 56:7; 60:7; Åb 8:3; L&P 135:7.

▪ **Krone.** Regering, ophøjelse.

»Og de, der modtager det i tro og øver retfærdighed, skal få en krone af evigt liv« (L&P 20:14).

»Da skal han krones med sin herligheds krone og sidde på sin magts trone for at regere for evigt og altid« (L&P 76:108).

Se også 1 Kor 9:25; Jak 1:12; 1 Pet 5:4; Åb 2:10; 4:4; L&P 29:12-13; 66:12; 81:6.

Genstande i naturen

▪ **Klippe.** Sikker, fast – og derfor åbenbaringen af Kristus og hans evangelium.

»På den klippe vil jeg bygge min kirke, og dødsrigets porte skal ikke få magt over den« (Matt 16:18).

»Jeg er Messias, Zions Konge, Himlens Klippe« (Moses 7:53).

»Og drak alle den samme åndelige drik – for de drak af en åndelig klippe, som fulgte med, og den klippe var Kristus« (1 Kor 10:4).

»Byg på min klippe, som er mit evangelium« (L&P 11:24).

Se også 1 Sam 2:2; Sl 31:2-3; Matt 7:24-25; Luk 6:48; 2 Ne 28:28; Jak 7:25; Hel 5:12; 3 Ne 11:39-40; 18:12-13; L&P 6:34; 10:69.

▪ **Vand.** Renselse, renhed, symbol på evangeliets budskab.

»Jeg vil stænke rent vand på jer, så I bliver rene« (Ez 36:25).

»For at hellige den ved at rense den i badet med vand ved ordet« (Ef 5:26).

»Den, der drikker af det vand, jeg vil give ham, skal aldrig i evighed tørste« (Joh 4:14).

Se også Joh 7:37; 4 Mos 8:7; 19:19-20; 3 Mos 15:13.

Ordinancer

▪ **Dåb.** Begravelse og oprindelse, fødsel.

»Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv.

For er vi vokset sammen med ham ved en død, der ligner hans, skal vi også være det ved en opstandelse, der ligner hans:

Vi ved, at vort gamle menneske er blevet korsfæstet sammen med ham, for at det legeme, som ligger under for synden, skulle tilintetgøres, så vi ikke mere er trælle for synden« (Rom 6:4-6).

»I blev begravet sammen med ham i dåben, og i den blev I også oprejst sammen med ham ved troen på Guds kraft, der oprejste ham fra de døde« (Kol 2:12).

Se også L&P 128:12-13.

▪ **Salvelse med olie.** Indvie, hellige, bibringe Helligånden og dens kraft.

»Og det skal du give din bror Aron og hans sønner på. Så skal du salve dem og indsætte dem som præster og hellige dem, og de skal gøre præstetjeneste for mig« (1 Mos 28:41).

»Er nogen blandt jer syg, skal han tilkalde menighedens ældste, og de skal salve ham med olie i Herrens navn og bede over ham.

Og troens bøn vil frelse den syge, og Herren vil gøre ham rask« (Jak 5:14-15).

Se også 1 Mos 30:30; 40:9-11; 1 Sam 9:16; 16:13; Sl 23:5.

Steder

▪ **Babylon.** Synd, verdslighed.

»I morgen skal alle de stolte og de, som handler ugudeligt, være som stubbe; og jeg vil opbrænde dem, for jeg er Hærskarers Herre; og jeg vil ikke skåne nogen, der forbliver i Babylon« (L&P 64:24).

»De søger ikke Herren for at grundfæste hans retfærdighed, men enhver vandrer på sin egen vej og efter billedet af sin egen gud, hvis billede er i verdens lighed, og hvis væsen er som en afguds, som bliver gammel og skal omkomme i Babylon, ja, Babylon den store, der skal falde« (L&P 1:16).

»Drag I ud fra folkeslagene, ja, fra Babylon, fra midt i den ugudelighed, som er et åndeligt Babylon« (L&P 133:14).

(Se også Es 48:20; Zak 2:7; Åb 14:8; 16:19; 17:5; 18:2; L&P 35:11; 86:3).

Litteraturliste

- Benson, Ezra Taft. »Fourteen Fundamentals in Following the Prophet«. I *Speeches of the Year*, 1980. 1981.
- . *The Gospel Teacher and His Message*. Tale til religionsundervisere, 17. sept. 1976.
- Clark, J. Reuben, jun. »When Are the Writings or Sermons of Church Leaders Entitled to the Claim of Scripture«. Tale til seminar- og institutlærere, 7. juli 1954.
- Clark James R., saml. *Messages of the First Presidency of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*. 6 bind. 1965-1975.
- Lære og Pagter Elevens hæfte* (Religion 324 og 325). 1981.
- Freeman, James M. *Manners and Customs of the Bible*. 1972.
- Hanks, Marion D. *Seeking »Thick« Things*. Brigham Young University Speeches of the Year, 26. mar. 1957.
- Horton, George A., jun. *Keys to Successful Scripture Study*. 1989.
- Kimball, Spencer W. *The Teachings of Spencer W. Kimball*. Red. Edward L. Kimball. 1982.
- Lee, Harold B. »Viewpoint of a Giant«. Tale til religionsundervisere 18. juli 1968.
- Ludlow, Daniel H. *Marking the Scriptures*. 1980.
- Mackie, G. M. *Bible Manners and Customs*. Udateret.
- Maxwell, Neal A. *Plain and Precious Things*. 1983.
- . »The Old Testament: Relevancy Within Antiquity«, i *A Symposium on the Old Testament*. 1979.
- . *Things As They Really Are*. 1978.
- McConkie, Bruce R. »The Bible, a Sealed Book«, in *Supplement, a Symposium on the New Testament*, 1984. 1984.
- . *Doctrinal New Testament Commentary*. 3 bind. 1965-1973.
- . *The Mortal Messiah: From Bethlehem to Calvary*. 4 bind. 1979-1981.
- McConkie, Joseph Fielding. *Gospel Symbolism*. 1985.
- Oaks, Dallin H. »Studying the Scriptures« Ikke-udgivet tale til thanksgiving-foredrag for seminar-elever i Salt Lake og Davis-områderne, 24. nov. 1985.
- Det Gamle Testamente: 1. Mosebog – 2 Samuel* [Religion 301 elevens hæfte]. 2. udgave, 1981.
- Packer, Boyd K. *Teach the Scriptures*. Tale til religionsundervisere, 14. okt. 1977.
- . *Teach Ye Diligently*. 1975.
- Scott, Richard G. »Spiritual Communication«, i *Principles of the Gospel in Practice*, Sperry Symposium 1985, 1985.
- Smith, Joseph. *History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*. 7 bind. 2. redigerede udgave. Red. B.H. Roberts. 1932-1951.
- . *Profeten Joseph Smiths lærdomme*. Udvalgt af Joseph Fielding Smith. 1976.
- Talmage, James, E. *Trosartiklerne*. 2. udgave, 1968.
- Tuttle, A. Theodore. *Teaching the Word to the Rising Generation*. Tale til seminar- og institutlærere, 10. juli 1970.
- Wight, Fred H. *Manners and Customs of Bible Lands*. 1953.

JESU KRISTI
KIRKE
AF SIDSTE DAGES HELLIGE

